

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2026. május-június

A TARTALOMBÓL

Díjak, elismerések:

SOE Lecture díj

A Demonstrátori Diákkör díjai

Fejlesztés, jó gyakorlat:

Komplexitásában

országosan is egyedülálló
a pécsi ortogeriatríai modell

Nemzetközi érdeklődésre tart
számot a pécsi szív klinikán
gyakran alkalmazott értágító műtét

Korszerűbb helyre költözött
a gyermek-onkohematológiai osztály

Oktatás:

Érettségire Felkészítő Tavasz Tábort

Idén is sikerrel zárult
a „Rezidens leszek” program

Angiológia tanulmányi verseny

Új fejezet a preventív
orvosképzésben:
életmódorvostani licencképzés

Transzlációs Medicina Intézet: egy évtized eredményei

A Kari Tanács ülése

Tudományos közlemények

A Gyógyszerésztudományi Kar hírei

Intézeti, klinikai hírek, információk

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

Búcsúunk:

Dr. Kékes Ede

Dr. Kishindi Kiss Katalin

Dr. Mózsik Gyula

Dr. Schultz Károly

Fotósok a számban: a címlapon és a középső színes oldalon **Vitéz Tünde**, a hátsó borítón pedig **Girán Bettina** és **Vitéz Tünde** fotói láthatók.

A Kari Tanács

2026. május 21-i ülésének határozatai

7/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel jóváhagyta a Pro Facultate Medicinae kitüntetések adományozását.

Ezüst fokozatban részesül:

Dr. Erhardt Éva egyetemi docens, Gyermekgyógyászati Klinika,

Dr. Goják Ilona klinikai főorvos, Szívgyógyászati Klinika és

Dr. Mezösi Emese egyetemi tanár, I. sz. Belgyógyászati Klinika.

Bronz fokozatban részesül:

Dr. Naumov István klinikai főorvos, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika,

Dr. Olasz Katalin adjunktus, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet,

Soltész Ágnes osztályvezető, Neurológiai Klinika és

Dr. Tóváriné Teczely Marianna műtősnő, Gyermekgyógyászati Klinika.

8/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel jóváhagyta a központvezetői pályázatot:

Név	Igen	Nem	Tart.
Lukács Gergely PTE ÁOK Testnevelés és Mozgásközpont	61	1	9

9/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta az egyetemi docensi pályázatokat:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Bajor Judit PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika	69	0	2
Dr. Börzsei Rita PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	70	0	1
Dr. Botz Bálint PTE KK Orvosi Képzőközpont	70	0	1
Dr. Dergez Tímea PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet	71	0	0
Dr. Makszin Lilla PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet	69	1	1
Dr. Németh Balázs PTE ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézet	71	0	0
Dr. Semjén Dávid PTE KK Patológiai Intézet	69	1	1
Dr. Tóth Arnold PTE KK Orvosi Képzőközpont	71	0	0
Dr. Filipánits Kristóf PTE KK Idegsebészeti Klinika	70	0	1

10/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel jóváhagyta a Romhányi György Szakkollégium új elnökének megválasztását:

Név	Igen	Nem	Tart.
dr. Girán János PTE KK Reumatológiai, Immunológiai és Mozgásszervi Rehabilitációs Klinika	67	2	2

Felelős szerkesztő: Bogár Lajos

Szerkesztők: Ábrahám Hajnalka, Barthó Loránd, Bátor Judit, Hollósy Tibor, Kozári Adrienne, Ludány Andrea, Molnár Béla,

Szabolcsi Csilla ■ Technikai szerkesztő: Hrabovszki Kitti ■ Tördelő szerkesztő: Czulák Szilvia

PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. ■ Tel.: 72/536-000/38502 ■ E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

Nyomtatva a PTE Nyomdája HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo HU ISSN 1586-1295

11/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta az általános orvos szak záróvizsga bizottság elnöki és tagi megbízásait a PTE Általános Orvostudományi Karán.

12/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a fogorvos szak záróvizsga bizottság elnöki és tagi megbízásait a PTE Általános Orvostudományi Karán.

13/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a német nyelvű nulladév hibrid oktatású képzését.

14/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta az Általános Orvostudományi Kar 2026/2027 tanév tanterveit.

15/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának módosítását.

16/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE Térítési és Juttatási Szabályzat 1. sz. mellékletének módosítását.

17/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Biotechnológia MSc szak új specializációjának indítását a 2026-os min-tantervektől.

18/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE Szervezeti és Működési Szabályzat 7/a sz. melléklet, Általános Orvostudományi Karra vonatkozó, külön rendelkezéseket tartalmazó 19/2. sz. mellékletét.

19/2026. (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását.

20/2026 (05.21.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kari Tanácsa egyhangúlag jóváhagyta a dékánhelyettesi feladatkörök meghatározását az előterjesztésben foglaltak szerint. A Kari Tanács rögzíti, hogy amennyiben a továbbiakban legfeljebb három dékánhelyettes megbízására nyílik lehetőség, úgy a dékánhelyettesi megbízások az alábbi feladatkörökre terjednek ki: általános és külkapcsolatokért felelős dékánhelyettes, oktatási dékánhelyettes, tudományos és diákjóléti dékánhelyettes.

Rangos szemészeti díjjal ismerték el dr. Rák Tibor munkáját

Dr. Rák Tibor, a PTE KK Szemészeti Klinikájának szakorvosának ítelték oda idén a Magyar Szemorvostársaság SOE Lecture díját. Az elismerést a társaság a május 14–16. közötti éves kongresszusán adták át Siófokon.

A SOE Lecture díj (European Society of Ophthalmology Lecturer Award) a Magyar Szemorvostársaság egyik rangos elismerése, amelyet kiemelkedő tudományos munkásságért és előadói tevékenységért ítélnek oda. A díjazott hagyományosan a SOE (Európai Szemorvostársaság) képviselőjében tart előadást a hazai kongresszuson. Az elismerést dr. Rák Tibor a tudományos munkásságáért kapta, különös tekintettel a glaucoma kutatására, valamint a komplementer és fitoterápiás szemészeti megközelítések területén végzett, nemzetközileg is elismert kutatásaira. Mindezek mellett aktív kongresszusi és egyetemi előadói tevékenysége is hozzájárult a díj odaítéléséhez. Munkásságát jelentős számú, rangos nemzetközi folyóiratokban megjelent publikáció, szabadalmi aktivitás, valamint kiterjedt hazai és nemzetközi tudományos együttműködések fémjelzik.

A kitüntetés kapcsán dr. Rák Tibor hangsúlyozta, hogy a díjat egyértelmű visszajelzésnek tekinti arra, hogy a PTE KK Szemészeti Klinika, a PTE ÁOK Anatómiai Intézet Retina Kutatócsoportja és a PTE GYTK Farmakognóziái Intézet szoros együttműködésében megvalósuló kutatások a modern, bizonyítékokon alapuló szemészet és a természetes eredetű, neuroprotektív terápiák tudományos igényű integrációjának releváns és jövőbe mutató irányát képviselik. Háláját fejezte ki témavezetőinek, *Csutak Adrienne* professzornak, a Szemészeti Klinika igazgatójának, Atlasz Tamás professzornak, a pécsi orvoskar Retina Kutatócsoportja vezetőjének, valamint *dr. Horváth Györgyi* egyetemi docensnek, a pécsi gyógyszerészkar Farmakognóziái Intézet igazgatójának az eddigi szakmai támogatásért és az interdiszciplináris, kollaboratív munkáért.

Hozzátette, a SOE Lecture díj elnyerése egyben nemzetközi szakmai visszajelzés is, amely tovább erősíti a PTE Szemészeti Klinikájának láthatóságát az európai szemészeti szakmai közéletben, és hozzájárul a klinika nemzetközi kapcsolattrendszerének további bővítéséhez.

Demonstrátorokat és mentorokat díjaztak az ÁOK Demonstrátori Diákkörének tavaszi közgyűlésén

Több mint százan – mentorok, demonstrátor hallgatók, oktatók – vettek részt a Demonstrátori Diákkör (DDK) tavaszi közgyűlésén, amit április 28-án rendeztek az új oktatási épületben. Kitüntetésben részesültek a DDK-össztöndíj nyertes hallgatói, valamint a kimagasló mentori munkát végző oktatók is.

A DDK 2015-ös megalakulása óta több mint 1300 hallgató csatlakozott a szervezethez, és csak az idei tanévben csaknem 170-en. Az utóbbi években szemeszterenként már több mint 350-en végeznek demonstrátori munkát az egyes intézetekben és klinikákon. A magyar, a német és az angol évfolyamok kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatóit az eddigi aktív demonstrátori félévek száma, a demonstrátori munkával teljesített kreditek és a kötelezettségeken túli tevékenységek alapján díjazták. A kitüntetetteknek és a kimagasló mentori tevékenységet végző oktatóknak dr. Czopf László oktatási dékánhelyettes és dr. Tamás Andrea, a DDK elnöke adták át az elismeréseket.

Az idei tanévben számos, a DDK által támogatott workshop valósult meg a demonstrátorok és a mentorok szervezésében. A programkínálatban szerepelt többek között a DDK Internal Medicine Workshop, az Anatómiai Intézet workshopja, a Nyelvi és Kommunikációs Intézet demonstrátori számára szervezett 7. workshop, a Brain Matters 3., 4. – Neuroanatomy and Neurology Workshop, a Pathophysiador (Transzlációs Medicina Intézet) 2025-ös őszi és 2026-os tavaszi kurzusa, az ECG and Clinical Case Studies Workshop 2025 őszi és 2026 tavaszi, a Fit für Famulatur Workshop 2026 tavaszi, a Family Medicine Workshop 2025 őszi és 2026 tavaszi, az OSCE Drill Workshopok, valamint a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet workshopja. Ezek az események széles körű érdeklődéssel zajlottak, és számos magyar, angol és német nyelvű orvostanhallgató részvételével valósultak meg.

A közgyűlésen dr. Czopf László oktatási dékánhelyettes, a demonstrátori munka tantárgyfelelőse valamint dr. Tamás Andrea DDK-elnök köszöntötte a megjelenteket. Az idei évi

OSCE-sorozat (Objective Structured Clinical Examination: objektív strukturált klinikai vizsga) tapasztalatairól oktatói és hallgatói szemszögből dr. Sebők Judit és Jonas Standke demonstrátorok tartottak előadást. A díjkiosztó és a közgyűlés után a demonstrátori munkával kapcsolatos kötetlen beszélgetésre, tapasztalatcserére is lehetőség nyílt.

Elismerő oklevélben részesültek (díjazott – mentor – intézet/klinika)

Bálint Barnabás – Gerdei Zsófia – ENYKI*

Behr Richard Arno – Dr. Pétervári Erika – Transzlációs Medicina Intézet

Binder Anina Johanna Sophie – Dr. Kiss Péter – Anatómiai Intézet

Bodrogyári Eszter – Dr. Sándor Zoltán, Dr. Szántó Zalán, Dr. Rendeki Szilárd, Törökné Dr. Teszár Éva – Sebészeti Klinika, MediSkillsLab, ENYKI

Funke Katharina Birgit – Dr. Koppán Ágnes, Dr. Sebők Judit – ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Goes Joelifa Mary – Dr. Gaszner Tamás, Berta Anikó – Anatómiai Intézet, ENYKI

Grosschmid Gergely Ármin – Dr. Németh Timea, Dr. Rékási Zoltán – ENYKI, Anatómiai Intézet

Kucska Boglárka – Dr. Sparks Jason – Anatómiai Intézet

Montag Boglárka – Dr. Pham Dániel – Anatómiai Intézet

Násfay Rebeka Lilla – Szántóné Dr. Csongor Alexandra, Dr. Reglődi Dóra – ENYKI, Anatómiai Intézet

Nedők Zsófia Eszter – Dr. Szabó Edina, Dr. Pham-Dobor Gréta, Meszéna Réka – Anatómiai Intézet, Transzlációs Medicina Intézet

Ódor András – Dr. Bosnyák Inez, Dr. Pytel Bence, Dr. Reglődi Dóra – Anatómiai Intézet

* Rövidítések:

AITI: Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet,

ENYKI: Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet,

NDC: Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Perendy Tamás – *Takáts Zsuzsanna* – ENYKI
Rai Mizpah Lois – *Eklicsné dr. Lepenye Katalin* – ENYKI
Rozgonyi Lili – *Dr. Rendeki Szilárd, Dr. Faubl Nóra, Dr. Németh Zsuzsanna* – MediSkillsLab, Magatartástudományi Intézet
Schneider Josephine Monika Antonie – *Halász Renáta* – ENYKI
Shaw Cameron Arthur – *Eklicsné Dr. Lepenye Katalin, Dr. Jancsó Gábor* – ENYKI, Érsebészeti Klinika

3. díjban részesült

(díjazott (intézet/klinika – mentor)

Kremonke Lisa Maria (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Molnár Gergő*; Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – *Dr. Takátsy Anikó*)
Bohler Sabrina (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Molnár Gergő*)
Onuh Deborah Adigo (ENYKI – *Eklicsné dr. Lepenye Katalin*)
Tóth Boglárka (Anatómiai Intézet – *Dr. Márton Zsombor*; I. sz. Belgyógyászati Klinika – *Dr. Tóth Tünde, Dr. Tótsimon Kinga*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Kun Szilárd*)
Kiss Csenge Zoé (ENYKI – *Takáts Zsuzsanna*)
Serra Braga Bugyi Ellen (ENYKI – *Dr. Németh Timea, Szalai-Szolcsányi Judit*)
Thököly Éva Margit (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)
Fazekas Rebeka Alexandra (ENYKI – *Takáts Zsuzsanna*)
Standke Jonas Ludwig (Magatartástudományi Intézet – *Dr. Faubl Nóra*; Surgery – *Dr. Sándor Zoltán*)
Király Lilla Éva (Anatómiai Intézet – *Dr. Tamás Andrea*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Böröcz Attila, Dr. Édel Zsófia*; MediSkillsLab – *Dr. Rendeki Szilárd*)
Alli Abisola Abiodun (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*; Anatómiai Intézet – *Dr. Gaszner Tamás*)
Visegrády Regő Attila (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)
Tóth Máté (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)
Kalima Thelma Rudadiso (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra, Berta Anikó*)
Vertényi Ákos (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)
Richter Luca Elias (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Ortmann Erika, Dr. Sebők Judit*)

Henkel Moritz (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Ortmann Erika, Dr. Molnár Gergő*; Reumatológiai, Immunológiai és Mozgásszervi Rehabilitációs Klinika – *Dr. Filipánits Kristóf*)

Wunderlich Emilia Louise (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Ortmann Erika, Dr. Molnár Gergő*)

Varga Boróka Borbála (Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Pétervári Erika*)

Müller Júlia (Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Pétervári Erika*)

Petschick Jonas Vinzenz (Magatartástudományi Intézet – *Dr. Faubl Nóra*)

Gowda Yashwanth Sudheendra (Anatómiai Intézet – *Dr. Márton Zsombor*; Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – *Dr. Takátsy Anikó*; Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Balaskó Márta*; Patológiai Intézet – *Dr. Kajtár Béla*)

2. díjban részesült

(díjazott (intézet/klinika – mentor)

Varga Rita (Surgical Society – *Dr. Sándor Zoltán, Dr. Ibitamuno Caleb*)
Szabó Máté Tamás (Anatómiai Intézet – *Dr. Márton Zsombor, Dr. Hollósy Tibor*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Böröcz Attila*; MediSkillsLab – *Dr. Schlégl Ádám*)
Kárpáti Szabrina (ENYKI – *Eklicsné dr. Lepenye Katalin*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Sütő Zsófia*)
Kövesdi Ákos Bendegúz (ENYKI – *Hambuchné dr. Kőhalmi Anikó, Dr. Sárkányiné dr. Lőrinc Anita*; AITI – *Dr. Nagy Judit*)
Giber Martin (ENYKI – *Dr. Németh Timea*)
Tóth Anetta (Magatartástudományi Intézet – *Dr. Csaba Gergely*; ENYKI – *Dr. Zrínyi Andrea*)
Al-Nhmi Ádám (ENYKI – *Dr. Németh Timea, Eklicsné dr. Lepenye Katalin*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Dezső László*)
Thoresen Thea Aleksandra Aaseth (Surgical Society – *Dr. Ibitamuno Caleb*)
Lee Se Young (II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Laczy Boglárka*; Anatómiai Intézet – *Dr. Tamás Andrea*; AITI – *Dr. Bacher Viktor*)

Fotó: Verébi Dávid

Vo Thi Hoai Xuan (Anatómiai Intézet – *Dr. Sparks Jason, Dr. Tamás Andrea, Dr. Pham Dániel*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Sütő Zsófia*)

Nemeskéri Dóra Mária (ENYKI – *Dr. Németh Timea*)

Molnár Maja (ENYKI – *Takáts Zsuzsanna*)

Hollókövi-Tornyai Stefánia (Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Pétervári Erika, Dr. Tóth Ildikó*)

Fekete András Albert (Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Pétervári Erika*)

Turcsán Bálint (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*; Anatómiai Intézet – *Dr. Pham Dániel*)

Kepler Marc Vincent (ENYKI – *Hambuchné dr. Kőhalmi Anikó*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Sebők Judit, Dr. Husznai Róbert, Dr. Sárkányné dr. Lőrinc Anita*)

Müller Anna Júlia (AITI – *Dr. Bacher Viktor*; MediSkills-Lab – *Dr. Rendeki Szilárd, Dr. Sándor Zoltán, Dr. Szántó Zalán*; ENYKI – *Marquette Jon Eugene*)

Shubail Abdulrahman Mohamed (ENYKI – *Dr. Németh Timea, Eklicsné dr. Lepenye Katalin*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Dezső László*)

Sulics Laura (Magatartástudományi Intézet – *Dr. Faubl Nóra*)

Kiss Krisztina (ENYKI – *Halász Renáta*; Anatómiai Intézet – *Dr. Tamás Andrea*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Sélley Eszter*; Surgical Society – *Dr. Ibitamuno Caleb*)

Kovács Réka (ENYKI – *Eklicsné dr. Lepenye Katalin*)

1. díjban részesült

(díjazott (intézet/klinika – mentor)

Patai Kira Regina (ENYKI – *Dr. Németh Timea*)

Schmidt Marcell (Anatómiai Intézet – *Dr. Gaszner Tamás, Dr. Pham Dániel, Dr. Márton Zsombor*)

Kiss Fanni Dóra (ENYKI – *Halász Renáta*; Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Balaskó Márta*)

Fellner Attila Csongor (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Pétervári Erika*)

Hermán Áron (ENYKI – *Dr. Zrínyi Andrea*)

Légrádi Nikolett (Anatómiai Intézet – *Dr. Reglődi Dóra, Dr. Horváth Gábor, Dr. Kovács László Ákos*; Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – *Dr. Pap Marianna*)

Gläsel Lia (ENYKI – *Dr. Koppán Ágnes*; Szívgyógyászati Klinika – *Dr. Husznai Róbert*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Molnár Gergő*)

Blakney Levente Barton (Anatómiai Intézet – *Dr. Nagy András*; ENYKI – *Dr. Hild Gabriella*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Laczy Boglárka, Dr. Sütő Gábor, Dr. Molnár Gergő*; AITI – *Dr. Bacher Viktor*; MediSkills-Lab – *Dr. Németh Zsuzsanna*)

Ogasawara Kazushi (ENYKI – *Dr. Hild Gabriella*; Transzlációs Medicina Intézet – *Dr. Garami András*)

Park Joori (Anatómiai Intézet – *Dr. Tamás Andrea, Dr. Horváth Gábor*; II. sz. Belgyógyászati Klinika NDC – *Dr. Laczy Boglárka*; Surgical Society – *Dr. Ibitamuno Caleb*; Emergency Society – *Dr. Bacher Viktor*)

Valentine Georgia Lesley (ENYKI – *Dr. Németh Timea*)

Varga Medárd (Anatómiai Intézet – *Dr. Fábán Eszter, Dr. Reglődi Dóra, Dr. Kiss Péter, Dr. Tamás Andrea*)

Kiváló Mentor díjban részesült

Berta Anikó (ENYKI)

Burzáné dr. Pétervári Erika (Transzlációs Medicina Intézet)

Dr. Balaskó Márta (Transzlációs Medicina Intézet)

Dr. Bosnyák Inez (Anatómiai Intézet)

Dr. Csaba Gergely (Magatartástudományi Intézet)

Dr. Csernus Valér (Anatómiai Intézet)

Dr. Dávidovics Anna (ENYKI)

Dr. Fábán Eszter (Anatómiai Intézet)

Dr. Faubl Nóra (Magatartástudományi Intézet)

Dr. Filipánits Kristóf (Reumatológiai, Immunológiai és Mozgásszervi Rehabilitációs Klinika)

Dr. Fülöp Balázs Dániel (Alapellátási Intézet)

Dr. Garami András (Transzlációs Medicina Intézet)

Dr. Gaszner Balázs (Anatómiai Intézet)

Dr. Gaszner Tamás (Anatómiai Intézet)

Dr. Hollósy Tibor (Anatómiai Intézet)

Dr. Horváth Gábor (Anatómiai Intézet, Gyermekgyógyászati Klinika)

Dr. Ibitamuno Caleb (Surgical Society)

Dr. Jancsó Gábor (Érsebészeti Klinika)

Dr. Karádi Zsófia (Neurológiai Klinika)

Dr. Koppán Ágnes (ENYKI)

Dr. Kovács László Ákos (Anatómiai Intézet)

Dr. Kránicz Rita (ENYKI)

Dr. Laczy Boglárka (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)

Dr. László Bettina (Élettani Intézet)

Dr. László Kristóf (Élettani Intézet)

Dr. Márton Zsombor (Anatómiai Intézet)

Dr. Molnár Gergő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)

Dr. Nagy Judit (AITI)

Dr. Németh Timea (ENYKI)

Dr. Pap Marianna (Orvosi Biológiai Intézet)

Dr. Peresztegi Míra Zsófia (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika)

Dr. Pham Dániel (Anatómiai Intézet)

Dr. Pytel Bence (Anatómiai Intézet)

Dr. Reglődi Dóra (Anatómiai Intézet)

Dr. Rékási Zoltán (Anatómiai Intézet)

Dr. Rendeki Szilárd (Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ)

Dr. Sárkányné dr. Lőrinc Anita (ENYKI)

Dr. Sebők Judit (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)

Dr. Sparks Jason (Anatómiai Intézet)

Dr. Szabó Edina (Anatómiai Intézet)

Dr. Szabó István (Élettani Intézet)

Dr. Szántó Zalán (Sebészeti Klinika)

Dr. Takáts Anikó (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet)

Dr. Tamás Andrea (Anatómiai Intézet)

Dr. Vida Livia (Patológiai Intézet)

Eklicsné dr. Lepenye Katalin (ENYKI)

Gerdei Zsófia (ENYKI)

Halász Renáta (ENYKI)

Hambuchné dr. Kőhalmi Anikó (ENYKI)

Nagy Renáta (ENYKI)

Szalai-Szolcsányi Judit (ENYKI)

Szántóné dr. Csongor Alexandra (ENYKI)

Takáts Zsuzsanna (ENYKI)

Szeretettel gratulálunk a díjazottaknak!

További fotók:

„Az idegsebész munkája sosem válik unalmassá és rutinná”

*Interjú Peter Vajkoczyval, Európa egyik vezető idegsebészével**

Szelmája demisztifikálását tűzte ki célul a Németország legnagyobb és legmodernebb idegsebészeti centrumát vezető Peter Vajkoczy, akinek magyarul is megjelent könyve olvasók tízezreivel ismertette meg az idegsebészet világát. A berlini Charité magyar származású professzorával nehéz, nemegyszer tragikus esetekről, az idegsebészet jelenéről, illetve jövőjéről beszélgettünk, és azt is megtudtuk, milyen zene szól a műtőben.

Magyar és külföldi orvostanhallgatók százai előtt adott elő a pécsi orvosi karon dr. Peter Vajkoczy, aki azon kívül, hogy az Európa egyik legfontosabb kórházának és orvosi kutatóközpontjának számító berlini Charité idegsebészeti klinikáját vezeti, bestseller-listás író. Szép teljesítmény, főleg annak fényében, hogy Vajkoczy professzornak eredetileg esze ágában sem volt könyvet írni.

„Egy jó barátom, Michael Tsokos rágta a fülemet azzal, hogy annyi érdekes történetem van, könyvet kellene ezekből írnom. A magam részéről viszont úgy voltam ezzel, hogy csak megutáltatnám magam a kollégáimmal, szánalmas lenne az egész – nem beszélve arról, hogy időm se igazán volt erre. Végül aztán hagytam magam rábeszélni úgy, hogy egy társíró segíti a munkámat, és az ígéretek szerint csak pár alkalommal kellene találkoznom vele. Ebből aztán több mint fél éves intenzív munka lett, majd pedig megírta az első verziót, ami borzalmas volt. Szánalmas, egoista, felvágós – épp olyan, amitől tartottam. Így az egész ment a kukába. De másfél év után rájöttem, hogy egyedülálló lehetőség könyvet írni, és arrogáns dolog lenne visszautasítani egy ilyen felkérést. El kell fogadni a kihívást, megírni a könyvet, de úgy, ahogy nekem tetszik.”

Az eredmény pedig egy meglehetősen rendhagyó és őszinte könyv lett.

„Fontos volt a számomra, hogy a kollégáim is névvel jelenjenek meg, részesüljenek a munkájukért járó elismerésből. Emellett olyan könyvet akartam, amiből a laikusok tanulhatnak valamit az anatómiáról és az idegtudomány fejlődéséről, legyen oktató jellegű – divatos kifejezéssel élve *edutainment*. A legfontosabb pedig az volt, hogy a betegnek kell a hősnék lennie. Orvosként a kezelés során ritkán ismerjük meg valójában az általunk kezelt embert, és nagyon érdekelt a háttértörténetük. És – őszintén szólva – mindez egyfajta önterápia is volt a számomra, mert olyan eseteket is leírok, ahol a betegek meghalnak, vagy nem pozitív a műtét kimenetele, vagy ahol rossz döntést hoztam. Jó volt ezeket kiírni magamból.”

Bár akadt olyan kollégája Peter Vajkoczynak, aki nem örült annak, hogy könyvet ír, sokat többet nyomott a latba annak sikere és hatása. A könyv felkerült a sikerlistákra, és kis túlzással az egész országgal ismertette meg az idegsebészek munkáját.

„A mai napig középiskolás diákok írnak nekem, hogy a könyvem hatására kezdtek el gondolkodni az orvosi pályán, orvostanhallgatók pedig azzal keresnek meg, hogy ezért sze-

retnék az idegsebészetet választani. Épp egy pécsi idegsebész kollégám mondta azt nekem az előbb, hogy milyen jó promóció ez a szakmánk számára, hiszen egy nagyon kis szakterületről van szó, és a legjobb diákokért kell vetélkednünk más orvosszakmákkal.”

A hatás valószínűleg annak is köszönhető, hogy a sikerek mellett megjelenik az idegsebészi munka árnyoldala is, azok az esetek, ahol elég egy szerencsétlen véletlen, és az orvos akár pár másodperc leforgása alatt elveszti a beteget, vagy hiába sikerül a beavatkozás, a páciens végül maradandó károsodással kerül ki a műtőből.

„Egyáltalán nem volt a célom a szakmám romantizálása, sőt, sokkal inkább egyfajta demisztifikáció lebegett a szemem előtt. Az előttem lévő generáció, akár Magyarországon, akár Németországban, misztifikálta az idegsebészetet. Szerintem nagyon fontos a fejlődéshez ennek a misztikumnak az eloszlása, az idegsebészet demokratizálása. A fiatalok könnyen elveszíthetik a motivációt és a bátorságot, ha folyamatosan azt hallják az idősebb kollégáiktól, hogy csak ők képesek egy bizonyos beavatkozás elvégzésére. Fontos megtalálni az egyensúlyt, mert az idegsebészet valóban komplex és izgalmas orvosi terület, de nem szabad túl nagy túlságosan rejtélyes színben feltüntetni. Épp ezért írok arról is például, hogy milyen zenét hallgatunk műtét közben – nagy kedvencem a Depeche Mode –, ahogy őszintén beszélek a szövődményekről, azokról az esetekről, amikor minden rosszul sül el.”

Az idegsebészet egyik szépsége, egyben veszélye pedig éppen az, hogy az egyszerűnek tűnő esetek is váratlan fordulatokat vehetnek, miután minden egyes agy eltér valamelyest a másiktól, nem beszélve arról, hogy még mindig rengeteg mindent nem tudunk agyunk és idegrendszerünk működéséről.

„Nagyon izgalmas kérdés, hogy vajon minden agy egyedi, vagy az agy mögött álló személy egyedi? Neuroanatómiai

* Az interjú eredetileg a HVG Pulzus felületén jelent meg 2026. május 13-án.

Fotó: Verébi Dávid

szempontból nincsenek olyan nagy különbségek: a motoros terület mindig ugyanott található, ahogy az agyidegek is. Természetesen vannak funkcionális szempontok, amelyek nagyon egyediek, de az anatómia eléggé standardizált. Egy agydaganat viszont mindig egyedi helyzeteket eredményez, mivel az egyes területek eltolódnak, ahogy az agyi plaszticitás kompenzálni próbálja a kieső funkciókat. Emellett minden agyműtét kihívást jelent abból a szempontból is, hogy az agyi funkciók és lokalizációk 80 százalékát még mindig nem értjük teljesen, ahogy a kompenzációs mechanizmusokat sem. Jelenleg örülünk annak, ha a beavatkozás után a beteg képes beszélni vagy mozogni. De azt is tudjuk, hogy a neurokogníció és a magasabb rendű agyi funkciók sokkal többek a beszédnél. Manapság próbáljuk megérteni ezeket a magasabb funkciókat, és ezek megőrzésének a módját. Szóval az idegsebész munkája sosem válik unalmassá, és sosem válik rutinná.”

Mindezt jól mutatja az idegsebészet céljainak változása. Míg néhány évtizeddel ezelőtt nagy eredmény volt a beteg túlélése, illetve életének meghosszabbítása, ma már az elsődleges cél az életminőség minél nagyobb mértékű megőrzése, azaz, hogy a beteg ugyanúgy tudjon beszélni és mozogni a beavatkozás után. Peter Vajkoczy saját pályafutása során élte át ezt a forradalmi változást.

„A legfontosabb előrelépések azokon a területeken születtek, ahol az idegsebészet kevésbé invazív vá vált. Az érsebészet az én szakterületem, és itt nagyon fontos előrelépés az endovaszkuláris forradalom a katéteres technikákkal, sztentekkel és coilokkal. A gerinc esetében nagyon fontos volt, hogy az idegsebészek megértették az ortopédiai biomechanika koncepcióit, és megtanulták, mikor kell maximálisan invazív és mikor minimálisan invazív stratégiát alkalmazni. Emellett ezen a területen óriási fejlődést hozott az interdiszciplinaritás, hogy az idegsebészek, traumatológusok és ortopéd sebészek összefogtak, és tanultak egymástól. Az agyműtétekben a legnagyobb előrelépést az egyes agyi funkciók lokalizációja jelenti, amivel egyre hatékonyabban vagyunk képesek megelőzni a maradandó károsodásokat és szövődményeket. Az idegsebészet egyik úttörője, Harvey Cushing előtt csak mintegy a betegek 10 százaléka élte túl a műtétet, innen jutottunk el oda mára, hogy a műtéten átesettek jelentős része képes visszatérni a normál életbe. És aztán vannak

új területek, mint a mozgászavarok kezelése Parkinson-kór esetében, ahol neuromodulációval ellensúlyozzuk az idegsejtek pusztulását. Szintén viszonylag új terület a sugársebészet, ahol precíz besugárással pusztítjuk el a műtét szempontjából túlságosan kockázatos helyen található daganatokat. A jövő pedig a rekonstruktív idegsebészet, azaz hogyan szerezhetjük vissza az elvesztett funkciókat stroke, gerincvelő-sérülés vagy idegsérülés után.”

Ezt a fejlődést gyorsíthatják meg a különböző technológiai vívmányok. Az idegsebészet rengeteget köszönhetett az orvosi képzés forradalmának, ahogy például a számítógépes műtéti tervezés is ezen a területen jelent meg először. Most pedig jöhet a mesterséges intelligencia kora, ám azt még a szakértő sem tudja, hogy pontosan milyen formában.

„Évek óta gondolkodom az újabb technológiai lehetőségek integrálásán, de nem állítom, hogy lenne igazán jó válaszom. Tény, hogy az idegsebészet a leginkább digitalizált sebészeti szakma, ahol régóta bevett eljárás az úgynevezett neuronavigáció és számítógépes műtéti asszisztencia. Többféle képző technológiát használunk, amelyeket össze lehet kapcsolni. Használjuk a különböző kevert valóságon és virtuális valóságon alapuló megoldásokat. Bevezetés alatt áll a robotsebészet, bár a robotokat még a sebészek irányítják. Nagy álmom Berlinben egy olyan új műtői környezet létrehozása, ami a következő szintje lehet az idegsebészeti műtőknek. Ennek minden bizonnyal része lesz a mesterséges intelligencia, ahol az AI segíteni fog a döntéshozatalban. A műtők össze lesznek kapcsolva egymással telekonzultációhoz, és az AI segíti a kezdőket a tudás gyorsabb elsajátításában. Emellett az egyes részterületekre specializált műtők jelennek meg. A neuro-onkológiai műtőkben egész robotikai rendszer, intraoperatív molekuláris diagnosztika, intraoperatív képzés áll majd rendelkezésre. Lesznek helyi terápiás műtők minden stratégiával a helyi, minimálisan invazív agybetegség-kezeléshez. Azaz a technológia egyre inkább meg fogja változtatni a műtők működését és az egyes beavatkozások lefolyását, ahogy azt tette az elmúlt évek során is.”

Nagy kérdés persze, hogy mi lesz az orvosok és ápolók szerepe ebben a rendszerben. Peter Vajkoczy egyáltalán nem tart elképzelhetetlennek egy tudományos-fantasztikus fikciók világát idéző jövőt, ám rövidebb távon a technooptimista jóslatokat valószínűleg felülírja a hétköznapi valóság.

„Szerintem a következő 20 évben nem változik alapvetően az emberek szerepe az idegsebészetben. Továbbra is lesznek sebészeti csapatok, akiket az AI alapú technológia támogat, nem pedig kivált. De ezen az időtávon túl szerintem megjelennek betegek pozicionálását, mozgását segítő robotok. Lehet, hogy az ápolást részben robotokkal helyettesítjük vagy támogatjuk. Aztán eljön az idő, amikor a sebészen kívül minden más automatizált lesz, és talán több mint 30-40 év múlva a sebészeket is robotok fogják helyettesíteni. Elon Musk szerint mindez persze akár 5 éven belül megtörténhet, de én nem így látom: a mai hétköznapi klinikai valóság jóval inkább arról szól, hogy hiába van ötleted valami digitális fejlesztésre, arra nincs pénz. Szóval egy dolog az AI cégek által megálmodott jövő, és egy teljesen más dolog ennek a realitása.”

A mesterséges intelligencia kapcsán folyó diskurzus egyébként is tele van igencsak rosszul öregedő jóslatokkal, mint például Geoffrey Hinton, Nobel-díjas AI kutató 2016-os kijelentése arról, hogy egy évtizeden belül nem lesz szükség

radiológusokra. Peter Vajkoczy szerint már csak azért is érdemes lenne óvatosan bánni az ilyen nagyvű kijelentésekkel, mert azok konkrét kárt okozhatnak.

„Jelentős veszélynek látom, hogy a motivált és intelligens diákokat épp ilyen jóslatok tántorítják el az orvosi hivatás választásától, és ha ezek tévesnek bizonyulnak, akkor hiány lesz jó szakemberekből. Szóval szerint mindenki, akit érdekel az orvoslás, tanuljon továbbra is orvosnak. Specializálódjanak, tanulják meg az új technológiák alkalmazását a saját területükön, és ne féljenek attól, hogy a belátható jövőben lecserélésre kerülnek.”

A jövő idegsebészei számára tehát fontos követelmény a technológia iránti érzék, ám a Charité vezető idegsebésze szerint ennél jóval fontosabbak az emberi értékek.

„Én már jó ideje nem tehetség alapján veszek fel embereket, hanem jellem alapján. A manuális készségek és az elméleti tudás taníthatóak, de a jellemet nem tudom megváltoztatni. Szerintem a jövőben is a hagyományos értékek lesznek a legfontosabbak: őszinteség, méltóság, türelem, csapatmunka, alázat komplikációk esetén, de egyben bátorság az új dolgok kipróbálásához és fejlesztéséhez. Emellett erősen hiszek a klinikai munka és az alap kutatás szoros kapcsolatában. Mindenkit arra ösztönzök, hogy ne csak jó klinikus legyen, hanem jó kutató is. A jövő idegsebészeti osztályain szükség lesz olyan szakemberekre is, akik nagyon jók digitális területen és az AI-ban. A hagyományos orvosi képzés nem tanítja meg a diákokat programozni vagy AI-t alkalmazni, ezért is fontos ez a plusz képesség.”

Idegsebészekre pedig már csak azért is, jó ideig szükség lesz, mert a súlyos idegrendszeri betegségek jelentős része esetében még túl keveset tudunk a kialakulásukhoz vezető okokról, és így hatékony preventív stratégiák sem léteznek.

„Az első lépésnek szerintem a korai felismerésnek kell lennie, az agydaganatok esetében már ez óriási javulást eredményezhetne a betegségek kimenetében. El tudok képzelni egy világot, ahol olyan viselhető eszközöket hordunk, ame-

A magyar trió

Genetikailag 100 százalékban magyar vagyok – fogalmaz származása kapcsán PETER VAJKOCZY, aki magyar szülei Németországba emigrálása után született 1968-ban Münchenben. Az orvoslás szeretetét mellkasebész édesapjától örökölte, Münchenben végezte el az orvostudományi egyetemet, majd többek között az Egyesült Államokban is dolgozott, mielőtt 2007-ben a Charité idegsebészeti klinikájának igazgatójává nevezték volna ki. Emellett eleven kapcsolatot ápol a magyar idegsebészeti szakmával és a külföldön dolgozó magyar szakemberekkel, ahogy arról könyvében is megemlékezik az egy bonyolult beavatkozást végző „magyar trió” kapcsán. „Folyamatosan tanulok a magyar kollégáktól, mert más körülmények között tanulták az idegsebészetet, mint én, más filozófiákat vallanak. Sok mestere van a szakmának, akik jelenlétében tanítványnak érzem magam, és nem egy közülük magyar.”

lyek a legkisebb elváltozásokat is észlelik. Így nagyon korai stádiumban felismerhetőek lennének a kóros elváltozások, ami a kezelések sikerességét is növelhetné. A következő lépés a megelőzés, amihez meg kell értenünk a betegség mögött álló genetikai okokat, és ezen a téren még rengeteg tennivalónk van az idegrendszeri betegségek esetében. Úgy vélem, hogy az első fontos megelőzési terület a demencia és az Alzheimer-kór lesz. Ha megértjük a genetikát és a molekuláris altípusokat, akkor azonosíthatjuk a veszélyeztetett csoportokat. Ezután lehet megelőző kezelést alkalmazni, például gén- vagy sejterápiát. A genetika megértése, hatékony szűrés, majd beavatkozás – például sejtek vagy gének beültetése az agyba. Ez lehet a jövő.”

Stemler Miklós

További fotók

Bemutatták a PTE

Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központjának új kötetét

A Pécsi Tudományegyetem Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központja két év munkájának eredményeként a közelmúltban jelentette meg „Tanulj, mint a profik – módszerek, trükkök és digitális eszközök az egyetemi sikerhez” című kötetét, melynek sajtónyilvános bemutatóját március 25-én tartották.

Fotó: Csontos Szabolcs

A kiadvány célja, hogy támogassa a hallgatókat a tanulási folyamatban, és segítse őket abban, hogy hatékonyabban boldoguljanak a felsőoktatásban. A kötethez a hallgatók számára készült, moduláris felépítésű Moodle-tananyag is kapcsolódik. A könyv foglalkozik többek között a tanulási környezet és a tanulási szokások kérdéseivel, a tananyagok feldolgozásának módszereivel, a digitális tanulás sajátosságaival és eszközeivel, az online források használatával, valamint a mesterséges intelligencia tanulásban betöltött szerepével is. A szerkesztők az egyetemi oktatók figyelmébe is ajánlják a könyvet, ők állnak ugyanis a legközelebb ahhoz, hogy formálják a hallgatók tanulási folyamatait, a hatékony tanulást támogató módszerek ismerete pedig hozzájárulhat a tananyagok és kurzusok tudatosabb kialakításához.

Forrás: PTE

További fotók, videó.

A kötet online verziója elérhető:

Komplexitásában országosan is egyedülálló a pécsi ortogeriátriai modell

Idősödik a társadalom, ami abból a szempontból is szembe-tűnő, hogy egyre nagyobb arányban jelennek meg a traumatológiai ellátásban azok a betegek, akik akut sérüléseik mellett több belgyógyászati betegséggel és mentális gondokkal is küzdenek. A korábban alkalmazott, klasszikus, izolált traumatológiai ellátási modell ezekre az összetett problémákra már nem ad megfelelő választ, ezért a PTE KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikáján kialakították a strukturált, integrált ortogeriátriai koncepciót, ami komplexitásában országosan is egyedülálló. Céljuk nem pusztán a betegek sérüléseinek sebészi ellátása, hanem – egyéb betegségeik feltérképezésével és gyógyszerelésük áttekintésével, újraértékelésével - az egész ember gyógyítása, korábbi állapotának és önállóságának lehetőség szerinti visszaszerzése, életminőségének javítása és megőrzése. A sebészi kiválóság, a geriátriai szemlélet, a strukturált betegút és a mérhető minőségbiztosítás együttes érvényesítésével nemcsak a klinikai kimenetek javulnak, hanem a betegellátás biztonsága, hatékonysága és fenntarthatósága is.

„Ortogeriátriai szemléletünk alapelve, az „Egy beteg – egy team – egy közös ellátási terv” több elemből áll, és tiika mind-össze az, hogy az egész embert gyógyítjuk, nem pusztán a sérülését. Csapatunknak a traumatológus, az aneszteziológus és a képzett ápolók mellett további kulcsszereplői a geriáter-belgyógyász, a gyógytornász, a dietetikus, a pszichológus, és szükség esetén a szociális szakember. Az ma már nemzetközi szinten is bizonyított, hogy ezek a típusú multidiszciplináris ellátási modellek javítják a túlélést, csökkentik a szövődmények előfordulását, rövidítik az ápolási időt és nagyobb esélyt adnak az idős, sérült embereknek korábbi életminőségük elérésére” – nyilatkozta dr. Patczai Balázs egyetemi adjunktus, a PTE KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikájának igazgatója. Mint

mondta, a geriáter szemléletű belgyógyász abban segít, hogy az idős betegek halmozott belgyógyászati problémáit a lehető leggyorsabban feltérképezzék és hatékonyan menedzseljék, más szakágakkal való együttműködésben. Munkája révén a korábbiaknál sokkal intenzívebb kapcsolat jöhetett létre a társ-klinikákkal, amit ugyancsak előrelépésként értékelt. Lényegesnek nevezte szerepét a gyógyszeres terápia optimalizálásában, a gyógyszerelés újraértékelésében, a gyógyszerköölcsönhatások megállapításában, valamint a műtét előtti és utáni általános állapot javításában is.

Kiemelte a dietetikusok munkáját is, akik felméri a betegek tápláltsági állapotát és segítenek a megfelelő táplálási terápia beállításában. Tapasztalataik alapján az idős betegek egy része alultáplált, kórosan sovány, míg a többiek túlsúlyosak és minőségileg rosszul tápláltak. Ebben a korosztályban majd mindenkinél megfigyelhető a harántcsíkolt izom gyors, folyamatos elvesztése, ami nem pusztán a mozgásképességre és a fizikai aktivitásra van hatással, hanem az alapanyagcserére is. „A nutritív terápiát egyénre szabottan alkalmazzuk. Igyekszünk olyan tápszereket adni a betegeknek, amelyek magas fehérjetartalmúak és könnyen felhasználható tápanyag-forrást biztosítanak, ami azért lényeges, mivel töréskor vérvesztés és gyulladás lép fel, és emiatt a gyógyulási folyamat kezdeti stádiuma rendkívül energiaigényes. Emellett gondolnunk kell a korai posztoperatív időszakra is, amikor szintén oda kell figyelni a test energetizáltságára, az izmok újbóli használhatóságára. A folyamat jobb megismerése és az egyéni táplálás hatékonyságának javítása érdekében a témában alap- és alkalmazott kutatásokat is végzünk. Mindebben komoly támogatást kapunk a PTE KK Dietetikai Szolgálatától” – tette hozzá.

Dr. Patczai Balázs hangsúlyozta, hogy a balesetek során extrém mértékű pszichés terhelés jelentkezik minden korosztálynál. Míg a középkorút a munka, az egzisztencia elvesztése fenyegetheti, addig az idős embert a testi és lelki hanyatlás következtében már megjelenő demencia, valamint a kórházi körülmények között gyakran előforduló delírium, illetve delíriózus állapotok. Mint mondta, önmagában a cselekvőképesség, az önállóság elvesztése is traumával jár. Ilyenkor szertefoszlának az életkilátások és a célok is. „Pszichológus kollégáink azért dolgoznak, hogy újból legyen hitük a betegeknek, tudják pozitívan látni a gyógyulásukat és a jövőt. Minden nálunk fekvő beteget meglátogatnak, felméri az állapotukat, majd elkezdődnek a személyre szabott foglalkozások. Van, hogy már az egyszerű beszélgetés megoldja a problémát, más esetekben hosszabb távú terápiákat tudunk alkalmazni, akár a klinikánkról való elbocsátás után, a járóbeteg-szakrendeléseinken is. Bizonyított tény, hogy a megfelelően kezelt szorongás a fájdalomérzetre és a sebgyógyulásra is kedvezően hat, támogatja a rehabilitációs aktivitást és nagy mértékben segíti a szomatikus terápiát, így képes csökkenteni a szövődményarányt is” – húzta alá.

Korai értékelés, strukturált kockázatfelmérés és kezelés

A betegút kapcsán elmondta, hogy az egykapus rendszer alapján az idős sérült a PTE KK Sürgősségi Klinikájára érkezik, ahol állandóan jelen van traumatológus szakember is. A

Fotó: Verébi Dávid

diagnosztikai eredményeknek az értékelése, majd a kezeléssel hozott döntéshozatal után a beteg felkerül a Traumatológiai Klinika osztályára. A műtét elvégzésének az ideje a sérülés súlyosságától és a beteg állapotától függ. A biztonságos ellátáshoz a lehető legjobb állapotot kell elérni, rendezni kell a véráramlás eltéréseit, meg kell várni bizonyos gyógyszerek hatásának megszűntét, és időt kell adni a szükséges vizsgálatok elvégzésére. Az osztályra való felvételkor megtörténik az altatóorvosi konzultáció, valamint kikérdezéssel és az alapparaméterek rögzítésével a tápláltsági állapotfelmérés is. Dr. Patczai Balázs szövegében arról, hogy pár héten belül el tudnak kezdeni egy modern eszközös mérést is, ami a fekvőbetegek egzakt vizsgálatára is alkalmas, módot nyújt a testösszetétel-változás figyelésére, a különböző folyadéktartalmú folyadékmennyiségek optimalizálására, a test zsír-, izom- és szárazanyag-tartalmának meghatározására és követésére, továbbá a hosszan tartó táplálási terápia beállítására. Felvételekor a pszichológusok is felkeresik a beteget, ők is felméri az állapotát, majd időről időre ezt kontrollálják. A gyógytornászok már a műtét előtt elkezdik a gyógytornát, a légzőgyakorlatokat, fájdalmat nem okozva, koncentrálnak az ép végtagokra. A sebéssel konzultálva – a meghatározott protokoll alapján – az operáció után is folytatják a rehabilitációt.

A nemzetközi statisztikák és saját tapasztalataik alapján az idős, csípőtörött betegek egyharmada a műtétet követően viszonylag gyorsan visszatér korábbi fizikai aktivitásába, és nem igényel ehhez látványos támogatást. A másik egyharmadnak a korábbi állapot elérése nem sikerül, ők időszakos vagy akár tartós ápolást igényelnek. A pécsi team célja, hogy őket hozzájuk minél jobb, aktívabb állapotba, elkerülve ezzel hosszasan otthoni ápolásukat. A harmadik csoport tagjai fél-egy éven belül elhaláloznak, ami sajnálatos módon a világon mindenütt bekövetkezik. Mint mondta, azt nem tudni, hogy ennek oka maga a sérülés, vagy pedig az már csak a végső lökést jelenti a legyengült szervezet számára.

Elkerülhető fertőzések és szövődmények

„Ez a komplex szemlélet hozzájárul ahhoz, hogy minél inkább elkerülhetővé váljanak a szövődmények, a fertőzések, javuljanak a betegek túlélési mutatói, és mindezt a klinikánkon végzett felméréseink is igazolják. Jók vagyunk a fertőzéses állapotok leküzdésében, a témában rendszeresen adunk elő kongresszusokon, folyamatosan képezzük magunkat és alkalmazzuk a legújabb kezeléseket. A kórházban szerzett felfek-

vések megelőzése a legfontosabb. Vannak antidecubitus matracaink, tudjuk optimalizálni a folyadékterápiákat, amiket ki tudunk egészíteni keringésjavító támogatásokkal és rendszeres gyógytornával. A felfekvés megelőzésében sokat tudnak segíteni a kollégáim a különböző kipárnázásos technikákkal és a speciális kötszerekkel. A műtétek megválasztásakor is arra törekszünk, hogy az idős ember minél hamarabb lábra állhasson” – hangsúlyozta. Megjegyezte, hogy klinikájuk különösen nyitottan áll a betegekhez és családjaik problémáihoz. Osztályvezető főnöveik sokat dolgoznak azért, hogy – a hozzátartozókkal konzultálva – megtalálják a megfelelő rehabilitációs helyet a sérült idősnek, avagy otthoni ápolásában nyújtsanak segítséget. Aláhúzta ugyanakkor, hogy kimeneti pályáik nehezítettek, mivel speciális beteganyagról van szó, és emiatt rehabilitációs elhelyezésük is komoly kihívást jelent. Az átlagos rehabilitációs intézmények mellett a krónikus belgyógyászati osztályokkal működnek együtt.

További tervek: immunológiai állapotfelmérés és támogató terápiák, robotika

Szakmai körökben évek óta tartanak módszereikről bemutatókat. Dr. Patczai Balázs büszke arra, hogy ezt a komplex terápiás szemléletet az ország egyre több traumatológiai klinikája is képviseli. Különböző kórházakból járnak hozzájuk hospitálni, ugyanakkor ők is örömmel veszik mások jógyakorlatait. Mint mondta, ezen szemlélet mentén immár két éve dolgoznak, folyamatosan fejlesztve és bővítve koncepciójukat. „Koncepciónk és szemléletünk kialakítása során a világ élvonalát céloztuk meg, ahol a miénkhez hasonló modellek már bizonyítottan jól működtek. Ezeket adaptáltuk a magyar ellátási és szociális rendszerre, valamint a beteganyagunkra. Példa volt a kanadai, a holland és a német rendszer, de Ausztrália és Új-Zéland egészségügyi minőségirányítási modellje is kiemelendő, úgy a metodikák bevezetése, mint az eredmények értékelése, illetve a különböző indikátorok, jelzőrendszerek nyomon követése kapcsán” – említette.

A jövőről szólva hangsúlyozta: szorgalmazza a robotika alkalmazását társalkodó robotokkal, és az ápolást különféle módokon támogató megoldásokat is. Célul tűzte ki az immunológiai állapotfelmérést, illetve a műtétek kapcsán jelentkező immunológiai támogató terápiák bevezetését, amiknek a szövődmények megelőzésében komoly jelentőségük lesz a jövőben.

Schweier Rita

Energetikai felújítás, robotsebészeti eszközbeszerzés és képzésfejlesztés

Az Európai Unió támogatásával, vissza nem térítendő forrásból a PTE közel 4 milliárd forintos fejlesztési projekt zajlott a gyakorlatorientált felsőoktatási képzések erősítése, az egyetemi infrastruktúra korszerűsítése, valamint a hallgatók és az egyetemi dolgozók kompetenciáinak fejlesztése érdekében.

A projekt egyik fő eleme az egyetemi épületek és eszközök korszerűsítése volt. Energetikai felújítás valósult meg a PTE KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum, valamint a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet szentmiklóshegyi épületében. Ennek köszönhetően a két épület üvegházhatású gázkibocsátása közel 45 százalékkal csökkent, a KK pedig közel nulla energiaigényűvé vált. A PTE vidéken elsőként szerzett be Da Vinci Xi duálkonzolos robotsebészeti rendszert, valamint az élő sejtek és szövetek

tenyésztésére alkalmas bioreaktort az orvosi kutatás és a gyakorlati képzés támogatására. Emellett több mint 1 100 informatikai eszközzel fejlesztették a digitális oktatási infrastruktúrát.

A projekt másik fontos eleme a képzések fejlesztése és a készségek erősítése volt azzal a céllal, hogy a felsőoktatás és a munkaerőpiac közötti kapcsolat, valamint a hallgatók gyakorlati készségei bővüljenek. A fejlesztés az egyetem szinte minden karára kiterjedt. Új képzési programok és módszertani innovációk valósultak meg, erősítve az oktatók digitális kompetenciáit és a korszerű oktatási módszerek alkalmazását. Összesen 320 képzési programot szerveztek, amelyeken több mint 7000 hallgató és egyetemi munkatárs vett részt.

Fotók, videó.

PTE

Nemzetközi érdeklődésre tart számot a pécsi szívklubon gyakran alkalmazott értágító műtét

A PTE KK Szívgyógyászati Klinikáján az országban a legnagyobb számban végeznek egy olyan speciális értágító műtétet, amellyel azokon a betegeken tudnak segíteni, akiknek meszes ereit a hagyományos módszerekkel nem lehet megfelelően tágítani. Az eljárás iránt több európai ország szakemberei is érdeklődnek, legutóbb Csíkszeredán mutatták be. Az Abbott cég felkérésére a beavatkozások irányítását és felügyeletét dr. Kónyi Attila egyetemi docens, a pécsi szívklub pacemaker-munkacsoportjának vezetője végzi.

Az Abbott Laboratories vezető amerikai multinacionális orvostechikai és egészségügyi vállalat, ami orvosi eszközökre, diagnosztikára, táplálkozásra, márkás generikus gyógyszerekre összpontosít, és számos kardiovaszkuláris területen a

világ élvonalában van. A cég fejlesztett egy olyan eszközt, amely a meszes erek tisztítására való gyémánt bevonatú koronát tartalmaz, és nagy sebességű, elliptikus mozgást végez az éren belül. Képes kis, mikrométer nagyságú részekre bontani a lerakódásokat, amik a mikrocirkuláció során kimosódnak, ezáltal embolizációt nem okoznak, továbbá meg tudja törni az egész plakkot, és ezáltal újra rugalmassá tenni az adott érszakaszt.

„Ezt a műtétet olyan esetekben alkalmazzuk, amikor az erek nagyon meszesek, és a hagyományos módszerekkel nem jutunk célhoz. Az úgynevezett „orbitális aterektómia” a koszorúérplakk modifikációs eljárások egyik típusa. Nevét onnan kapta, hogy a tisztítást végző eszköz nem fűrészzerűen mozog az érpályán belül, hanem excentrikusan, orbitális (körkörös) pályán. Az eddigi adatok szerint a módszer igen hatékony és biztonságos. Mivel 2023 óta a legnagyobb számban a mi klinikánk végzi Magyarországon, ezért az Abbott engem kért fel arra, hogy a beavatkozásokat proktoráljam itthon és Európában. A program néhány hónapja indult, eddig Zalaegerszegen, Kaposváron és Romániában, Csíkszeredán voltam olyan centrumokban, ahol eddig még nem dolgoztak vele” – nyilatkozta dr. Kónyi Attila egyetemi docens, a pécsi szívklub pacemaker-munkacsoportjának vezetője. Hangsúlyozta: az eljárás alkalmazása önmagában nem bonyolult, ugyanakkor kulcsfontosságú a megfelelő indikáció felállítása és az optimális betgválasztás. Minden beavatkozás előtt alapos műtétit tervet készítenek, az első esetek során pedig tapasztalt proktort vonnak be, aki az operációt megelőzően áttekinti a beteg előzetes vizsgálatát, valamint javaslatot tesz a megfelelő stratégiára. Dr. Kónyi Attila még ebben a félévben Kecskemétre és Győrbe utazik, majd vélhetően több európai országba, mivel sok szakember érdeklődik a műtét típus iránt.

Fotó: dr. Kónyi Attila

Schweier Rita

Korszerűbb helyre költözött a gyermek-onkohematológiai osztály

A PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikájának Onkohematológia Osztálya 2026. márciusában a József Attila utcából az Akác utcai telephelyre költözött. A megújult osztályt ünnepélyes keretek között március 24-én adták át.

A fejlesztés célja az volt, hogy az osztály korszerűbb, tágasabb és gyermek- valamint családbarátabb környezetben működhessen. Az új helyszínen a korábbi hét helyett kilenc kórterem áll rendelkezésre, ezek közül öt saját fürdőhellyel. Három csíraszámcsökkentett kórtermet is kialakítottak, amelyek a súlyosan immunszupprimált, például leukémiával kezelt gyermekek biztonságos ellátását szolgálják. A többfunkciós játszószoba (amely egyben szülői étkező és tanulóhelyiség is) 2,5-szer, a váróterem 3-szor nagyobb a korábnál. A pszichológusok külön helyiségben tudnak a gyermekeknek és a szülőknek segíteni. A rendszeres országos és nemzetközi konzultációk elkülönített, hangszigetelt helyiségben tudnak megvalósulni, így biztosítva a magasabb szakmai színvonal mellett az adatvédelmet is.

Az átadón *Sebestyén Andor*, a PTE KK elnöke a gyermek-ellátás területéről az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseit idézte fel. Hangsúlyozta, hogy az egészségügyben nincs megállás, folyamatos fejlődésre van szükség, különösen a gyermekgyógyászatban. Az új fejlesztés célja, hogy a daganatos betegséggel küzdő gyermekek számára a lehető legjobb, legbarátságosabb környezetet biztosítsák, figyelembe véve, hogy sokan hosszú időt töltenek a kórházban. Hozzátette, a projekt szakmai igények alapján valósult meg, jelentős anyagi támogatással és számos támogató hozzájárulásával. *„A beteg gyermekek gyakran heteken, hónapokon, egyes esetekben akár egy éven keresztül is az intézményben tartózkodnak. Ezért kiemelten fontos, hogy számukra a lehető legjobb körülményeket biztosítsuk, elősegítve ezzel a pozitív megélésüket és a gyógyulási folyamat hatékonyságát”* – mondta az elnök.

A fejlesztés lehetővé teszi, hogy az osztály a régiós ellátás mellett egyes betegségek (különösen az akut mieloid leukémia és a csecsemőkori leukémiák) esetében országos progresszív ellátási feladatokat is ellásson. *Decsi Tamás* professzor, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója elmondta: az intézmény 1924 óta működik jelenlegi épületében, amely az elmúlt évszázad során számos átalakításon és bővítésen ment keresztül. Hangsúlyozta, hogy a fejlesztési igény már az alapítás idején is megjelent, és a jelenlegi beruházás ennek a hosszú távú megújulási folyamatnak egy újabb mérföldköve. A fejlesztés különösen a gyermekonkológiai ellátás szempontjából jelentős, amely az elmúlt évtizedekben önálló szakterületté vált a terápiás lehetőségek fejlődésének köszönhetően. A korszerű kezelések eredményeként ma már jelentősen javultak a gyógyulási esélyek, ugyanakkor ezek fenntartásához és további javításához elengedhetetlen a magas színvonalú ellátási környezet biztosítása: *„Ahhoz, hogy ezek az eredmények fennmaradjanak és lehetőség szerint tovább javuljanak, a betegellátó környezet folyamatos fejlesztése elengedhetetlen. A most megvalósult korszerűsítés ezt a célt szolgálja, jelentősen javítva az ellátás feltételeit”* – emelte ki *Decsi* professzor. Az új részleg pedig pontosan ezt a célt szolgálja, átmeneti megoldásként egy jövőbeni, modern klinikai egység megvalósításáig.

Fotó: Csontos Szabótes

Az Akác utcai telephelyen történt átalakítás közel 140 Wmillió forintos költségét a PTE KK biztosította, a beteg- és családbarát környezet kialakítását számos magánszemély és vállalkozás támogatta, részben a gyermekonkológiai ellátást segítő alapítványokon – köztük az Eurakvilo és a Tölösi Péter Alapítványon – keresztül.

Az újonnan kialakított gyermekonkológiai részleget *dr. Ottóffy Gábor* osztályvezető orvos mutatta be és kiemelte, hogy az új infrastruktúra jelentős előrelépést jelent mind a betegellátás szakmai színvonalára, mind a betegek komfortérzete szempontjából. Ugyanakkor elmondta, hogy a fejlesztés megvalósulását széleskörű társadalmi összefogás – például a *Fuss a rákgyógyításért* jótékonyági futás, illetve *Juhász Dorka* válogatott kosárlabda-játékos jótékonyági kezdeményezése – tette lehetővé, amelyben magánszemélyek, szervezetek egyaránt részt vettek. Az osztályvezető háláját fejezte ki mindazoknak, akik hozzájárultak a korszerű, támogató gyógyító környezet létrejöttéhez: *„A lezajlott fejlesztés jelentős előrelépést jelent mind a szakmai ellátás, mind a betegkomfort szempontjából, hiszen korszerűbb infrastruktúrát és gyermekbarát környezetet biztosít. Különösen nagy jelentősége van annak, hogy mindez széles körű társadalmi összefogás eredményeként valósulhatott meg, amelyért ezúton is köszönetemet fejezem ki.”*

Az osztály a Magyar Gyermekonkológiai Hálózat egyik centruma, és Somogy, Tolna, Baranya és Zala vármegyék mintegy 1,1 millió lakosát lefedő gyermekonkológiai ellátásért felel. A régióban évente 30–40 új daganatos vagy leukémiás gyermeket kezelnek (ez az országos szám 10–15%-a), emellett további 20–30 beteg szorul fekvőbeteg-ellátásra különböző hematológiai és egyéb kórképek miatt. Az ünnepélyes átadón részt vett és beszédet mondott *Szili Katalin* az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány képviselőjében, és *Hoppál Péter* kormánybiztos is. A jelenlévőket *Ottóffy Gábor* osztályvezető orvos vezette körbe az új részlegen.

További fotók, videó.

PTE

Belgyógyászati kötelező szintentartó tanfolyam

Idén a klinikánk által szervezett belgyógyászati kötelező szintentartó tanfolyamot a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórházzal közös szervezéssel Székesfehérváron tartottuk 2026. március 26-28. között. A programot *Izbéki Ferenc* professor, a Belgyógyászati Osztály osztályvezető főorvosa állította össze *Tóth Kálmán* grémiumvezető professzorral történt többszörös egyeztetések után, mely a belgyógyászat széles palettáját érintő témákból állt. A rendezvény helyszíne a patinás Magyar Király Hotel volt, ahol az előadások telt házzal zajlottak.

A továbbképzés sikeréhez az I. sz. Belgyógyászati Klinika vezető szakembereinek előadásai nagymértékben hozzájárultak. Az első nap kardiológiai témákkal indult, *Tóth Kálmán* professor a krónikus koronária szindróma diagnosztikáját és korszerű kezelését ismertette. A tromboembóliás betegségek és perifériás érbetegségek kezeléséről *Késmárky Gábor* professor tartott előadást. Az egyre nagyobb jelentőségű onkardiológia témát *Halmosi Róbert* professor mutatta be. A délután során gasztroenterológiai témák kerültek megvita-

tásra: elsőnek az epehólyag és epeutak betegségeinek kezelését hallhattuk *Vincze Áron* professzortól, majd a gyulladós bélbetegségek belgyógyászati vonatkozásai következtek, erről *dr. Sarlós Patricia* beszélt. A coeliakia, nem-coeliakiás gluténérzékenység, ételallergiák kérdéskörét *dr. Bajor Judit* taglalta. Ezt követően az obezitás és metabolikus szindrómák témái kerültek bemutatásra *Bajnok László* professor előadásában, majd meghallgathattuk az endokrinológia aktualitásait *Mezősi Emese* professor asszonytól. A rendezvény második napján *dr. Szabó Imre* a gasztrointesztinális vérzések korszerű diagnosztikáját és ellátását adta elő, majd *dr. Czimmer József* a bél-agy tengely működési zavarainak következtében kialakuló betegségek diagnosztikáját mutatta be. A tanfolyam utolsó napján *dr. Ruzsics István* a tüdőbetegségek rehabilitációjának lehetőségeiről beszélt, a mikrobiom aktualitásaival *dr. Péterfi Zoltán* előadásában ismerkedhettünk meg.

Dr. Bajor Judit főorvos
PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika

CRISPR workshop az ÁOK-n

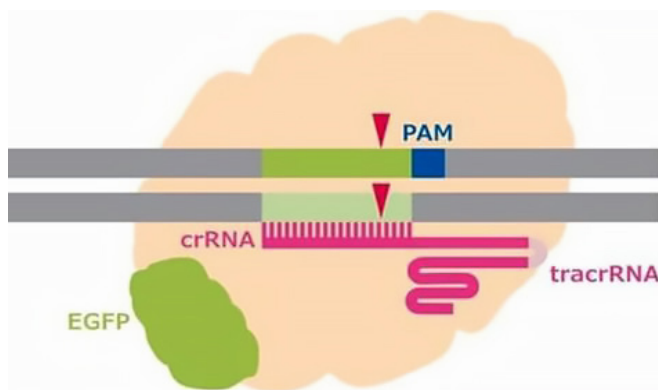
A 2026. március 23-27. között a Biocenter Kft. CRISPR workshop-ot szervezett, amelynek célja az volt, hogy a résztvevők közelről megismerkedjenek egy napjainkban kiemelten fontos és rohamosan fejlődő génszerkesztési módszerrel, a CRISPR/Cas rendszerrel. (CRISPR: clustered regularly interspaced short palindromic repeats, halmozottan előforduló, szabályos közökkel elválasztott palindromikus, azaz visszafele olvasva is megegyező ismétlődések, amelyek a baktériumok genomjában található rövid DNS-szakaszok – *szerek.*)

Az öt napon át tartó gyakorlati workshopot a PTE stratégiai céljaként megjelölt, egyetemi biotechnológiai kompe-

tenciafejlesztési támogatása és az ÁOK dékáni vezetése tette lehetővé. A felhívásra 11 pályázat érkezett. Végül a szakmai továbbképzésen a legmagasabb pontszámot elért 6 pályázó vehetett részt a PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben, akik mindannyian a PTE gyakorlott kutatói/oktatói. A workshopon a résztvevők egy konkrét esettanulmány kapcsán a tervezéstől a validált, génszerkesztett, stabil sejtvonal-teszteléséig szükséges bioinformatikai illetve labormunkalépéseket közösen végezték el, amelyben mindenki aktív szerepet vállalt. A komplikált módszerekhez segítségükre volt a jól szerkesztett, a cég által kiadott, nyomtatott laborjegyzőkönyv is. A workshop a résztvevők véleménye alapján kiválóan sikerült, kiemelték, hogy a műveletek saját kezű kivitelezése mellett gyakorlati tapasztalatból származó információkat is szerezhetek, továbbá hasznos tippeket kaptak a saját tervezett projektjeikhez is.

Mivel a technológia alkalmazásához a PTE-n minden szükséges eszköz elérhető, a továbbiakban felmerülő, CRISPR-alapú kutatások a karunkon költséghatékonyan elvégezhetőek. A workshopon elsajátított ismeretek megalapozzák a módszer beillesztését az oktatási programba is. Köszönjük az ÁOK Dékáni Hivatalának és a PTE által nyújtott támogatásnak, hogy lehetőséget biztosított e hasznos, ugyanakkor komplex technika gyakorlati elsajátítására. A rendezvény megszervezésében *dr. Juhász Kata* tudományos munkatárs (ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet), *dr. Kvell Krisztián* egyetemi tanár (GYTK Gyógyszerészi Biotechnológia Intézet, Biotechnológia BSc szakfelelős) és *Balogh Péter* egyetemi tanár (PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet, Biotechnológia MSc szakfelelős) vett részt. Az oktatói kapcsolattartásban, helyi szervezésben és a beszámoló összeállításában *dr. Juhász Kata* vállalt oroszlánrészt.

Dr. Balogh Péter egyetemi tanár
PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet,
Biotechnológia MSc szakfelelős

SpCas9-EGFP Fusion

A rajz az SpCas9-EGFP fúziós fehérje működését szemlélteti, amely a CRISPR-Cas9 génszerkesztő rendszer egy speciális, fluoreszcens-jelöléssel ellátott változata. SpCas9: A Streptococcus pyogenes baktériumból származó enzim (nukleáz), amely „molekuláris ollóként” működik. Feladata a cél-DNS felismerése és elvágása a piros nyilakkal jelzett helyeken. EGFP (enhanced green fluorescent protein, fokozott zöld fluoreszcens fehérje), amelyet mesterségesen kapcsoltak a Cas9-hez. Ez lehetővé teszi a kutatók számára, hogy mikroszkóp alatti láthatóvá tegyék a fehérje jelenlétét és helyét a sejtben, így ellenőrizhetik a génszerkesztő eszköz bejutását és hatékonyságát in vitro, illetve ilyen eljárás felhasználásával célzott mutagenézist lehet elérni egérben.

A WHO betegbiztonsági tantervére épülő kurzust tartottak az ÁOK-n

Április 17–18-án a négy hazai orvosegyetem közül elsőként a PTE ÁOK-n rendezték a „Biztonságos kezeken: hogyan előzd meg a hibákat? A betegbiztonság alapjai” címmel fakultatív kurzust, amely a World Health Organization betegbiztonsági tantervére épült. A 12 tanórás képzéssel a hallgatók átfogó és strukturált képet kaphattak a betegbiztonság alapjairól.

Az elméleti előadásokat kiscsoportos, interaktív foglalkozások egészítették ki, amelyek során a résztvevők valós klinikai helyzeteket elemeztek, majd közösen kerestek megoldásokat azokra. A képzés részeként az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központban szimulált műtői környezetben gyakorolhatták a biztonságos betegellátás legfontosabb lépéseit, emellett betegbiztonsági témájú filmekben keresztül ismerkedhettek meg az egészségügyi hibák emberi és rendszerszintű

hátterével. A képzés alatt a hallgatók olyan kulcskompetenciákat fejleszthettek, mint a hatékony kommunikáció, a csapatmunka, a klinikai döntéshozatal és a kockázatok tudatos felismerése. Emellett arról is tanulhattak, hogyan kezeljék és előzzék meg a hibákat. A kurzus fontos lépés afelé, hogy a betegbiztonság a hazai orvosegyetem szerves részévé váljon.

A hallgatók a kurzus előtt és után is felmérhették tudásukat, az eredmények pedig azt mutatták, már ez a rövid képzés is hozzájárulhat ahhoz, hogy a jövőben még biztonságosabban végezzék a munkájukat. A képzésen részt vett, és azt sikeresen teljesítő hallgatók: *Budai János Máttyás, Horváth Anna, Fodor Gréta, Rittmann Veronika, Szadeczky Lili Rózsa, Masood Asaad Salem, Fekete Rebeka Jázmin, Skaliczky Gergő, Kovács Lili Hanna, Sájér Petra, Bartók Klaudia, Ódor András, Nyaka Bálint József, Vecseri Martin és Dévai Gábor Ferenc.*

EPOS Kongresszus

2026. április 8. és 11. között Sevilleben rendezték meg a 44. European Paediatric Orthopedic Society idei kongresszusát. A legnagyobb európai gyermekortopéd és gyermektraumatológiai témájú konferenciát minden évben megszervezik.

A háromnapos eseményen számos témakör került látóterbe, mint például a gerincsebészet aktualitásai, a veleszületett csípőficam és dongaláb kezelése. Nagy hangsúlyt kaptak az akut traumatológiai kérdések mellett a kézfejlődési rendellenességek is. A felszívódó implantátumok további térhódításáról is beszámoltak, illetve az újonnan, kb. fél éve Amerikában már használt magnéziummal kevert PLGA (poly-lactic-co-glycolic acid, tejsav-glikolsav)

felszívódó implantátumok kezdeti eredményeit is ismertették.

A Magyar Gyermektraumatológus Társaságot *dr. Varga Marcell* és *dr. Józsa Gergő* képviselték. A pécsi Gyermekgyógyászati Klinika képviselőjében felkért előadóként kerekasztal-megbeszélésen vehettem részt, ahol a poszttraumás növekedési zavar volt a téma: hogyan előzhető meg, miként diagnosztizálhatjuk és milyen kezelési módszerek ismertek. Jövőre Isztambulban rendezik a minden évben nagyon magas színvonalú európai kongresszust.

Dr. Józsa Gergő
PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika,
Manuális Tanszék

A Magyar Reproductív Immunológiai Társaság IX. Kongresszusa

A PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézetének Reprodukciós Immunológiai Kutatócsoportja részt vett a Magyar Reproductív Immunológiai Társaság IX. Kongresszusán, amit 2026. április 23-24. között rendeztek meg a Semmelweis Egyetem Reumatológiai és Immunológiai Klinikáján. Az esemény különleges jelentőséggel bír, mivel a kongresszust Szekeres-Barthó Júlia professzor asszony emlékének szentelték.

A kutatócsoport több előadással is hozzájárult a tudományos programhoz. *Ali Zeyghami* TDK-hallgató, *Hamid Ahmadi* egyetemi tanársegéd, *Csabai-Tanics Tímea Judith* egyetemi adjunktus és *Bognár Zoltán* tudományos munkatárs előadásai kiemelten foglalkoztak az endometrium receptivitásával, a progeszteronreceptorral és progeszteron által indukált blokkoló faktor periimplantációs mintázatával, az extracelluláris vezikulák és citokinek szerepével, az *in vitro* fertilizációs kezelésekhöz kapcsolódó immunológiai válto-

zásokkal, valamint a D-vitamin-túladagolás petesejtérésre gyakorolt hatásaival. A bemutatott eredmények a kutatócsoport fókuszterületeihez igazodva az embrió-maternális kommunikáció mechanizmusaira, az implantáció immunológiai szabályozására, valamint a reprodukciós kimenetelt befolyásoló környezeti, hormonális és immunológiai tényezők vizsgálatára irányultak. A kutatás egy része a PTE ÁOK Kutatási Alap támogatásával (ÁOK KA 2025 20/304878) valósult meg.

A kongresszus kiváló alkalmat teremtett a hazai és nemzetközi szakmai közösség számára a legfrissebb tudományos eredmények megvitatására, az együttműködések erősítésére, valamint a kutatási eredmények széles körű bemutatására. A rendezvény magas színvonalú, inspiráló szakmai programja a reprodukciós immunológia aktuális témáit vonultatta fel.

Csabai-Tanics Tímea
Orvosi Biológiai Intézet

Szentágothai Interdiszciplináris Konferencia

A Szentágothai Interdiszciplináris Konferencia (SZOFI-KON) 2026-ban hat országból érkező fiatal kutatókat hozott össze Pécsen.

A február végi konferencián összesen 253 előadó mutatta be kutatási eredményeit 47 szekcióban, így a rendezvény rövid idő alatt a régió egyik legjelentősebb hallgatói tudományos fórumává vált. A multidiszciplináris konferencián belül az orvostudomány bizonyult a legerősebb tématerületnek: a 253 előadásból 97 a medicina témáiban hangzott el, ami jól mutatja az egészségtudományi kutatások meghatározó szerepét. A tudományos értékelésben számos oktató és kutató vett részt zsűritagként, köztük több, az ITD-hez (PTE Transzdiszciplináris Kutatások Intézete) és az egyetem különböző karaihoz kapcsolódó szakember.

A PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinikáról több résztvevő is képviseltette magát a rendezvényen, szép eredménnyel. *Dr. Pásti Dóra* PhD-hallgató az Alkalmazott klinikai tudományok szekcióban ért el első helyezést, felkészítője *dr. Gurdán Zsuzsanna* egyetemi docens. *Füstös Debóra* ötödéves fogorvostan-hallgató az Élettan, kóreltetan II. szekcióban tartott előadását pedig különdíjjal értékelték, felkészítője *dr. Somoskövi István* egyetemi adjunktus.

További fotók:

Munkahelyi jóllét, mint versenyelőny

2026. május 6-án közel 200 résztvevővel sikeresen megvalósult a „Munkahelyi jóllét, mint versenyelőny” című szakmai konferencia a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban. A rendezvény szakmai kezdeményezője a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) volt, és Intézetünk Migráció-egészségügyi Tanszéke a KPVK-val karöltve társszervezőként működött közre. Az esemény célja az volt, hogy rávilágítson: a munkavállalói wellbeing ma már nem csupán jólléti kérdés, hanem a fenntartható gazdasági működés és a vállalati hatékonyság stratégiai alapköve.

Az esemény szakmai programja során neves szakértők járták körül a mentális egészség, a kiégésmegelőzés és a modern szervezetfejlesztés aktuális kérdéseit. Az Orvosi Népegészségtani Intézet részéről előadónk volt *Kiss István* intézetigazgató professzor, aki „Mentális jóllét – burnout: elmélet és gyakorlat” című előadásában a munkahelyi mentális egészség három alappilléret vázolta fel:

Egyéni szint: fontos a tudatosság, a stresszkezelés és a reziliencia fejlesztése. Ebben rendkívül fontos a határok meghúzása, és az, hogy ha kell, merjünk segítséget kérni.

Közösségi szint: a támogató csapat, a tisztelet és a nyílt kommunikáció igazi védőhálót jelent a mindennapokban.

Szervezeti szint: a munkahelyi vezetőség felelőssége olyan környezetet teremteni, amely többek között igazságos munkaszervezéssel, megfelelő vezetői támogatással, reális munkaterheléssel, a szakmai fejlődés biztosításával pszichológiai biztonságot nyújt a dolgozóknak. Zárógondolatként *Kiss* professzor

megemlítette, hogy a munkavállaló mentális egészsége nem luxus, hanem a szervezeti siker záloga – ha a munkáltató vigyáz a dolgozóira, a dolgozók is viszonozzák azt az eredményekben. A rendezvényzáró kerekasztal beszélgetés során *Kiss* professzor arra is felhívta a figyelmet, hogy a fentiek ellenére a számokban mérhető teljesítményadatoknál sokkal fontosabb szempont az emberi tényező, a dolgozók, munkavállalók mentális egészségének és jóllétének akár közvetlen pénzügyi haszon nélkül történő védelme és fejlesztése.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből előadást tartott még *dr. Kia Goolesorkhi*, a Migráció-egészségügyi Tanszék adjunktusa, aki előadásában a fenntartható wellbeing és a globális gazdaságfejlesztés összefüggéseit elemezte, rávilágítva a jóllét hosszú távú gazdasági megtérülésére. A programot kerekasztal-beszélgetés, valamint interaktív workshopok, segítő programok színesítették, ahol a résztvevők a coaching, a mindfulness, irodalomterápia és a stresszkezelés módszereivel is megismerkedhettek (pl. irodai masszázs, hangtálfürdő, kineziológia), ami igazi felfrissülésként hatott a résztvevőkre.

Nagy erőssége volt a konferenciának, hogy találkozhattak egymással a kis- és középvállalkozások képviselői, nagyvállalatoktól, tanácsadó cégektől, önkormányzatoktól, wellbeing-szolgáltatást nyújtó vállalkozásoktól, illetve az akadémiai szférából érkező résztvevők. Ez lehetőséget adott a problémák több oldalról való vizsgálatára, megvitatására, és igazán multidiszciplináris fórummá tette a konferenciát.

Fotók, videó:

Új fejezet a preventív orvoscépzésben: életmódorvostani licencképzés

Az elmúlt években a hazai népegészségügyi és orvoscépzési szakmai közösség összefogásával jelentős mérföldkőhöz érkezett az életmódorvostan hazai fejlődése. A négy magyarországi orvoskar népegészségtani intézeteinek kezdeményezésére és együttműködésével elindult az életmódorvostani és prevenció licencképzés megvalósítása, amely új lehetőséget teremt a megelőző szemléletű orvosi gyakorlat megerősítésére. A licencképzés célja, hogy az orvosok korszerű, tudományos bizonyítékokon alapuló ismereteket szerezzenek az életmóddal összefüggő betegségek megelőzéséről és kezeléséről.

Az első életmódorvostani licencvizsga 2025 őszén valósult meg Budapesten, melyen az Orvosi Népegészségtani Intézet három munkatársa is részt vett. A licencképzés sikerét mutatja, hogy a 2026 tavaszára meghirdetett vizsgaalkalomra országosan már több mint száz fő jelentkezett. A vizsgáztatásban intézetünk is aktív szerepet vállalt, nálunk 23 szakorvos tett licencvizsgát idén márciusban.

A képzés struktúrájának, tartalmának és a tételsornak a kidolgozásában intézetünk oktatói is részt vettek. A folyamat szoros együttműködésben zajlott háziorvos kollégákkal, illetve a Magyar Életmód Orvostani Társasággal és a Magyar Egészségmegőrzési és Életmódorvostani Egyesülettel. A program körül időközben szélesebb, országos szakmai közösség is kialakult: a résztvevők online szakmai fórumokon és előadásorozatokkal osztották meg tapasztalataikat és tudásukat.

Az életmódorvostan és prevenció licencképzés interdiszciplináris továbbképzés, amely bármely, legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkező szakorvosi képesítésre épül. A képzés elméleti és gyakorlati elemeket egyaránt magában foglal, és átfogó ismereteket nyújt az életmóddal összefüggő betegségek kockázatfelméréséről, megelőzéséről és életmódterápiájáról. A licencet szerző szakorvosok komplex, preventív szemlélettel támogathat-

ják pácienseik egészségfejlesztését és tartós életmódváltását.

Az életmódorvostan jelentőségét napjaink népegészségügyi kihívásai különösen indokoltá teszik. A krónikus, nem fertőző kórfolyamatok – többek között a szív- és érrendszeri, a daganatos megbetegedések, a diabétesz mellitusz vagy az elhízás – kialakulásában és fenntartásában meghatározó szerepet játszanak az életmódbeli tényezők. Az egészséges táplálkozás, a rendszeres fizikai aktivitás, a megfelelő mennyiségű és minőségű alvás, a stresszkezelés, valamint a káros szenvedélyek kerülése bizonyítottan hozzájárulhatnak e betegségek megelőzéséhez, illetve kedvezőbb lefolyásához. Az életmódorvostani szemlélet ezért fontos eszköze annak, hogy a gyógyítás mellett a prevenció és az egészségfejlesztés is nagyobb hangsúlyt kapjon a mindennapi orvosi gyakorlatban.

A PTE ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetének egyik kiemelt küldetése az egészséges életmód és a megelőző orvoslás szemléletének képviselete és terjesztése. Ennek fontos elemei a kar hallgatói és oktatói számára nyújtott egészségprogram, a YourLife program, a graduális képzésben oktatott megelőző orvostan, valamint legújabban a posztgraduális képzésben megjelenő életmódorvostani licencvizsga, amely lehetőséget biztosít arra, hogy az orvosok a mindennapi betegellátás során is hatékonyabban alkalmazzák a megelőző szemléletet.

Intézetünk több oktatója és szakorvosa is megszerezte az életmódorvostani licencképesítést. Az itt megszerzett tudás a graduális és posztgraduális oktatásban egyaránt megjelenik, hozzájárulva a jövő orvosgenerációinak szemléletformálásához.

*Dr. Pozsgai Éva egyetemi docens és
Dr. Balogh Erika egyetemi adjunktus
Orvosi Népegészségtani Intézet*

MESIA 2026, Ljubljana, Szlovénia

A Közép Európai Immunológiai és Allergológiai Társaságok (MESIA) Kongresszusát 2026. április 15–17. között került rendezték Ljubljanában a Szlovén Immunológiai Társaság és a Szlovén Allergológiai és Klinikai Immunológiai Egyesület szervezésében.

A 2010 ben, Bécsben indult és azóta 3 évente megrendezett MESIA kongresszussorozat az elmúlt másfél évtizedben meghatározó regionális fórummá vált, amely az elméleti, alapimmunológiai és klinikai immunológiai, valamint a translációs kutatás integrációját szolgálja, kiemelt figyelmet fordítva a fiatal immunológusgeneráció bemutatkozására és szakmai integrációjára.

Külön megtiszteltetés volt számunkra, hogy a Magyar Immunológiai Társaságot (MIT) képviselhettük a kongresszuson. A társaságunk az európai immunológiai közösség egyik legrégebbi tagja 53 éves szakmai múlttal, jelenlegi elnöke *Berki Tímea* professzor asszony, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet igazgatója. A részvételünk stratégiai jelentőségű volt a regionális tudományos kapcsolatok erősítése, a szlovén szervezők kezdeményezésének támogatása, a következő MESIA kongresszusokra való figyelemfelhívás, valamint a magyar immunológiai közösség nemzetközi tudományos szinten történő látható és aktív képviselése szempontjából.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet képviselőitében – ahol az autoimmun és immunológiai diagnosztika és a hozzá kapcsolódó translációs kutatások a fő érdeklődési terület *dr. Böröcz Katalin PhD, Alain le Roux PhD*-hallgató, valamint *Németh Péter* professzor mutatták be eredményeiket a MESIA 2026 tudományos programjában. Az autoimmun neurológiai kórképek, valamint a szisztémás és szervspecifikus autoimmun betegségek egyes csoportjaiban kimutatható ún. természetes autoantitest-mintázat változásairól poszterprezentációkban számoltunk be. Bár a kongresszus tematikája az immunológia teljes spektrumát lefedte, figyelmünk középpontjában az elméleti immunológiai előadások és poszterek mellett azok a prezentációk álltak, amelyek a diagnosztikai gondolkodás fejlődését, a funkcionális immunológiai vizsgálatok szerepét, a betegségek osztályozását, valamint a klinikai translációt mutatták be. A MESIA 2026 egyértelműen jelezte az immunológiai diagnosztika gyors szemléleti átalakulását. Az allergológia területén a

multiplex IgE platformok (ImmunoCAP ISAC, ALEX2) továbbra is meghatározó szerepet töltenek be, ugyanakkor több előadás is hangsúlyozta, hogy bizonyos klinikai helyzetekben a funkcionális vizsgálatok, különösen a bazofil-aktivációs teszt (BAT), nélkülözhetetlenek. Ez megerősítette azt az alapelvet, hogy a szerológiai és sejtfunkcionális vizsgálatok egymást kiegészítő diagnosztikai dimenziókat képviselnek és kiértékelésük napra kész elméleti immunológiai tudást igényel.

Az atópiás betegségek és az asztma vonatkozásában az egyre korábban alkalmazott célzott szisztémás immunmoduláció – különösen gyermekkorban – felhívta a figyelmet a hosszú távú immunológiai monitorozás és a laboratóriumi követés növekvő jelentőségére. A hízósejtek és a rezidens memória T sejtek szerepének bemutatása rávilágított arra, hogy számos betegség esetében a patomechanizmusok szöveti szinten dominálnak, és nem tükröződnek teljes mértékben a perifériás vérvizsgálatokban. Az autoimmunitás és reumatológia területén kiemelkedő jelentőségű volt a felnőttkori IgA vasculitis klaszteralapú betegcsoportosítása, amely prognosztikailag elkülöníthető alcsoportokat definiált, és ezzel a személyre szabott diagnosztika irányába tett fontos lépést. A Sjögren szindróma minor nyálmirigy proteomikai vizsgálatán alapuló csoportosítása szintén azt igazolta, hogy a szövetalapú diagnosztika érdemben finomíthatja a betegség osztályozását, kiegészítve a hagyományos autoantitest vizsgálatokat.

Az immunonkológiában a funkcionális és térbeli immunprofilozás meghatározó szerepe egyértelműen kirajzolódott. A CAR T sejterápiák funkcionális értékelésére szolgáló standardizált megközelítések (pl. citotoxicitási pontszámok) a diagnosztikai immunológia új feladatait jelölik ki, míg a tumor mikrokörnyezet térbeli elemzése a precíz betegosztályozás alapvető eszközévé vált.

Összegzőként elmondható, hogy a MESIA 2026 Kongresszus világosan tükrözte az immunológiai diagnosztika fejlődési irányát: az izolált biomarkerek értelmezésétől az integrált, funkció és szöveterorientált, interpretatív diagnosztika felé. Ez a szemlélet a klinikai immunológiai laboratóriumokat a precíziós orvoslás kulcsszereplőivé emeli.

*Böröcz Katalin PhD, Berki Tímea egyetemi tanár
PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet*

Az Európai Gyermekonkológiai Társaság konferenciája

2026. májusban Glasgowban rendezték meg az európai gyermekonkológia társaság (European Society for Paediatric Oncology) éves konferenciáját.

A négynapos rendezvényen öt-hat párhuzamos szekcióban zajlottak az előadások, melyek a gyermekonkológia és hematológia minden területét érintették a tumor-predispozíciós szindrómáktól kezdve a gyógyultak életminőségével kapcsolatos legújabb vizsgálatokig.

A gyermekkori csírasejtes daganatok (here- petefészek-, sacrococcygeális illetve mediastinális tumorok) kezelése hasonló, de nem egységes protokollok szerint történik Nyugat-Európában. A konferencián a kelet-közép-európai országok mutatták be jelenlegi gyakorlatukat, *dr. Vojcek Ágnes* adjunktus Magyarországot képviselve a kemoterápiáról, *Vajda Péter* tanszékvezető professzor a daganatok műtéti ellátásáról tartott előadást. Ezt követően zárt ülésen további egyeztetések zajlottak a protokollok harmonizációjának elősegítése céljából.

Dr. Vojcek Ágnes

A Magyar Gyermekaneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság XXXIII. Konferenciája

Idén a Debreceni Egyetem Gyermekklinika Intenzív Osztályának szervezésében Hajdúszoboszlón tartotta éves kongresszusát a Magyar Gyermekaneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság április 23-25. között.

A szokásoknak megfelelően az első nap magas színvonalú szakmai továbbképzésen vehettünk részt. Ennek keretén belül *dr. Kövesi Tamás* az anesztetikumok neurotoxicitásáról, *Demeterné Medve Éva* szakápoló a betegészleléssel kapcsolatos feladatiról tartott előadást. A továbbiakban *dr. Németh Gitta* esetismertetést mutatott be, *dr. Nagy Arnold* a scoli-

osis-műtétek anesztéziájáról beszélt. *Dr. Rózsai Barnabás* pedig pleuropneumóniás betegek immunológiai vizsgálatairól tartott előadást.

A kongresszuson 250 regisztrált kolléga vett részt, az előadások mellett ismételten lehetőség volt kicsoportos workshopokon is részt venni, ahogy gyakorlati tudást lehetett szerezni, újraélesztésből, helyszíni UH-használattal kapcsolatosan, de akár kommunikációs tréningek is rendelkezésre álltak a résztvevők számára. A következő évben a Bethesda Gyermekkorház szervezésében találkozunk újra.

A Szívgyógyászati Klinika dolgozóinak konferenciaszereplései

A Magyar Kardiológusok Társasága (MKT) Kardiovaszkuláris Képalkotó Munkacsoportjának éves kongresszusát 2025. október 9-11. között rendezték Szegeden. A PTE KK-t a kongresszuson a Szívgyógyászati Klinika munkatársai képviselték: *Simor Tamás* professzor üléselnökként szerepelt a „Kamrai ritmuszavarok: a képalkotás szerepe” című szekcióban. *Faludi Réka* professzor asszony előadást tartott „A bal kamra diasztolés diszfunkciójának és töltőnyomásának meghatározása – a jelenlegi irányelv limitációi” illetve „Egy ritka betegség hétköznapi arca: Fabry-kór a klinikumban” címmel és üléselnökként is szerepelt. *Dr. Nógrádi Ágnes* előadást tartott „A thoracalis aorta vizsgálata echocardiographiával” címmel. *Dr. Hajdu Máté* is szerepelt „Embóliaforrás keresése: transthoracalis echocardiographia. Mikor elegendő?” címmel. *Kovács Réka* orvostanhallgató (TDK témavezetője *dr. Meiszterics Zsófia*) a moderált poszter szekcióban mutatott be előadást „A szív MRI szerepe a HCM fenokópiák differenciáldiagnosztikájában” címmel. A munkacsoport tisztújító közgyűlésén Faludi Rékát ismét a munkacsoport vezetőség tagjává választották.

2025. november 21-22. között, Cegléden rendezték meg az MKT és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság (MTT) Kardiopulmonális Szekciójának 29. kongresszusát. A konferencián Faludi Réka professzor asszony előadást tartott „SGLT gátlók és pulmonális hipertónia” címmel és üléselnökként is szerepelt.

A XIII. Budapesti Kardiológiai Napokon (Budapest, 2025. november 13–15.) ugyancsak Faludi Réka professzor asszony szerepelt „Miben hozott újat az Európai Kardiológus Társaság (ESC) 2025-ös, billentyűbetegségekre vonatkozó ajánlása a mitralis vitiumok területén?” címmel és üléselnökként is szerepelt.

Az MKT XVIII. Szívelégtelenség Kongresszusát 2026. január 29-31. között rendezték Szegeden. E konferencián is tartott előadást Faludi Réka professzor asszony „A T2DM jelentősége a kardiológiai betegek terápiájában – fókuszban az SGLT-2-gátlók” illetve „Mitralis billentyűbetegségek diagnosztikája és kezelése – szívelégtelenséggel kapcsolatos kérdések” címmel és üléselnökként is szerepelt. *Dr. Hajdu Máté* a szívelégtelenség gyógyszeres terápiájával kapcsolatos előadással szerepelt: „Elkezdeni könnyű, megtartani művészet”. *Dr. Garmpis Konstandia* érdekes esetet mutatott be „Aki bújt, aki nem, avagy mitől szédül a beteg?” címmel. A munkacsoport tisztújító közgyűlésén Faludi Rékát ismét a munkacsoport vezetőség tagjává választották.

2026. március 13-14. között rendezték a XXIV. Szekszárdi Kardiológiai Napokat, melynek fókuszában a 2025-ös madridi

ESC kongresszuson megjelent új ajánlások álltak. A billentyűbetegségekről szóló új ajánlást bemutató szekcióban Faludi Réka professzor asszony „A mitralis billentyű betegségei”, míg *dr. Kittka Bálint* „TAVI-beavatkozások” címmel tartott előadást. *Dr. Hejmel László* „A billentyűbetegségek sebészeti kezelése” című előadással képviselte klinikánkat.

2026. április 12–14. között Párizsban rendezték az Európai Aritmológus Szövetség (European Heart Rhythm Association, EHRA) éves konferenciáját. A nemzetközi aritmológiai közösség egyik legjelentősebb tudományos eseményén a Szívgyógyászati Klinika munkatársai is szerepeltek. A kongresszuson *dr. Kupó Péter* előadással szerepelt. Eset- és poszterbemutatót tartott *dr. Debreceni Dorottya*, *dr. Ezer Péter*, *dr. Ferencz Arnold Béla*, *dr. Jánosi Kristóf*, *Keserű Márk*, *dr. Lukács Réka*, *Németh Valér* és *dr. Torma Dalma*. Az EHRA-kongresszus különösen fontos fórumot jelent az elektrofiziológia legújabb európai irányainak megismerésére, valamint arra, hogy intézetünk eredményeit nemzetközi szakmai közegben is megismerhessék. A párizsi részvétel egyúttal lehetőséget adott fiatal kollégáink számára a nemzetközi tudományos bemutatkozásra és a szakmai fejlődést támogató kapcsolatok építésére.

A Magyar Kardiológusok Társasága 2026. évi Tudományos Kongresszusa alkalmából a társaság elnöksége a *Cardiologia Hungarica* a „2025 legjobb esetismertetése” elismerő címmel jutalmazta a „Szívet érintő térfoglaló folyamat kivizsgálása: fókuszban a multimodális képalkotás” című cikk szerzőit: *Garmpis Konstandia*, *Kohl Zoltán*, *Szukits Sándor*, *Herr Gyula*, *Orbán Csaba*, *Kónyi Attila*, *Kupó Péter*, *Bencze Gábor*, *Ritter Zsombor*, *Bán Zsuzsanna*, *Rostás Tamás*, *Kajtár Béla*, *Alizadeh Hussain* professzor és *Faludi Réka* professzor asszony.

A hagyományoknak megfelelően Balatonfüreden rendezték meg a Magyar Kardiológusok Társaságának 2026. évi Tudományos Kongresszusát, amelyre 2026. május 7-10. között került sor. A hazai kardiológiai szakma egyik legjelentősebb éves eseményén intézetünk munkatársai ismét aktívan képviselték klinikánkat előadóként, üléselnökként, valamint a szakdolgozói szekció résztvevőiként. Üléselnökként szerepelt Faludi Réka professzor asszony, *Ferk Imola*, *dr. Gaszner Balázs*, *Horváth Iván*, *Komócsi András* professzorok, *dr. Kónyi Attila*, *dr. Kupó Péter* és *Szokodi István* professzor. A szakdolgozói szekcióban előadóként vett részt *Benécs-Egres Kitti*, *Ferk Imola*, *Jónás Bence*, *Mester Ágnes*, *Papp Anita* és *Sugárné Leopold Éva*. A kongresszus tudományos programjában előadóként szerepelt *Benavides Reyes Mária Luna*, *dr. Bocz Botond*, *dr. Debreceni Dorottya*, *dr. Ezer Péter*, *Faludi Réka* professzor asszony, *dr. Garmpis Konstandia*, *dr. Gaszner Balázs*, *dr. Grátz Szandra*, *dr. Hajóssy Miklós*, *dr. Hejmel László*, *dr. Holczer Lőrinc*, *Király Nina*, *dr. Kónyi Attila*, *dr. Kupó Péter*, *dr. Lukács Réka*, *dr. Magyar Balázs*, *dr. Puskás Ákos*, *dr. Simon Mihály*, *Szántó Tamás*, *Szapáry László* professzor, *dr. Tamás Barna*, *dr. Torma Dalma* és *dr. Vilmányi Gábor*. A balatonfüredi kongresszus idén is kiváló lehetőséget biztosított a legfrissebb szakmai eredmények megismerésére, a tudományos tapasztalatcserére és az országos szakmai kapcsolatok erősítésére.

A Magyar Kardiológusok Társaságának 2026. évi Tudományos Kongresszusa

A Magyar Kardiológusok Társaságának (MKT) 65. Tudományos Kongresszusát 2026. május 7-10. között a hagyományoknak megfelelően Balatonfüreden, a város új Kongresszusi Központjában rendezték. Az eseményen több helyszínen, párhuzamos szekciókban a kardiológia minden ágát lefedően hangoztak el előadások. A rendezvényre több mint 2000-en regisztráltak, az előadások végig nagy érdeklődés mellett zajlottak.

Klinikánk munkatársai idén is jelentős számban mutattak be előadásokat és poszttereket, továbbá üléselnöki és szervezési tevékenységekben is aktív szerepet vállaltak. *Tóth Kálmán* professzor, az MKT korábbi elnöke a konferencián a „Rizikótényezők és prevenció I.” szekción töltött be üléselnöki szerepet.

Halmosi Róbert professzor, az MKT Tudományos Bizottságának elnöke, az „A kardiometabolikus spektrum aktuális kihívásai és lehetőségei” szimpóziumon „A stabil szívelégtelen beteg illúziója – a GDMT gyakorlati megvalósításának jelentősége”, a „Közelgő áttörések a kardiológiában: kutatási eredmények, amelyek átformálhatják a gyakorlatot” szekción „Molekuláris targetek és új terápiás lehetőségek a pulmonális hipertónia kezelésében” címmel tartott előadásokat. Az „Elbocsátás körüli teendők szívelégtelenségben”, a „Cardiomyopathiák 2026: vizsgálatok és klinikai ajánlások”, az „Szívizombetegségek”, „Ifjúsági verseny szekció I.”, „Ifjúsági verseny szekció II.” és „E-poszter – szívelégtelenség, elektrofiziológia” szekciókon üléselnöki szerepet töltött be.

Dr. Habon Tamás, az MKT főtitkára, a „Direkt orális antikoagulánsok használata pitvarfibrilláció esetén és a kombinált antitrombotikus terápiák helye” szimpóziumon „A DOAC terápia kihívásai pitvarfibrilláló betegeknél” címmel tartott előadást. Az „Új támadáspontok a testtömegcsökkentés és kardiometabolikus célok eléréséért” szimpóziumon „Obezitás és szívelégtelenség: újdonságok, aktualitások és terápiás konzekvenciáik” címmel adott elő. A „DOAC-ok a kardiológia metszéspontjában – célzott antikoaguláció a komplex betegellátásban” szimpóziumon üléselnöki feladatai mellett „Vérzés vagy védelem? – A vérzéses kockázat menedzselése DOAC-terápia során” című előadásával szerepelt. A „Gyorsított terápiaoptimalizáció szívelégtelenségben – hazai tapasztalatok”, a „Szívelégtelenség és obesitas – pathofiziológiai összefüggések és klinikai kihívások”, „A férfiszívekről” szekciókon, valamint az „Egyszer az életben: Lipoprotein(a)” szimpóziumon üléselnökként szerepelt.

Bajnok László professzor az „Érbetegség szekunder prevenciója: Hitek, ajánlások, regiszterek és a való világ” szekción „A vérzsírok célértékre hozhatók”, „A férfiszívekről” szekción „A férfiak kardiovaszkuláris egészségének és szexualitásának javítása és rontása tablettákkal”, továbbá a „Obezitás, atheroszklerózis és azon túl – Fókuszban a

GLP-1 RA terápia” szimpóziumon „Kalóriától a kardiológiáig” című előadásokat tartotta.

Késmárky Gábor professzornak a „Modern kardiovaszkuláris prevenció és rehabilitáció” szekcióban „Krónikus vénás elégtelenség, mint kardiovaszkuláris kockázati tényező – új célpont a prevencióban?” címen, a „Speciális eset, speciális stratégia – antikoaguláció egyénre hangolva” szimpóziumon „Akut helyzettől a hosszú távú prevencióig: LMWH és DOAC stratégiák” címen hangoztak el előadásai. Ezen túl a „Aorta, perifériás artériák, hipertónia” szekción üléselnöki feladatot látott el.

Szabados Eszter professzor asszony a „Modern kardiovaszkuláris prevenció és rehabilitáció” szimpóziumon üléselnöki szerep mellett az „Az elhízás, mint kardiovaszkuláris rizikófaktor, kihívások és lehetőségek a kardiológiai prevenció és rehabilitáció során” címmel adott elő.

Dr. Márton Zsolt az „E-poszter – Képkötő, intervenció” szekcióban üléselnökként szerepelt. *Alexy Tamás* professzor (University of Minneapolis, USA) az „ACC” szekcióban szerepelt üléselnökként és tartott előadást „Az ACC legfontosabb üzenetei” címen.

Dr. Rábai Miklós az „Új éra a transztiretin amyloidosis kezelésében” szimpóziumon adott elő „Az ATTR-CM monitorozása az ajánlások tükrében” címmel. *Dr. Gál Roland* a „Célérték elérések a polimorbid CVD betegeknél a klinikai gyakorlatban” szimpóziumon „Egy stabil bástya. Az ARB-k szerepe a hipertónia kezelésében” címmel tartott előadást, ezen túl a „Szakdolgozói szekció III.” keretében látott el üléselnöki feladatot. *Dr. Fekete Krisztina* a „Szívizombetegségeket” szekcióban „LVNC vs. hipertrabekuláció – magyarországi tapasztalatok” című előadását ismertette. Experimentális versenyszekcióban *dr. Tóth Szilárd* PhD-hallgató „Új típusú antidiabetikumok mitokondriális és metabolikus hatásainak vizsgálata megtartott ejekciós frakciójú szívelégtelenség (HFpEF) modellben” (mellyel II. helyezést ért el), *Rozmán Barnabás* MD/PhD-hallgató pedig „Különböző hatásmechanizmusú pozitív inotróp szerek összehasonlító vizsgálata: Fókuszban a mitokondriális membránpotenciál és a sejt morfológia” címen ismertette kutatását.

E-poszter szekcióban *dr. Bálint Alexandra* „Szívérintettség Churg–Strauss-szindrómában: a Löffler-endokarditisz ritka korai megjelenési formája?” címen, *dr. Mohás-Cseh Judit* „Mennyit bír egy szív? 30 év utazás a koronáriák körül” és *dr. Molnár Fanni* „Egy szövődményes infektív endokarditisz szerencsés esete” címen mutatott be esetet.

A kongresszus több nemzetközi szaktekinetely részvételével gazdagított szakmai programját kiállítás és számos társasági esemény színesítette, melyek lehetőséget adtak a szakmai tapasztalatcsere, társszakmák szoros együttműködésének megalapozása mellett baráti találkozókra is.

Dr. Molnár Fanni egyetemi tanársegéd
PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika

Angiológia tanulmányi verseny az ÁOK-n

Az I. sz. Belgyógyászati Klinika Angiológiai Tanszéke – a VAS European Independent Foundation in Angiology/Vascular Medicine, által indított European Vascular Month kezdeményezés jegyében – háromfordulós szakmai tanulmányi versenyt szervezett 2026 márciusában orvostanhallgatóink részére a Hallgatói Önkormányzat és az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ (MediSkillsLab) közreműködésével. A verseny célja az érgyógyászati szemlélet erősítése és a klinikai gondolkodás fejlesztése volt különös tekintettel a modern diagnosztikai módszerekre és az érbetegségek komplex megközelítésére.

Az első két fordulóban a hallgatók elméleti tudásukat és klinikai döntési készségüket bizonyították. A feladatok között szerepelt többek között a boka-kar és a lábujj-kar index értelmezése, funkcionális vizsgálatok, pl. 6 perces járasteszt, szöveti oxigéntenzió-mérés klinikai alkalmazása, valamint képalkotó diagnosztikai kérdések és esetalapú problémamegoldás. A döntőfordulóban 11 hallgató vett részt, ahol összetett esetismertetés kapcsán kellett differenciáldiagnosztikai és patofiziológiai gondolkodásról tanúbizonyítást tenniük. A gyakorlati feladatok között szerepelt a betegtájékoztató megfogalmazása, a négy végtagi vérnyomásmérés Doppler-készülékkel és MESI automatával (Machronics and Software Integration, azaz gépészet, elektronika és informatika ötvözé-

se) valamint az EKG-készítés illetve az újraélesztési alapismeretek alkalmazása.

Az első helyezést *Szabó Annamária* (IV. évfolyam), a második helyezést *Révész Márton* (V. évfolyam), a harmadik helyezést *Berta Stefánia Malvin* (III. évfolyam) érte el. A dobogósok vásárlási utalványban és tárgynyereményben részesült, illetve az Egis cég jóvoltából a döntőbe jutott minden hallgató: *Bánki Flóra Violetta*, *Budai Mátyás*, *Csertán Enikő*, *Kapitány Krisztofer*, *Leposa Dávid*, *Méhesi-Melis Márton*, *Pulai János Márk* és *Szász Rebeka* tárgynyereményt kapott a teljesítményéért. A rendezvény nemcsak megmérettetés volt, hanem inspiráló szakmai esemény is, amely hozzájárult az angiológiai szemlélet erősítéséhez és a jövő orvosgenerációjának képzéséhez. A záró forduló lebonyolítását köszönjük a MediskillsLab munkatársainak, *dr. Rendeki Szilárdnak*, *Rendek-Forró Lidiának* és *Abuczki Fruzsínának*, továbbá a hallgatói segítőknek.

Dr. Endrei Dóra, Prof. Dr. Késmárky Gábor, Dr. Koltai Katalin
PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika Angiológiai Tanszék

Takáts Balázs, Dobszai Gréta
PTE ÁOK Hallgatói Önkorm.

VAS International Academy – Reference Centre of Excellence

Évről évre biztos pont – idén is sikerrel zárult a „Rezidens leszek” program

Dr. Forrai-Werling Márta

Idén is kiemelt érdeklődés övezte a pécsi orvos- és gyógyszerészeti hallgatóknak szóló „Rezidens leszek” című szakképzési tájékoztató fórumot, amely évek óta fontos támpontot nyújt a végzős és rezidensképzés iránt érdeklődő hallgatóknak a pályaválasztással kapcsolatos kérdésekben. A PTE ÁOK-n március 10-én megtartott tájékoztató célja ezúttal is az volt, hogy átfogó, gyakorlatorientált tudással vértézze fel a résztvevőket a rezidensképzésről.

A Magyar Hallgatói és Szolgáltató Iroda szervezésben megvalósult rendezvényen összesen 91 hallgató vett részt, akik az eseményt követően e-mailben megkapták az előadások tartalmát, valamint a fórum felvételét is. Az érdeklődők tájékoztatásában *dr. Forrai-Werling Márta*, a Szak- és Továbbképző Központ igazgatója, továbbá *dr. Hernádi Árpád*, a Magyar Rezidens Szövetség pécsi régióelnöke működött közre. Az előadásokkal a hallgatók nemcsak átfogó képet kaptak a választható életutakról, hanem konkrét, gyakorlatban is hasznosítható információkhoz jutottak. Az érdeklődők az előadás alatt kivetített QR-kód segítségével azonnali kérdéseket is feltehettek. A hallgatók előre is küldhettek be kérdéseket, közöttük három ajándécsomag talált gazdára.

Az eseményen érintették a PhD-képzést is, az erről szóló tájékoztatót *Bogár Lajos* és *Hegyi Péter* professzorok valamint *Király Ágnes* PhD-hallgató tartotta, bemutatva a képzés struktúráját, lehetőségeit és a jelentkezés szempontjait. A visszajelzések alapján a résztvevők hasznosnak és gyakorlatiasnak értékelték a programot, mely fontos és hasznos fogódzópont a leendő orvosoknak és gyógyszerészeknek a szakmai életútjuk tervezéséhez.

Új elemekkel és bővített programmal zajlott a ROMCON 2026

A Romhányi György Szakkollégium 2026-ban immár negyedik alkalommal szervezte meg a ROMCON nemzetközi egészségügyi hallgatói konferenciát. A program a PTE és a PTE ÁOK legnagyobb orvos- és egészségtudományi fókuszú, főként orvostanhallgatók által rendezett, nemzetközi tudományos eseménye, ami három napon át biztosít fórumot a fiatal kutatók számára.

A konferenciát *Reglődi Dóra* professzor, a pécsi orvoskar tudományos dékánhelyettese nyitotta meg, aki hangsúlyozta a hallgatói tudományos tevékenység és a nemzetközi együttműködések jelentőségét. A ROMCON 2026 keretében összesen 151 tudományos előadás hangzott el magyar és angol nyelven, a résztvevők 25 szekcióban mutatták be kutatási eredményeiket, amiket szakmai zsűri értékelt. A tanácskozás nemzetközi jellege tovább erősödött, Szlovéniából, Grúziából, Csehországból, Szlovákiából, Németországból és Hollandiából is érkeztek előadók.

A rendezvény programja idén több újdonsággal is bővült: a pécsi orvoskar well-being hetének keretében nyílt kiállítás a hallgatók mentális és fizikai jóllétére irányította a figyelmet, míg a Medical Education Fórum az orvosképzés aktuális kérdéseit állította középpontba. A fórumot *Komócsi András* professzor, a PTE rektorhelyettese nyitotta meg, majd előadást tartott *Harm Peters*, az Association of Medical Schools in Europe (AMSE) elnöke, a Charité – Universitätsmedizin Berlin professzora. A fórum szakmai megszervezésében meghatározó szerepet vállalt dr. Tamás Andrea, a pécsi orvoskar Anatómia Intézetének egyetemi tanára, az AMSE vezetőségi tagja.

A konferencia főszerzői *dr. Filipánits Kristóf*, *dr. Peresztegi Míra Zsófia*, *Schmidt Marcell* és *dr. Szemes Máté* voltak, a lebonyolításban a Romhányi György Szakkollégium hallgatói vettek részt. A rendezvény megvalósulását a PTE ÁOK dékáni vezetősége és a PTE Hallgatói Szolgálati Központja támogatta. A ROMCON 2026 kiemelt szponzorai között szerepelt a Richter Gedeon Nyrt. és a L'OREAL Magyarország Kft. Utóbbi támogatásának köszönhetően a konferencia ideje alatt egész napos melanómaszűrés valósulhatott meg, a Richter közreműködésével pedig kerekasztal-beszélgetés jöhetett létre a PTE és az ipari szereplők közötti együttműködések-

ről, valamint a PTE vezetésével megvalósuló, multicentrikus, innovatív gyógyszeripari kutatásokról. A konferencia gálavacsorával zárult, melyen előadást tartott *dr. Schlégl Ádám*, aki elmesélte felkészülését a HUNOR Magyar Űrhajós Programra és megosztotta tapasztalatait.

További fotók:

Kiemelt vendéglőadóként tartott előadást a pécsi orvoskaron dr. Boglári Gábor főorvos

Kiemelt vendéglőadóként a daganatok terápiájáról tartott előadást dr. Boglári Gábor gyermekonkológus főorvos április végén a pécsi orvoskaron a molekuláris sejtbiológia tantárgy keretében.

Fotó: Vérébi Dávid

A nemzetközi gyermekonkológiai ellátásban jelentős tapasztalattal rendelkező, Svédországban élő és dolgozó szakember kutatási és klinikai tapasztalatait osztotta meg az általános orvos- és fogorvosképzés elsőéves hallgatóival. Előadásában a főorvos a klinikai gyakorlatban alkalmazott, korszerű terápiás megközelítéseken keresztül mutatta be a molekuláris sejtbiológiai ismeretek szerepét a daganatos betegségek modern kezelésében, rávilágítva a preklínikai alapkutatások és a mindennapi betegellátás kapcsolatára.

Dr. Boglári Gábor 1992-ben végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetem általános orvosszakán. Pályafutását a PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézetében kezdte, majd PhD-fokozatának megszerzését követően a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáján folytatta munkáját. Csecsemő- és gyermekgyógyászatból, sürgősségi orvostanból és gyermekintenzív terápiából szerzett szakképesítést. Több éven át vezette a győri Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház Gyermekintenzív Osztályát. Svédországban él, Göttingenben szerzett gyermekonkológiai képesítést, és a Borås Megyei Kórház gyermekosztályán dolgozik főorvosként. Kiemelt szakmai érdeklődési területe a gyermekonkológiai infekciók kezelése.

Bugyi Beáta, Schweier Rita

„A tábor miatt került első helyre nálam a POTE”

Mint minden évben, idén is nagy sikert aratott az Érettségire Felkészítő Tavasz Tábor, amit április 1-4. között rendeztek a PTE Általános Orvostudományi Karán. A program célja, hogy a középiskolás diákok szakszerű, instruktorkok vezette felkészítést kapjanak az emelt szintű kémia-, biológia- és fizikaérettségire, miközben betekintést nyernek az orvoskar működésébe és az egyetemi élet mindennapjaiba.

Az eredetileg meghirdetett, 80 fős létszámot idén nemcsak teljes mértékben betöltötték, hanem túl is szárnyalták: összesen 86 diák vett részt a táborban. A legtöbben az általános orvostudomány miatt jöttek, de jelentős volt a fogorvosi és a biotechnológiai képzés iránti érdeklődés is. Emellett 22 középiskolás elsősorban a gyógyszerészképzés miatt jelentkezett a táborba. A PTE ÁOK Stratégiai Marketing és Töbörző

Fotó: Kerekes Fotó és Film

Iroda szervezésében négy napot tölthettek el a táborozók a pécsi orvosképző falai között. Napközben biológia-, kémia- és fizikaórákon mélyíthették el tudásukat, esténként pedig közösségépítő programok segítettek a kikapcsolódást és az ismerkedést. A szakmai programok közül kiemelkedő sikert arattak az intézettelátogatások, különösen az Anatómiai Intézet, ami a legtöbb kedvező visszajelzést kapta. A középiskolások ellátogattak az Igazságügyi Orvostani, az Orvosi Mikrobiológiai és az Élettani Intézetbe, valamint az OKIK termeibe is. A fogorvosi és gyógyszerészi életpályát bemutató előadások szintén népszerűek voltak, míg a szabadidős programok közül a kvízeszt aratott osztatlan sikert.

„A pécsi orvoskar célja, hogy minél közelebb hozza az intézményt a leendő hallgatókhoz, és egyben segítse őket az emelt szintű érettségikre való felkészülésben. A tábor résztvevői – a program sikeres teljesítése esetén – 5 intézményi ponttal gazdagodnak” – mondta el az egyik szervező. A visszajelzések alapján remek hangulatban telt a négy nap, amelyet a középiskolások Pécsen töltöttek: számos hasznos ismerettel gazdagodtak, és az élmények hatására úgy tűnik, néhányan még a jelentkezési sorrendjüket is módosítják. „Emiatt a tábor miatt került első helyre nálam a POTE, remélem szeptemberben találkozunk! Egy felejthetetlen élmény volt” – mondta az egyik táborozó. „Nagyon hálás vagyok, hogy részt vehettem ezen a táboron, igazán jól éreztem magam. Élveztem a programokat, az instruktorkok pedig kedvesek és segítőkészek voltak mindenben. Reménykedem benne, hogy a tanulmányaimat a jövőben a pécsi egyetemen folytathassam!” – vélekedett egy másik diák.

A pécsi orvosról Coimbrába – szakmai és személyes fejlődés külföldi mobilitás során

Portugáliában, a Coimbrai Egyetem orvostudományi karának klinikáján töltötte szakmai gyakorlatát a Pannónia Ösztöndíjprogram keretében Gál Eszter, a pécsi orvoskar hatodéves általános orvos hallgatója. A kint töltött hónapok során sebészeti, traumatológiai és belgyógyászati vizsgálatok során szerzett hasznos tapasztalatokat, az ott megismert új szemléletmódok, illetve az egész a külföldi mobilitás pedig a szakmai és személyes fejlődésére is pozitívan hatott.

A Pannónia Ösztöndíjprogram egy, a magyar felsőoktatás szereplőit – hallgatókat, oktatókat, munkatársakat – célzó, 2023-ban indult mobilitási program, ami lehetőséget biztosít Európán belüli és kívüli tanulmányokra, kutatásokra, oktatásra, illetve szakmai gyakorlatok elvégzésére. Eszter egy kari tájékoztatón hallott először róla, később pedig e-mailben is kaptak tájékoztatást a programról. Az ösztöndíj-lehetőség felkeltette érdeklődését, tájékozódott a lehetőségekről, melynek vége az lett, hogy megcélolta Portugália legrégebbi egyetemét, 2025 szeptembere pedig már a Mondego partján találta.

– Hová utazott a program keretében, és milyen szakmai gyakorlatokat végezt?

– A Coimbrai Egyetem orvostudományi karának klinikáján (Centro Hospitalar e Universitário de Coimbra, CHUC) végezhettem a sebészet, traumatológia és belgyógyászat gyakorlataimat 2025 szeptembere és novembere között. A különböző osztályokon lehetőségem nyílt új nézőpontból megismerkedni az adott szakterületekkel, így például a sebészen egy Da Vinci Xi sebészeti robottal végzett gyomordaganat-eltávolító műtétet nézhettem végig. Ez volt az egyik legemlékezetesebb élményem, mivel korábban még nem láttam ilyen beavatkozást. Az operáció alatt a sebészprofesszorok folyamatosan magyaráztak, bemutatták az egyes anatómiai képleteket, műtéti lépéseket, továbbá hallhattam a gyomordaganat-eltávolító műtétekkel kapcsolatos legújabb kutatási eredményekről is. Négy héten keresztül gyakorolhattam a belgyógyászati betegvizsgálatok menetét, elsajátíthattam a betegségek differenciáldiagnosztikájának, terápiás lépéseinek mikéntjét és lehetőségem nyílt korábbi, már meglévő tudásom elmélyítésére is. A belgyógyászati gyakorlatom során különösen tetszett, hogy kisebb csapatokba osztottak minket, amiket egy szakorvos, egy rezidens, illetve 1-2 hallgató alkotott. Minden kisebb csoporthoz 5-6 beteg tartozott. A fent említett két szakirány mellett, mentorok irányításával többször is részt vehettem a sürgősségi osztályon zajló ellátásban, ahol akut belgyógyászati panasszal érkező betegeket vizsgáltunk meg. Bár ez az ellátás korábban nem tartozott a kedvenc területeim közé, a gyakorlati tapasztalatoknak köszönhetően most mégis közelebb került hozzám.

– Milyen volt a mindennapi élet Coimbrában a szakmai programok mellett? Mi az, ami leginkább megmaradt a város hangulatából?

– Tetszett, hogy Coimbra egyetemvárosi hangulatot áraszt. Szűk utcák, mindenhol diákok, állandó pezsgés, ezért nemegyszer Pécs jutott róla eszembe, csak mediterránabb környezetben. Nagy szerepe van a hallgatói hagyományoknak, ezt a mindennapokban is lehetett érezni. Október első hetén tartották a Festa

das Latas vagy Latada nevű fesztivált, ami az egyik legkülönlegesebb élményem volt egész ott tartózkodásom alatt. (A Latada fesztivál több évszázados hagyományt takar Portugália legrégebbi egyetemén. A „lata” portugálul „konzervdobozt” jelent, így az eseményt neve szó szerint „dobozünnepek”, „dobozbulinak” fordítható. A fesztivál a Coimbrai Egyetem új hallgatóit ünnepli. Ezen a napon minden gólyajelmezbe öltözik, miközben egyetemi karuk színeit viselik és konzervdobozokat kövte a bokájukra végigvonulnak az utcákon – a szerk.) Igyekeztem minél több lehetőséget megragadni, a mindennapjaim egy részét közösségi és sportprogramok töltötték ki, emellett sokat jártam kosárlabdázni és röplabdázni. Kirándulásokon is részt vettem, ahol a Coimbrához közeli nevezetességeket fedeztük fel. Az ESN (Erasmus Student Network) szervezésében szabadulószerződésben, sütögetésen, városismereti vetélkedőn is kipróbáltam magamat. Ezek a közösségi élmények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy igazán otthon érezzem magamat Coimbrában. Rengeteg különleges embert ismertem meg az ott tartózkodásom alatt, nemcsak helyi hallgatókat, de erasmusos diákokat, illetve a kórházban dolgozó szakembereket is, akikkel inspiráló beszélgetéseket folytattam a szakmai gyakorlatom során. Az együtt töltött idő és a közös élmények, mint például a kirándulás az Azori-szigetekre, közös tanulás a kedvenc kávézónkban, a keddi kártyapartik, utazás Nazaréba, Portóba, Figueira de Fozba, illetve a mindennapi beszélgetések a lakótársaimmal maradandóvá tették ezt az időszakot. A program módot biztosított, hogy ne csak szakmailag, hanem

személyesen is fejlődjek. A Coimbrában szerzett tapasztalatok megtanítottak a rugalmasságra és hogyan alkalmazkodjak más kultúrákhoz. A mobilitás során kialakított barátságok, közös élmények és a mindennapi pillanatok hosszú távon is meghatározóak lesznek számomra.

– **Kinek ajánlaná a Pannónia Ösztöndíjprogramot, és mit tanácsolna azoknak, akik még bizonytalanok a jelentkezésben?**

– A Pannónia Ösztöndíjprogramot azért ajánlom másoknak, mert megismerhetnek új kultúrákat, fejleszthetik a nyelvtudásukat, nemzetközi kapcsolatokat építhetnek miközben helyállnak egy idegen környezetben, ahol önállóbbá és rugalmasabbá válhatnak. A program nemcsak hozzájárul a személyes fejlődéshez, fejleszti a problémamegoldó készséget, talpraesettségre is nevel,

de karrierlehetőségeket is teremthet. Lehetőséget ad arra, hogy megismerhessük egy másik ország egészségügyi rendszerét. A szigorló orvostanhallgatóknak különösen ajánlom Coimbrát, mert a helyieknek van tapasztalatuk külföldi hallgatókkal, jó az angol nyelvismeretük és befogadók. Talán a legfontosabb tanácsom mindenkinek, aki fontolgatja ezt a lehetőséget, hogy adja be a jelentkezését a mobilitásra. Rengeteget formáltak és építettek az egyetemi éveim alatt szerzett mobilitási élmények, nemcsak szakmailag, hanem személyesen is. A megszokott, komfortos környezettől való elszakadás, bár elsőre ijesztő lehet, de pontosan egy ilyen út adja a legtöbb lehetőséget a fejlődésre és a tapasztalatszerzésre.

További részletek, aktuális pályázatok.

Novreczky Nóra

Szakmai látogatás az Egyesült Államokban – betekintés a modern orthodontia élvonalába

A Pécsi Tudományegyetem Fogszabályozási Részlegéről *dr. Vajda Katalinnal* együtt különleges szakmai lehetőségben volt részünk: az Egyesült Államokba látogathattunk, ahol néhány napot a University of Alabama at Birmingham (UAB) Orthodontics Department vendégeként tölthettünk. A látogatás számomra személyesen is különösen kedves és megtisztelő volt, hiszen a lehetőség még a Magyar Orthodontikus Társaságának korábbi vezetésével közösen formálódott az elmúlt évek szakmai együttműködései során, nem sokkal azelőtt, hogy tavaly májusban átvehettem az elnöki feladatokat. Nagyon hálás vagyok azért a bizalomért és közösségért,

amely lehetővé teszi, hogy ilyen értékes nemzetközi szakmai kapcsolatok jöhessenek létre.

A University of Alabama at Birmingham fogszabályozási részlege a nemzetközi orthodontiai élet egyik kiemelkedő központja, amely hosszú ideje meghatározó szerepet tölt be az oktatás, kutatás és klinikai betegellátás területén. Az ottani napok során lehetőségünk nyílt betekinteni az amerikai egyetemi szakorvosképzés mindennapjaiba, megismerni az ott alkalmazott modern diagnosztikai és kezelési szemléletet, valamint részt venni konzultációkon, kezeléstervezéseken és szakmai megbeszéléseken is. Különösen inspiráló volt meg tapasztalni azt a nyitott, támogató és rendkívül magas szakmai színvonalú légkört, amely a részleg munkáját jellemzi. Az orthodontia mellett nagy hangsúlyt kapott az interdiszciplináris szemlélet, a funkció és esztétika összhangja, valamint a digitális technológiák integrálása a mindennapi betegellátásba. Az ott eltöltött idő nemcsak szakmai tudásunkat gazdagította, hanem számos új gondolatot és perspektívát is adott a jövőre nézve. Az út egyik legkülönlegesebb élménye azonban kétségtelenül az volt, hogy lehetőségünk nyílt ellátogatni *dr. David Sarver* rendelőjébe is. Dr. Sarver a világ egyik legismertebb fogszabályozó szakorvosa, akinek neve összeforrt a modern, esztétikai szemléletű orthodontiával. Számos nemzetközi előadás, tudományos publikáció és alapmű fűződik a nevéhez, munkássága pedig generációk gondolkodását formálta világszerte. Hatalmas megtiszteltetés immáron több alkalommal is találkozni vele, betekintést nyerni mindennapi munkájába és közvetlenül tapasztalni azt a szakmai alázatot, precizitást és emberközpontú szemléletet, amelyet képvisel. Különösen inspiráló volt látni, hogyan ötvözi a legmagasabb szintű szakmaiságot az esztétikai gondolkodással és a páciensek iránti figyelemmel.

A látogatás szakmailag és emberileg egyaránt meghatározó élmény volt számunkra. Az ilyen nemzetközi tapasztalatok nemcsak a tudás bővítésére adnak lehetőséget, hanem arra is, hogy új kapcsolatokat építsünk, inspirációt szerezzünk, és hazahozzuk azokat a szemléletmódokat, amelyek hosszú távon az oktatás, a kutatás és a betegellátás fejlődését is szolgálhatják.

Frank Dorotya

„Hiszem, ahhoz, hogy jó orvosok legyünk, fontos sokféle kultúrával, emberrel találkozni”

Thaiföld, Németország, majd gyermeknevetés és „bátor-ságoklevelek” Ausztriában – dr. Hegedűs Luciána Liza egyetemi évei jóval túlmutattak a tantermek falain. A PTE-n végzett fiatal orvos a Pannónia Ösztöndíjprogram segítségével nemcsak külföldi szakmai tapasztalatokat szerzett, hanem azt is megtalálta, mely irányba szeretné tovább építeni jövőjét, ráadásul ott áll munkába, ahol a mobilitásnak köszönhetően szakmai gyakorlatát is teljesítette.

A Pannónia Ösztöndíjprogram olyan mobilitási program, ami a magyar felsőoktatás szereplőit, a hallgatókat, oktatókat és egyetemi munkatársakat célozza, miközben lehetőséget biztosít külföldi tanulmányok, kutatások, oktatás, illetve szakmai gyakorlatok elvégzésére, Európán belül és azon kívül. Dr. Hegedűs Luciána Liza a PTE ÁOK-n végezte tanulmányait, diplomáját 2025 nyarán vette át több száz végzős társával egyetemen a pécsi orvosképző patinás aulájában. Már egyetemistaként tudatosan kereste a nemzetközi tapasztalatszerzés lehetőségeit, mert fontosnak tartotta, hogy más kultúrák és egészségügyi rendszerek működését is megismerje. Külföldi tapasztalatait nem kizárólag a Pannónia Ösztöndíjprogramnak köszönheti: a korábbi szakmai gyakorlatait más ösztöndíjak keretében valósította meg, többek között a PTE karának pályázatán keresztül, amelyet a Nemzetközi Kapcsolatok Irodája kezel és koordinál. A Pannónia Ösztöndíjprogram támogatását kifejezetten az ausztriai, kéthónapos kötelező szakmai gyakorlatához vette igénybe, ami végül meghatározó szerepet játszott abban, hogy a gyermekgyógyászat felé forduljon.

Rezidensképzését egyelőre még nem kezdte meg, mivel Ausztriába nyújtotta be pályázatát, ahol a felvételi folyamat hosszabb várakozási idővel jár. 2026 májusától azonban már abban az intézményben áll munkába, ahol a Pannónia Ösztöndíjprogramnak köszönhetően korábban szakmai gyakorlatát is teljesítette. Kezdetben kötelező, ún. bázisképzésen vesz részt, majd ezt követően kezd gyermekgyógyász rezidensként dolgozni. Addig is önkéntesként tevékenykedik a Velencei Szakorvosi Rendelőintézetben.

– Hogyan találkozott először a Pannónia Ösztöndíjprogrammal, és miért döntött úgy, hogy érdemes belevágnia?

– A pécsi orvoskar Nemzetközi Kapcsolatok Irodája még 2023 nyarán hirdetett meg egy ösztöndíjpályázatot, aminek keretein belül eljuthattam Thaiföldre, így teljesítve a negyedéves sebészet szakmai gyakorlatomat. A szigorlóéveimet több országban szerettem volna teljesíteni, nyitott voltam minden opcióra. Fontos volt számomra, hogy külföldön is szerezzek tapasztalatokat – ebben segített a Pannónia Ösztöndíjprogram.

– Mely országokban és intézményekben vett részt szakmai gyakorlaton?

– Az első idegennyelvem a német, amit igyekeztem az egyetemi tanulmányaim alatt is szinten tartani. Így nem volt kérdés, hogy menjek-e, amikor a Pécsi Orvostanhallgatók

Egyesületén keresztül lehetőségem nyílt egy hónapra Németországba menni, mivel eleve szerettem volna eltölteni egy kis időt német nyelvterületen. Azonban kíváncsi voltam az osztrák egészségügyi rendszerre is. Akkoriban sajnos nem volt elérhető pályázati kiírás vagy partnerségi kapcsolat egyetlen osztrák kórházzal sem, így máshogy, magánúton kellett megoldanom az utazást. Ebben nyújtott anyagi támogatást és segítséget a Pannónia Ösztöndíjprogram, aminek keretében 2025 telén két hónap szakmai gyakorlatot folytathattam. Eisenstadtban (Kismarton), Burgenland tartományi fővárosában, a Barmherzigen Brüderben, azaz az Irgalmasrend helyi kórházában (Krankenhaus der Barmherzigen Brüder Eisenstadt) kezdtem meg a munkát, ahol a gyermekgyógyászati és a neurológiai osztályokon dolgoztam. Mindkét gyakorlat alatt remekül éreztem magamat, kedves és segítőkész kollégákat ismerhettem meg, akiktől sok újat tanulhattam, miközben részt vehettem az ottani gyógyításban.

– Hogyan hatott az eisenstadti gyakorlat a szakmai érdeklődésére és a későbbi pályaválasztására?

– Korábban vacilláltam, hogy a neurológia vagy a gyermekgyógyászat felé menjek. Az Eisenstadtban eltöltött idő alatt azonban igen nagy hatást gyakorolt rám mindaz, ami-

vel a gyermekgyógyászati gyakorlatomon találkoztam, ennek eredményeként határozta el, hogy ezzel szeretnék foglalkozni, ebbe az irányba haladok tovább. Számos új praktikát, eljárást figyelhettem meg a kórházban, talán az fogott meg a leginkább, ahogy a gyermekekkel kommunikáltak. Engem is bevontak a folyamatokba, így együtt osztottunk matricát minden olyan kis páciensnek, aki bátran viselte a vérvételt. Nem ez volt az egyetlen jutalmazási módszer, ugyanis matrica helyett választhattak játékot a Varázsboröndből, de előfordult az is, hogy bátorságoklevelet állítottunk ki egy-egy gyereknek. Ha valaki nagyon irtózott a tűszúrástól, érzéstelenítő tapaszt helyeztünk fel rá, így semmit nem érzett a kellemetlen beavatkozásból. Az orvosok és ápolók türelme, illetve szakértelme is mind magával ragadott, emellett számos speciális endokrinológiai vagy nephrológiai esettel találkoztam, amik ezek után jobban rögzültek. Nemcsak az orvosoktól tanultam, hanem a helyi hallgatóktól is, mivel fontos volt számomra, hogy engem is bevonjanak az aktív gyógyításba.

– **Hogyan teltek a mindennapjai a gyakorlaton kívül? Jutott idő a környék felfedezésére is?**

– A délutánjaim többségét tanulással töltöttem, de ezt jó idő esetén akár egy parkba kiülve is megtehettem az ember. Ausztriában többször volt lehetőségem utazni, akár a párommal is, aki nemegyszer meglátogatott a kint töltött idő alatt. Így fedeztük fel Eisenstadt éttermeit, cukrászdáit és a város kulturális helyszíneit, programjait. Az Eszterházy-kastély parkjában nagyokat lehet sétálni, ha pedig húsvét környékén

jár arrafelé valaki, akkor láthatja, ahogy a helyiek, a hagyományokat követve, beöltöznek és traktoros felvonulást tartanak. Bécs mindössze egy óra vonatútra van a burgenlandi várostól, így oda is ellátogattunk. A Tenger Háza (Haus des Meeres) egy csodálatos élmény volt még felnőttként is.

– **Kinek ajánlaná leginkább a Pannónia Ösztöndíj-programot, és milyen tanácsot adna azoknak a hallgatónak, akik érdeklődnek a külföldi mobilitás iránt, de még bizonytalanok a jelentkezésben?**

– Azoknak, akik olyan országban szeretnének gyakorlatot teljesíteni vagy éppen egy szemesztert eltölteni, ahova az egyetemnek még nincsenek meghirdetett ösztöndíjprogramjai, együttműködési kapcsolatai. Ezek mostantól nem jelentenek akadályt, hiszen segítségükre lehet a Pannónia Ösztöndíjprogram, ami anyagi támogatást nyújt. Az ilyen terveket dédelgetők legyenek bátrak és kitartóak. Éljenek a lehetőségekkel, járjanak utána mindennek és szánjanak időt a szervezésre, ami olykor rengeteg energiát és időt követel (főleg a papírozás), de ez később biztosan megtérül, hisz ezeket az alkalmakat most kell megragadni egyetem alatt, amíg tanul az ember. Hiszem, ahhoz, hogy jó orvosok legyünk, fontos, minél többféle kultúrával és emberrel megismerkedni, tapasztalatot szerezni, nehezebb helyzetekben kipróbálni magunkat, amikből sokat tanulhatunk.

Novreczky Nóra

További részletek, aktuális pályázatok.

Kiválóan érezték magukat a cambridge-iek Pécsen

Mint korábban beszámoltunk róla, március 26. és április 2. között a pécsi orvoskar vendége volt **Cecilia Brassett** professzor, a Cambridge-i Egyetem anatómiaprofesszora. Pécsi tartózkodása alatt az egyetem vendégprofesszoraként anatómiaórákon vett részt, előadást tartott, valamint a Magdalene College kórusát is elkísérte magyarországi turnéjuk során. A kórus tagjai több magyar városban is felléptek, miközben számos élménnyel gazdagodtak.

A Magdalene College Cambridge honlapján megjelent írás szerint a kórusuk idén tavasszal ellátogatott Magyarországra, ahol Budapesten, Pécsen és Szegeden adott koncerteket. Pécsen március 29-én a Pius templom egyetemista miséjén, március 30-án a Dóm Kőtárban, a nagyheti zenés áhítat keretében hallhatta őket a közönség. A fellépések mellett a

kórustagoknak lehetőségük nyílt arra is, hogy felfedezzék Pécs látnivalóit, valamint ellátogassanak a PTE ÁOK Anatómiai Intézetébe, ahol részt vettek Cecilia Brassett professzor „An anatomist examines the death and resurrection of Jesus Christ” című előadásán is. „Kiváltság számunkra, hogy ilyen csodálatos helyszíneken léphettünk fel. A kórustagok zenei, kulturális és emberi szempontból egyaránt gazdag élményekkel térhettek haza, miközben izgalmas, találkozásokkal és közös tapasztalatokkal teli utat tudhatunk magunk mögött. Három különböző magyar várossal építhettünk ki kapcsolatot, ráadásul Magyarország számára fontos időszakban” – mondta James Potter, a kórus vezetője és zenei igazgatója.

Forrás.

Cecilia Brassett professzor előadása:

Fotó: dr. Nagy András Dávid

Transzlációs Medicina Intézet: egy évtized eredményei (2016-2025)

Intézetvezetői összefoglaló

„Amit ma teszel,
az formálja a jövőt.”
– Marcus Aurelius

A PTE Transzlációs Medicina Intézetének vezetése pályafutásom egyik legfontosabb mérföldköve volt. Ez volt az első alkalom, hogy intézetigazgatóként dolgozhattam, nagy izgalommal, lendülettel

és felelősséggel kezdtem el ezt az utat. A kezdetektől egy világos cél vezérelt: megérteni, hogyan lehet a kórélettani tudást és a legújabb tudományos eredményeket a betegek javára megszerezni, és azt a betegség mellett is hasznosítani. A korábban Szegeden végzett transzlációs kutatások egyértelművé tették számomra, hogy a felfedezés önmagában nem elegendő, szükség van egy új szemléletre, a transzlációs medicinára, amelynek központi feladata az implementáció: a tudás átültetése a mindennapi klinikai gyakorlatba. Ezt a modellt intézetünk fejlesztette ki, és nemzetközi szinten is visszhangot kapott, többek között a Nature Medicine-ben való megjelenéssel. Ez valódi szemléletváltást jelentett: a tudomány nem önmagáért, hanem a betegekért van.

Az út azonban korántsem volt akadályoktól mentes. Sok nehézséggel kellett szembenéznünk, de ezek mindig előre vittek bennünket. Ahogy Marcus Aurelius mondta: „Az akadály lehetőség a fejlődésre.” Ez a gondolat végigkísérte az intézet fejlődését. Különösen büszke vagyok az intézet közösségére. Azokra a kollégákra, akik csatlakoztak hozzánk, és akik együtt tették le egy új tudományos és oktatási szemlélet alapkövét. Az elmúlt évtized eredményei, a dinamikus növekedés, a kiemelkedő tudományos teljesítmény, a közel 20 000 beteg bevonásával végzett klinikai vizsgálatok, valamint a több mint 5 500 hallgató képzése – mind ezt a közös munkát tükrözik. A siker egyik kulcsa az együttműködés volt. Kiemelten fontos szerepet játszottak a társintézetekkel és a klinikai intézetekkel kialakított szoros kapcsolatok, különösen a Belgyógyászati Klinika Gasztroenterológiai Tanszékével való együttműködés, amely valódi hidat teremtett a kutatás és a betegellátás között.

Tíz év után új pozícióban dolgozom tovább az intézetben. Céлом, hogy továbbra is támogassam és fejlesszem az intézet munkáját, immár nem intézetvezetői szerepkörben. Ez az időszak számomra egy valódi vezetői iskola volt: sokat tanultam, sokat változtam.

Ahogy Seneca fogalmazott: „Aki másokat tanít, önmagát is formálja.”

Köszönöm Mindenkinek.

Hegyi Péter
a Transzlációs Medicina Intézet
igazgatója (2016-2025)

Évtizedes sikertörténet

Dinamikus növekedés és nemzetközi kiválóság az intézet életében: az elmúlt tíz év az intézet történetének egyik legsikeresebb korszaka volt, melyet nemcsak a számok látványos növekedése, hanem a szakmai tevékenység rendkívüli diverzifikációja is fémjelez. Az intézet a transzlációs szemléletbe való bekapcsolódás révén mára a hazai és nemzetközi tudományos élet meghatározó szereplőjévé vált, ahol a kutatás, az oktatás és a betegellátás szerves egységet alkot.

Szakmai fejlődésünk és eredményeink pillérei

Dinamikus közösségépítés: munkatársi létszámunk 2016 óta több mint duplájára nőtt (31-ről 71 főre), miközben sikerült megőriznünk stabil szakmai magunkat: munkatársaink jelentős része több mint 5 éve, de sokan 25-30 éve erősítik közösségünket.

Világszínvonalú tudományos output: az elmúlt évtizedben 865 publikációnk jelent meg, melyek összesített impakt faktora meghaladja a 3800-at. Eredményeink súlyát a több mint 16 000 független citáció és a rangos (D1-es kategóriájú) szaklapokban való rendszeres jelenlét igazolja.

Klinikai kutatás és adatvagyon: meghatározó szereplővé váltunk a klinikai vizsgálatok területén. 81 engedélyezett kutatásunk és 33 regiszterünk keretében közel 20 000 beteg bevonásával több mint 9,4 millió adatpontot kezelünk, ami egyedülálló alapot biztosít a modern betegellátás fejlesztéséhez.

Sikerés forrásbevonás: pályázati aktivitásunkat 50 elnyert projekt jelzi, köztük olyan stratégiai jelentőségű nagyprogramok, mint a STAY ALIVE. Ezen kívül többek között Richter, NKFIH és UNKP pályázatok elnyerésével is támogatni tudtuk az intézetünkben folyó munkát.

Oktatási központ és utánpótlás-nevelés: az elmúlt években több mint 5 500 orvos-, fogorvos- és gyógyszerészhallgató képzéséért feleltünk. Emellett kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra, amit hallgatóink TDK- és OTDK-sikerei, valamint 29 sikeresen lezárt PhD-védés is tanúsít.

Intézményi és egyéni elismerések: a folyamatos szakmai minőséget a többszörösen elnyert „Kiváló Intézet” cím, az oktatási tevékenységet végző kollégáinkat méltató kiváló oktatói és gyakorlatvezetői díjak, a már összesen 72 odaítélt bagoly a kar által megrendezésre kerülő Szerzők Ünnepe, valamint a számos rangos állami és szakmai kitüntetés igazolja vissza. Az intézet fejlődése bebizonyította, hogy a transzlációs szemlélet – a kutatási eredmények közvetlen átültetése a gyógyításba – nemcsak tudományos siker, hanem a jövő betegellátásának záloga is. Éppen ezért, intézetünk továbbra is elkötelezett a fejlődés iránt, új lendületet véve idén kinevezett intézetigazgatónkkal, Garami Andrással.

Kultúrák találkozása – ilyen volt a 2026-os Nemzetközi Est

Idén egy estére bálteremmé vált a pécsi Lauber Dezső Sportcsarnok, ahol március 28-án rendezték meg a PTE Nemzetközi Estjét (International Evening). Az esemény a kultúrák, hagyományok és a sokszínűség ünnepe volt, ahol a résztvevőket tradicionális tánc- és divatbemutatók, valamint gasztronómiai élmények várták.

A Nemzetközi Est több évtizedes múltra visszatekintő, nagyszabású rendezvény mind a pécsi orvoskar, mind a PTE életében. Évről évre a PTE ÁOK Angol–Német Hallgatói Bizottsága (English-German Student Committee) szervezésében valósul meg. Az est célja, hogy összehozza a külföldi és magyar hallgatókat, akik közösen ünneplik a kulturális sokszínűséget, miközben megismerkednek egymás nemzeti konyhájával is.

Az idei Nemzetközi Est témája az álarcosbál volt, így a résztvevők egy része népviseletet öltött magára, viszont aki akart, álarcot is viselhetett, elvegyülve a tömegben. A színpadon egymást követték a produkciók: divatbemutatók és zenei fellépések színesítették a programot, többek között a magyar és külföldi diákokból álló PMS zenekar (Pécs Music Society) is színpadra lépett, ami azzal a céllal jött létre, hogy összefogja a zenélő és zenét szerető hallga-

Fotó: Kalmár Lajos

tókat. A hivatalos programot egy hajnalig tartó, fergeteges buli zárta.

A rendezvény mottója: „Ünnepeljük együtt a kulturális sokszínűséget!”, amely jól tükrözte a multikulturalizmust, az együttélés fontosságát, egymás kultúrájának elfogadását, valamint a pécsi egyetem közösségi szellemiségét.

További fotók:

Felcsendült a tavasz: vibráló koncert a pécsi orvoskaron

Közös zenéléssel köszöntötték a tavaszt március 31-én, a PTE ÁOK-n, ahol orvos- és gyógyszerészeti oktatók, hallgatók és munkatársak léptek színpadra egy-egy produkció erejéig. A dr. Romhányi György aula immár tizenkettedik alkalommal telt meg zenével és élettel, koncertteremként várva a Tavaszi Koncert fellépőit. Az est részeként adták át a WITTY (Well-being initiative of the year) 2026 díjat is.

Közel húsz produkció váltotta egymást a XII. Tavaszi Koncerten a klasszikus dallamoktól a modern slágerekig. Felcsendült többek között *Wolfgang Amadeus Mozart* A-dúr hegedűversenyének második tétele, de a könnyűzene kedvelői is megtalálták a számításukat, például *Christina Aguilera* „Hurt” című dalával. Az egyéni és páros fellépők mellett ze-

nekarak is színpadra álltak: a PTE Zenekar és a PTE Voice Potential együttese egyaránt hozzájárult az est remek hangulatához.

A dallamokon túl táncos produkciók is színesítették az estét: a Dance Clinic csapata az „Ezer fény” című előadásával varázsolt el a közönséget, míg *Krishna Rakesh Mistry* harmadéves és *Sathyan Rennie* elsőéves orvostanhallgatók klasszikus Bharatanatyamot mutattak be.

A XII. Tavaszi Koncerten adták át a pécsi orvoskar „Az év Well-Being Intézete 2026” című pályázat győztes projektjéért járó WITTY (Well-being initiative of the year) díjat. Az elismerést a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika vehette át a „Medicina Silentium – A tudatos pihenés tudománya” című pályázatért.

További fotók:

Fotó: Verébi Dávid

Versatility of the Human Beauty – egy könyv rövid története

Kezdetben volt feltűnően sok szép ember sok népből, bőrszínnel, kultúrával.

Aztán jött egy ötlet. Mi lenne, ha megmutatnánk, mink van?

És elkezdtek gyűltek és gyűltek, és egy idő után már nem csak szépek és változatosak voltak, de egy világtablóvá váltak.

Legyen ebből egy kiállítás. És lett.

Legyen ebből egy kvázi promóció, mert ez világraszóló. És lett.

Mert mi lehet jobb reklám egy egyetemnek, mint ők?

Ha nekem el kéne döntenem, hol tanulok tovább, akkor érdekelne: hol, mennyiért, milyen szinten.

Versenyeznék a sulik, milyen tanárok, milyen szinten, mennyiért adják a tudást.

És ekkor bevillan: na de kikkel töltöm el életem talán legszebb hat évét?

Ha valaki végignézi ezt a könyvet, kedvet kap itt lenni.

Mert vannak világhírű tudósaink egy kétezer éves város világhírű egyetemén.

Jó a hely, jó a klíma, jók az oktatók, jók a körülmények. És velük tanulhatok? Ők is ezt választották? Már jövők is.

Az ebből az anyagból készült kiállítást, ami csak a harmada a teljes könyvanyagnak és ötöde a teljes elkészült fotóarchívumnak, évek óta nem engedik leszedni, csak pár rövid más kiállítás idejére. Referenciaként hivatkozunk rá az újabb alanyoknál és boldogan jönnek egy-egy fotózásra.

Ez az igazi siker. Valós, organikus, emberközeli. Folytatjuk csendben, mert biztosan lesz folytatás.

Kalmár Lajos

*Vitéz Tünde
fotói*

Felavatták dr. Barthóné dr. Szekeres Júlia emléktábláját a pécsi orvoskaron

Fotó: Verébi Dávid

Egy évvel a halála után, 2026. április 13-án felavatták dr. Barthóné dr. Szekeres Júlia professzor emléktábláját a pécsi orvoskar Orvosi Mikrobiológiai Intézetben, az egykor ott dolgozó, korábban elhunyt, neves professzortársak mellett. Az emlékfalon jelenleg négy márvány emléktábla - dr. Kétyi Iváné, dr. Nógrády György, dr. Takátsy Gyuláé és dr. Barthóné dr. Szekeres Juliáé -, valamint egy bronzplakett látható, amely dr. Rauss Károly intézetalapító professzornak állít emléket.

Az ünnepségen dr. Mikó Éva, a PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai Intézetének egyetemi docense elmondta: Szekeres professzor asszony halálakor azt írta személyes búcsújában, hogy a mindenkori orgonavirágzás számára már nemcsak a tavasz végleges beköszöntét jelenti, hanem az emlékezést is. Azóta eltelt egy év és kezdik megtanulni, lehet úgy is emlékezni, hogy az már nem sebez, hanem megtart. Kiemelte, hogy dr. Szekeres Júlia életének meghatározó részét a tudomány iránti elkötelezettsége, kutatói és oktatói munkája, intézetigazgatói tevékenysége, továbbá az egyetemi közösségben betöltött szerepe adta. Hangsúlyozta: az emléktábla-avatással életútjának és örökségének állítanak emléket. „Úgy érzem, hogy ez az emléktábla méltón őrzi Júlia szakmai életének értékeit, egyben olyan jelkép, amely a jövő nemzedékei számára is példát mutat, miközben tovább gazdagítja intézetünk tudományos és szellemi örökségét” – mondta dr. Mikó Éva, aki megköszönte az emléktábla avatásának gondolatát, valamint az azzal kapcsolatos szervezést és megvalósítást Pál Tibor emeritus professzornak.

További fotók.

Schweier Rita

Szekeres Júlia

Pécs, 1950. december 10. – Pécs, 2025. március 29.

Szekeres Júlia 1950. december 10-én született Pécsen többgenerációs orvos családba. Általános, középiskolai és egyetemi tanulmányait Pécsen végezte, 1975-ben szerzett általános orvostudományi diplomát „summa cum laude” minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Első önállóan tervezett és kivitelezett állatkísérletét egy biológia verseny előfeltételeként elsőéves gimnazista korában végezte. Egyetemi éve alatt tudományos diákkörös hallgatóként csatlakozott a Mikrobiológiai Intézetben dr. Pácsa Sándorhoz, a virológiai laboratórium vezetőjéhez. Az egyetem után egy évig a Pathológiai Intézetben dolgozott, majd 1976-tól a Mikrobiológiai Intézet munkatársa lett, ahol rövidebb külföldi tanulmányútjait leszámítva 2015-ig dolgozott. Első, 1979-ben megvalósult külföldi kiküldetése során az antwerpeni Trópusi Medicina Intézetben a sclerosis multiplex és a Rickettsia-fertőzés közötti kapcsolatot vizsgálta. Tudományos érdeklődése a sikeres terhesség fenntartásában és a vetélés kialakulásában szerepet játszó immunológiai folyamatok mélyebb megértése felé fordult. A

reprodukciós immunológia iránti érdeklődése élete végéig töretlen maradt, szenvedélyesen kutatta az anya és magzat közötti immunológiai kapcsolat összetett és finoman szabályozott rendszerét. Érdeklődése fókuszában a progeszteron terhesség alatt megfigyelhető immunregulációs hatása állt, melynek vizsgálatakor 1989-ben az addig ismeretlen progeszteron indukálta blokkoló faktort (PIBF) fedezte fel. 1982-ben kandidátusi (PhD) fokozatot szerzett, 1992-ben az MTA doktora lett, és 1994-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. 2005-től tíz éven át vezette az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetet. Tudományos munkájának elismeréseként több kitüntetést kapott, többek között Ipolyi Arnold díjat, Kesztyús Loránd díjat, Szent-Györgyi Albert díjat, Szentágothai díjat. Az Elsevier kiadó Vezető Kutató Díjban (Senior Investigator Award) részesítette. 2016-tól néhány munkatársával az Orvosi Biológiai Intézetbe csatlakozott, ahol 2025. március 29-én bekövetkezett haláláig dolgozott.

(Makovitzky József)

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

Cardiol Hung. 2026, 56(1): DOI: 10.26430/CHUNGARICA.2026.56.1.10

Postoperative cardiac surgical infections and general considerations for antibiotic selection

Péterfi Z.

University of Pécs, Clinical Center, 1st Department of Internal Medicine, Department of Infectology, Pécs

Abstract. Postoperative surgical site infections (SSI) following cardiac surgery are associated with significant morbidity, mortality, and increased healthcare costs. Incidence rates range from 3-8%, with deep sternal wound infections (mediastinitis) being less frequent but more severe. The most common pathogens are *Staphylococcus aureus* (including MRSA) and Gram-negative bacteria. Major risk factors include diabetes mellitus, obesity, smoking, hypoalbuminemia, perioperative hyperglycemia, prolonged operative time, and intensive postoperative care. The prevention strategy comprises the preoperative *S. aureus* decolonization (mupirocin), chlorhexidine bathing, antibiotic prophylaxis, glycemic control, maintenance of normothermia, and optimized surgical technique. Therapeutic management is multidisciplinary, involving empirical and targeted antibiotic therapy, surgical revision, and adjunctive NPWT.

◆ ◆ ◆

Biomedicines. 2026 Jan 30;14(2):318. doi: 10.3390/biomedicines14020318.

Prognostic significance of lactate dehydrogenase-to-albumin ratio and neutrophil percentage-to-albumin ratio in IgA nephropathy

Sági B.^{1,2}, Vas T.¹, Salehi S.³, Kovács T.J.¹

¹2nd Department of Internal Medicine and Nephrology, Diabetes Center, Clinical Center, Medical School, University of Pécs, Hungary.

²National Dialysis Center Pécs, Hungary. ³Faculty of Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. *Background:* Inflammation plays a key role in the development of immunoglobulin A nephropathy (IgAN). The lactate dehydrogenase-to-albumin ratio (LAR) and neutrophil percentage-to-albumin ratio (NPAR) have emerged as markers reflecting inflammation and nutritional status. This study evaluated the prognostic significance of LAR and NPAR for predicting renal and cardiovascular (CV) outcomes in patients with IgAN. *Methods:* This study included 121 patients with biopsy-proven IgAN. The mean age was 43.6 ± 12.9 years, and 66% were male. Average follow-up time was 98.7 ± 63.3 months. The primary composite endpoints were total mortality, major CV events, and end-stage renal disease. Secondary endpoints, cardiovascular, or renal endpoints were also examined separately. Cox proportional hazards analyses were performed to evaluate these markers in predicting renal and CV prognosis. *Results:* Patients were divided into high and low groups for both LAR and NPAR based on ROC curve analysis. High LAR was linked to poorer outcomes for the primary composite endpoint ($p = 0.03$) and for separate renal ($p = 0.018$) and cardiovascular ($p = 0.009$) endpoints. Similarly, high NPAR was associated with worse primary ($p = 0.02$), renal ($p = 0.039$), and CV ($p = 0.042$) outcomes. In multivariate Cox regression analysis, high LAR remained an independent risk factor for the primary composite endpoint (HR = 4.165, 95% CI = 1.45–11.959, and $p = 0.008$) but not for renal or CV endpoints individually. *Conclusions:* High LAR and NPAR, as markers of inflammation and altered nutritional status, are associated with poorer renal and cardiovascular outcomes in IgAN and may serve as useful prognostic indicators.

◆ ◆ ◆

Gut 2026 Mar 5;gutjnl-2025-335970. doi: 10.1136/gutjnl-2025-335970.

High versus gradually increasing energy nutrition in the early phase of acute pancreatitis (GOULASH): a multicentre double-blind randomised clinical trial

Márta K.¹, Engh M.A.², Vincze Á.³, Erőss B.^{1,2,4}, Hegyi P.J.^{1,2}, Mikó A.^{4,5}, Izbéki F.⁶, Papp M.⁷, Mátrai P.⁴, Abonyi-Tóth Z.^{4,8}, Faluhelyi N.⁹, Szentesi A.⁴, Hegyi P.^{1,2,4,10}; Goulash Trial Group.

¹Institute of Pancreatic Diseases, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ²Centre for Translational Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ³Division of Gastroenterology, First Department of Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Medical Genetics, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁶Szent György Teaching Hospital of Fejér County, Székesfehérvár, Hungary. ⁷Department of Gastroenterology, Institute of Internal Medicine, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ⁸Department of Biostatistics, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary. ⁹Department of Medical Imaging, Medical School, University of Pécs, Hungary. ¹⁰Translational Pancreatology Research Group, Interdisciplinary Centre for Excellence for Research, Development and Innovation, University of Szeged, Hungary.

Abstract. *Background:* Acute pancreatitis (AP) is among the most common gastrointestinal diseases requiring hospitalisation, often with severe outcomes and no disease-specific therapy. Nutritional support has been proven to improve outcome, but little

is known regarding optimal timing and composition. *Objective:* This clinical trial aimed to compare high (30 kcal/kg/day, high energy (HE)) versus gradually increasing energy (0 increased to 30 kcal/kg/day over 4 days, low energy (LE)) strategies for enteral nutritional support in AP. *Design:* This was a multicentric, double-blind, randomised clinical trial, enrolling patients with AP regardless of predicted severity (January 2017 to April 2023). The primary outcome was a combination of mortality and severe acute pancreatitis (Revised Atlanta Criteria); secondary outcomes included severity, rate of infection, organ failure and pain relapse. Interim analysis was planned after 50% enrolment. The Benjamini-Hochberg false discovery rate (FDR) method was used to correct p value for multiple testing. *Results:* The trial was stopped early after enrolling 636 patients. Interim analysis showed that the primary outcome showed no difference between groups in the modified intention-to-treat (mITT) population (HE: 28/312, 9.0% vs LE: 18/307, 5.7%, $p(\text{uncorrected/corrected})=0.19/0.42$). Secondary outcomes showed no difference in the mITT analysis. Without correction for multiplicity testing, results favoured a low gradual energy strategy in terms of organ failure (HE: 52/312, 16.7% vs LE: 28/307, 9.1%, $p(\text{uncorrected})=0.007$) and pain relapse (80/312, 27.1% vs 54/307, 19.0% $p(\text{uncorrected})=0.03$) but showed no differences between groups after correction for multiple testing ($p=0.13$ and $p=0.23$, respectively). It was determined that the superiority of the intervention would not be shown even with an increased sample size, and thus the trial was terminated based on a post hoc decision on ethics and futility. *Conclusion:* Based on this early terminated trial, a high-energy strategy for early nutrition in pancreatitis does not decrease mortality/severity, but potentially increases organ failure and pain relapse rate.

◆ ◆ ◆

Front Nutr 13: 1732327. 2026, <https://doi.org/10.3389/fnut.2026.1732327>

Fatty acid composition of ground-beef products and their plant-based meat substitutes available in Hungary

Koczka V.^{1,2}, Marosvölgyi T.³, Szabó Z.⁴, Dergez T.³, Szabó É.²

¹Doctoral School of Health Sciences, Faculty of Health Sciences, University of Pécs, Hungary. ²Department of Biochemistry and Medical Chemistry, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Institute of Bioanalysis, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Institute of Nutritional Sciences and Dietetics, Faculty of Health Sciences, University of Pécs, Hungary.

Abstract. *Background:* In recent years, plant-based diets have gained popularity. The food industry has responded by introducing a range of alternative products that significantly differ from whole-food, plant-based diets in terms of their composition and processing levels. This study aimed to compare the fatty acid composition and fatty acid-based nutritional quality indices of ground beef-based foods with those of their plant-based counterparts available in the Hungarian market. *Methods:* This study examined six plant-based and four beef hamburger patties, along with one plant-based and one beef minced meat product, each with three distinct expiration dates. Following homogenization and lipid extraction, the fatty acid composition was analyzed by gas chromatography. Based on the fatty acid values, several nutritional indices were calculated, including the unsaturation index (UI), atherogenicity index, thrombogenicity index, and hypocholesterolemic/hypercholesterolemic index (hHI). *Results:* Significant differences ($p < 0.01$) in fat content were observed between plant-based and animal-based products, based on both label information and gravimetric measurements (plant-based: 10.25% [8.60%; 14.87%], animal-based: 19.67% [16.16%; 26.68%], median [Q1; Q3]). Distinct fatty acid composition profiles were identified between and within the product groups for both animal- and plant-based products. Except for one product, plant-based alternatives exhibited higher UI and hHI (UI: 129.62 [96.84; 146.10]; hHI: 50.13 [45.69; 54.14]) than beef-based products (UI: 8.18 [3.13; 11.59]; hHI: 1.35 [1.23; 1.43]). *Conclusion:* The findings indicate that plant-based meat alternatives (except those containing coconut oil) have lower saturated and higher polyunsaturated fatty acid compositions than beef-based products, leading to more beneficial nutritional value. Further analytical and clinical studies are necessary to provide a more comprehensive understanding of the long-term health effects of these foods.

◆ ◆ ◆

Forensic Sci Int. 2026 Jul;384:112929. doi: 10.1016/j.forsciint.2026.112929.

Beyond lead and diablo – penetration capabilities of non-traditional air gun projectiles

Petrus K.^{1,2}, Simon G.¹, Kovács G.³, Szukits S.⁴, Poór V.S.¹

¹Department of Forensic Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary; ²Department of Paediatrics, University of Pécs Clinical Centre, Hungary. ³Department of Criminal Sciences, Széchenyi István University, Győr, Hungary. ⁴Department of Medical Imaging, University of Pécs Clinical Centre, Hungary.

Abstract. The traditional air gun pellet is either spherical or diablo type with a head followed by a narrow mid-section and a skirt. But apart from these traditional homogenous pellets, special ammunition is also available for air guns, including lead-free, dart-shaped, plastic-coated, and “explosive” pellets producing flash and loud bang upon impact. The scientific data on the penetration capability and terminal ballistic behavior of these pellets are very limited. The study aimed to determine and compare the ballistic gel and tissue penetration capabilities of different air gun ammunition. Ballistic gel and porcine skin penetration of eleven types of 4.5 mm diameter (.177) air gun pellets, including traditional diablo-type lead pellets, lead-free pellets, plastic-coated pellets, and ammunition with an “explosive” charge, were examined. The ballistic gel penetration

depth was measured using a digital caliper. The porcine test targets underwent computer tomography (CT) examination and the traditional autopsy method. Histological analysis was performed of the entrance wound and wound track of “explosive” ammunition. The muzzle velocity ranged from 75.4 to 245.1 m/s, and the muzzle energy ranged from 2.5 to 8.5 J. The maximal gel penetration ranged from 26.0 to 117.8 mm, and the final projectile position ranged from 23.8 to 113.2 mm. Tissue penetration ranged from 8.5 mm to 102.2 mm, and full-thickness tissue penetration was achieved in 35 shots from 79. *Results:* indicate large variations in muzzle energy in the case of non-traditional pellets, even if the same weapon is used. Penetration depth does not correlate strongly with muzzle speed in the case of non-traditional pellets, as the shape and type of pellet have a significant influence on penetration. Some non-traditional pellets may leave behind their plastic sheath in the tissues, which requires special attention since these are invisible on CT scans. Pellets with an “explosive charge” leave behind a blackish discoloration around the entrance wound and in the wound track, which is visually identifiable and also visualized in CT.

◆ ◆ ◆

Int J Legal Med. 2026 Jan;140(1):559-565. doi: 10.1007/s00414-025-03633-9.

Experimental biomechanical study on the consequences of dashboard injury of the pelvis after total hip replacement

Rácz K.¹, Simon G.², Gyórfi G.³, Kiss L.³, Bazsó T.³, Csámer L.⁴, Juhász T.⁵, Gergely P.A.¹, Manó S.^{4,6}

¹Department of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ²Department of Forensic Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Department of Orthopaedic Surgery, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary.

⁴Laboratory of Biomechanics, Innovation Ecosystem Centre, University of Debrecen, Hungary. ⁵Department of Anatomy, Histology and Embryology, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ⁶Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, University of Debrecen, Hungary.

Abstract. Fractures of the pelvic ring and acetabulum are caused by high-energy trauma, usually by traffic accidents. Acetabular fractures occur when a force drives the head of the femur against the acetabulum. As the prevalence of patients living with a total hip prosthesis (THR) increases, the chance of suffering periprosthetic acetabulum fractures also elevates. However, the injury threshold of forces resulting in a periprosthetic acetabular fracture is unknown. The study aimed to analyze the results of a dashboard injury on the acetabulum after total hip replacement through a head-on collision in an *ex-vivo* experiment. A cemented cup was implanted into hemipelves removed from cadavers, and a dashboard injury was simulated with an impact of a pendulum-like structure released from different heights. The impact energy increased until inflicting acetabular fracture. Eleven hemipelves were examined, of which five were male and six were female. The average force required to cause damage to the pelvis was 5852 N (3950-8386). Isolated acetabular component loosening was noticed with cement fracture in one case (at 5344 N force), acetabular cup loosening occurred combined with posterior column fracture in three cases (at 8386, 3950, 6295 N force), and acetabular cup loosening combined with acetabular floor fracture occurred in six cases (at 4305, 4573, 6531, 4707, 8174, 6117 N force). A combination of all three mechanisms occurred in one case: acetabular cup loosening, with posterior column and acetabular floor fracture at 5986 N force. The results of the *ex-vivo* experiment indicate that in a dashboard injury, at least around 4000 N force and 4 J impact energy is necessary to create a periacetabular fracture. The results suggest that a larger force is necessary for damage to occur in male pelvises: fractures occurred mostly below 5000 N force in female pelvises, while they occurred above 6000 N in most males.

◆ ◆ ◆

Life Sci. 2026 May 8:398:124435. doi: 10.1016/j.lfs.2026.124435.

Sensory nerve desensitisation exerts differential effects on the severity of acute pancreatitis in rodent models

Jóó E.R.¹, Kiss L.¹, Fűr G.M.¹, Balla B.¹, Kormányos E.S.¹, Kui B.¹, Hegyi P.², Maléth J.³, Pallagi P.³, Venglovecz V.⁴, Pintér E.⁵, Helyes Z.⁵, Rakonczay Z. Jr.¹

¹Department of Pathophysiology, University of Szeged, Hungary. ²Centre for Translational Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ³Department of Medicine, University of Szeged, Hungary. ⁴Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Hungary. ⁵Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Acute pancreatitis (AP) is a common gastroenterological disorder characterized by severe abdominal pain and inflammation. Despite its high mortality rate, the pathomechanism of AP remains incompletely understood, although neurogenic inflammation - where nerve-derived mediators trigger or amplify inflammatory responses - also appears to contribute to its pathogenesis. The aim of this study was to further investigate the role of neurogenic inflammation in AP and the impact of sensory nerve desensitisation on disease severity. Sensory afferent neurons were ablated using resiniferatoxin (RTX) prior to AP induction in four distinct rat and mouse models. Additionally, TRPV1 knock-out mice were employed to assess the contribution of this ion channel to AP development. Our findings reveal that RTX-induced sensory nerve desensitisation exacerbates the severity of necrotising AP induced by L-ornithine (L-Orn) and sodium taurocholate (NaTc) in rats, as evidenced by increased tissue damage, leukocyte infiltration or serum amylase activity. Conversely, in the cerulein (Cer)-induced oedematous AP rat model, RTX treatment significantly reduced leukocyte infiltration without affecting tissue

oedema. In mice, RTX administration worsened the severity of Cer-induced AP, while TRPV1 gene deletion led to a modest reduction in disease severity. These results suggest that the impact of sensory nerve disruption on AP varies depending on the model and type of AP. The study underscores the important role of sensory neurons and TRPV1 ion channels in the pathogenesis and progression of AP, highlighting the potential for targeted therapies that modulate neurogenic inflammation.

◆ ◆ ◆

Br J Pharmacol. 2026 Apr 30. doi: 10.1111/bph.70479.

Contact sensitisers activate keratinocytes and induce cytotoxicity via Transient Receptor Potential Ankyrin 1 in allergic contact dermatitis

Jaber A.^{1,2}, Horváth S.², Zsidó B.Z.¹, Kormos V.¹, Konkoly J.¹, Hetényi C.¹, Pintér E.¹, Kemény Á.^{1,3}, Gyulai R.^{2,4}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Dermatology, Venereology, and Oncodermatology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Department of Physiology and Biochemistry, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary. ⁴Department of Dermatology and Allergology, Albert Szent-Györgyi Faculty of Medicine, University of Szeged, Hungary.

Abstract. *Background and purpose:* Allergic contact dermatitis (ACD) is a frequent inflammatory skin disease with limited therapeutic options. While neuronal Transient Receptor Potential Ankyrin 1 (TRPA1) has been implicated in ACD, the role of keratinocyte TRPA1 remains unclear. We investigated whether allergen binding to keratinocyte TRPA1 drives cytotoxicity, cytokine release and inflammatory amplification. *Experimental approach:* We combined *in vivo* oxazolone-induced hypersensitivity in wild-type and *Trpa1* knockout mice with pharmacological inhibition by HC-030031, *in vitro* assays using TRPA1-expressing Chinese hamster ovary (CHO) cells and primary keratinocytes, RNAscope localisation in human and murine skin, cytokine profiling and *in silico* docking analyses of allergen-TRPA1 interactions. *Key Results:* TRPA1 deletion or antagonism markedly reduced oxazolone-induced ear swelling, vascular responses and histopathology. Strong contact sensitisers (2,4-dinitrochlorobenzene [DNCB], 2,4-dinitrofluorobenzene [DNFB], oxazolone and formaldehyde) activated TRPA1, inducing Ca²⁺ influx, cytotoxicity and IL-1 α release, effects absent in *Trpa1*-deficient cells and inhibited by HC-030031. RNAscope confirmed keratinocyte TRPA1 expression in human and mouse skin. Docking revealed allergen-specific binding modes, where covalent cysteine modification and A-loop stabilisation correlated with potency. Consistent with these observations allergen-induced ROS, which also target the cysteine cluster of TRPA1, may further lower the channel's activation threshold and thereby amplify allergen-driven cytotoxicity. *Conclusion and implications:* Keratinocyte TRPA1 integrates direct allergen binding with ROS-mediated sensitisation to drive cytotoxicity and IL-1 α release. This dual mechanism helps explain sensitiser potency and positions TRPA1 antagonism as a promising therapeutic approach in ACD, while providing a framework for chemical risk assessment.

◆ ◆ ◆

J Matern Fetal Neonatal Med. 2026 Dec;39(1):2661443. doi: 10.1080/14767058.2026.2661443. Epub 2026 May 6.

Prenatal cigarette smoke exposure increases vulnerability to chronic retinal hypoperfusion in adult rats

Mammel B.^{1,2}, Kvarik T.^{1,2}, Werling D.^{2,3}, Szabo Z.², Gyarmati J.¹, Ertl T.^{1,4}, Helyes Z.^{5,6}, Kiss P.², Atlasz T.^{2,7}, Reglodi D.²

¹Department of Obstetrics and Gynecology, Department of Neonatology, University of Pécs, Medical School, Hungary. ²Department of Anatomy, HUN-REN-PTE PACAP Research Team, University of Pécs, Medical School, Hungary. ³Department of Ophthalmology, University of Pécs, Medical School, Hungary. ⁴National Laboratory of Human Reproduction, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs, Medical School, Hungary. ⁶Janos Szentagothai Research Center, University of Pécs, Hungary. ⁷Department of Sportbiology, University of Pécs, Hungary.

Abstract. *Background:* Numerous studies indicate that smoking during pregnancy has harmful effects on the offspring. Prenatal smoke exposure (PSE) may lead to fetal hypoxia and ischemia, which negatively affect brain development and increase the risk of neurological deficits. However, its long-term impact on retinal vulnerability in adulthood is less well understood. *Objective:* To investigate the effects of prenatal smoke exposure on retinal structure and vulnerability in a chronic retinal hypoperfusion model in adult rats. *Methods:* Wistar rats were mated and exposed to whole-body tobacco smoke for 2 hours daily from mating until delivery, using a closed-chamber manual smoking system with four research cigarettes per occasion, modelling passive smoking. Neurobehavioral development was assessed in newborn rats during the first weeks of life. At 5 months of age, permanent bilateral common carotid artery occlusion (BCCAO) was performed under isoflurane anaesthesia via midline neck incision. Two weeks after BCCAO, all animals were sacrificed with an overdose of anaesthetic, and eyes were processed for histological analysis. Retinal layer thickness (outer and inner nuclear and plexiform layers) and cell counts per 100 μ m in the ganglion cell layer (GCL) were measured. *Results:* BCCAO resulted in markedly reduced retinal layer thickness and morphological signs of degeneration with individual variation in all layers compared to sham-operated controls. The number of cells in the GCL decreased by approximately 50%. Prenatal smoke exposure alone also led to a significant reduction in GCL cell number. While our previous work had shown only minor retardation of neurobehavioral

development in prenatally smoke-exposed neonatal rats, the present study demonstrated pronounced histological damage in the retina of adult rats subjected to PSE, with further exacerbation after chronic hypoperfusion. **Conclusions:** Prenatal exposure to tobacco smoke induces long-lasting structural alterations in the retina and increases susceptibility to later hypoperfusion-induced retinal injury in adult rats. These findings support the concept that adverse intrauterine exposures have persistent consequences for neural tissues and underscore the importance of avoiding smoking during pregnancy.

Front Pharmacol. 2026 Apr 28;17:1818198. doi: 10.3389/fphar.2026.1818198. eCollection 2026.

The sigma-1 receptor agonist fluvoxamine alleviates endotoxin-induced acute lung injury in mice

Ritter E.^{# 1}, Csekő K.^{# 1,2}, Hosszú Á.^{# 3,4}, Tóth Á.R.^{3,4}, Hargitai D.⁵, Kereskai L.⁶, Fekete A.^{# 3,4}, Helyes Z.^{# 1,2,7,8}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs, Medical School, Pécs, Hungary. ²National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ³MTA-SE Lendület “Momentum” Diabetes Research Group, Budapest, Hungary. ⁴Pediatric Center, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ⁵Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Semmelweis University, Faculty of Medicine, Budapest, Hungary. ⁶Department of Pathology, University of Pécs, Medical School, Pécs, Hungary. ⁷HUN-REN-PTE Chronic Pain Research Group, Pécs, Hungary. ⁸PharmInVivo Hungary Ltd., Pécs, Hungary. [#]Contributed equally.

Abstract. *Introduction:* Acute lung inflammation has recently gained increasing attention due to the high acute respiratory distress syndrome complications with subsequent fibrosis during the COVID-19 pandemic. Our group identified that the antifibrotic effect of the antidepressant fluvoxamine (FLU) in various organs is mediated via sigma-1 receptor (S1R) agonism. Since the actions of FLU on the inflammatory components have not been elucidated, this study investigated its effects in a mouse model of interstitial pneumonitis. *Methods:* Pneumonitis was induced in wild-type (WT) and S1R knockout (*S1r*^{-/-}) mice by intratracheal administration of lipopolysaccharide: 0.5 mg/kg LPS. Treatment groups were randomized into 1) phosphate-buffered saline (PBS) + vehicle, 2) LPS + vehicle, 3) LPS + FLU (*i.p.* 20 mg x bwkg⁻¹) or 4) LPS + dexamethasone (*i.p.* 5 mg x bwkg⁻¹) groups. *Results:* LPS reduced tidal volume, minute ventilation, peak expiratory, inspiratory and mid-tidal expiratory flows. Similarly to the reference compound dexamethasone FLU counteracted all effects in WT, but not in *S1r*^{-/-} mice. Furthermore, FLU alleviated LPS-induced macrophage infiltration in both genotypes, but had no effect on lung edema or neutrophil accumulation. FLU downregulated inflammatory cytokines IL-1, IL-6, TNF- α , and MCP-1 in WT mice, similarly to dexamethasone, but not in *S1r*^{-/-} mice. *Conclusion:* Overall, FLU mitigates LPS-induced pulmonary inflammation and functional deterioration primarily via S1R signaling, highlighting a receptor-specific mechanism underlying its protective effects. Thus, targeting S1R may be an effective and safe alternative to other therapeutic approaches, including glucocorticoids to treat inflammatory lung injury.

Front Immunol. 2026 Mar 23;17:1757132. doi: 10.3389/fimmu.2026.1757132. eCollection 2026.

Dysregulated glycosaminoglycan biosynthesis and retinoid metabolism in chronic rhinosinusitis with nasal polyps: insights from a comprehensive transcriptomic analysis

Nepp N.¹, Kun J.^{2,3,4}, Urbán P.³, Pohóczky K.², Tóth N.², Katona K.⁵, Helyes Z.^{2,4,6}

¹Department of Otorhinolaryngology, Clinical Centre, University of Pécs, Hungary. ²Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Omics Centre, Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ⁴Hungarian Research Network (HUN-REN) National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ⁵Department of Dentistry, Oral and Maxillofacial Surgery, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁶Hungarian Research Network - University of Pécs (HUN-REN-PTE) Chronic Pain Research Group, Pécs, Hungary.

Abstract. *Background:* Chronic rhinosinusitis with nasal polyps (CRSwNP) is a common inflammatory condition affecting 5-12% of the population. Despite its prevalence, the underlying pathophysiological mechanisms remain incompletely understood, representing an unmet medical need. Next-generation sequencing coupled with bioinformatic analysis allows to characterize the global transcriptomic profile, identify key mechanisms, pathways, and potential novel drug targets. *Methods:* mRNA sequencing was performed on 16 nasal polyps (CRSwNP-NP) and paired nasal mucosa (CRSwNP-NM) samples from patients with recurrent CRSwNP and on 15 nasal mucosa samples from non-CRS controls (CS-NM). Differentially expressed genes (DEGs) were determined, and enrichment analyses were performed using the Gene Ontology, Kyoto Encyclopedia of Genes and Genomes, Reactome databases and Ingenuity Pathway Analysis. *Results:* CRSwNP-NP tissues were differentiated from CS-NM by 183 DEGs and from CRSwNP-NM by 293 DEGs. When comparing nasal mucosa from CRS and non-CRS patients, 192 DEGs were identified. Enrichment analysis of nasal polyp tissues revealed that the most significantly upregulated gene sets were involved in positive regulation of extracellular signal-regulated kinase 1/2 cascade, hypoxia-inducible factor-1 pathway, overactivation of renin-angiotensin-aldosterone system and ferroptosis. Conversely, the downregulated gene sets were predominantly associated with impaired antimicrobial functions. Comparing patients and healthy controls' nasal mucosal sample, glycan metabolism was significantly upregulated, while retinol metabolism was downregulated. *Conclusion:* The main pathways in the polyps are associated with tissue remodeling, increased renin-

angiotensin-aldosterone system activation, ferroptosis, decreased antimicrobial defense as local microenvironmental risk factors contributing to the recurrence of CRSwNP. Upregulated glycosaminoglycan biosynthesis and downregulated retinol metabolism could represent a systemic susceptibility factor.

◆ ◆ ◆

Sci Rep. 2026 Mar 24;16(1):14829. doi: 10.1038/s41598-026-44022-5.

Age-dependent alterations of TRPA1 and urocortin 1 signaling in the Edinger-Westphal nucleus in a mouse model of Alzheimer's disease

Prókay A.P.^{# 1}, Konkoly J.^{# 1}, Kormos V.¹, Biró-Sütő T.¹, Kriszta G.^{1,2}, Szentmártoni HP.^{1,2,3}, Berta G.⁴, Gaszner B.⁵, Zelena D.^{# 6}, Pintér E.^{# 1}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary. ³Pharmacology and Pharmaceutical Sciences Doctoral School, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Anatomy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁶Institute of Physiology, Medical School, University of Pécs, Hungary. [#]Contributed equally.

Abstract. Cholinergic neurons of the preganglionic Edinger-Westphal nucleus (EW) are involved in Alzheimer's disease (AD), however, the role of urocortin 1 (UCN1) positive peptidergic neurons of the centrally projecting EW (EWcp) remains unclear. EWcp cells exclusively express transient receptor potential ankyrin 1 (TRPA1) ion channels, implicated in neurodegenerative disorders. We hypothesized that the EWcp/UCN1/*Trpa1* neurons may be involved in AD-related pathologies. Age-dependent (2, 6, 9, 12 and 18 months) *Trpa1* mRNA expression (RNAscope *in situ* hybridization) and UCN1 peptide (immunostaining) content of the EWcp were examined in male triple transgenic mouse (3xTg-AD) model of AD. ¹H-MRI spectroscopy was performed in the hippocampus at 6, 12 and 18 months to evaluate the taurine and N-acetylaspartate levels, metabolites reflecting neuroprotection and neuronal integrity as AD prognostic markers. *Trpa1* expression was lower in 2 and 6-month-old 3xTg-AD than controls. Later the genotype differences disappeared due to the progressive, age-related reduction of *Trpa1* mRNA transcripts in the controls. In contrast, the *Trpa1* expression of transgenic mice remained persistently low. Similarly, the UCN1 peptide content was also lower in the 2 and 6-month-old 3xTg-AD compared to controls. However, UCN1 level increased with age, which was more pronounced in 3xTg-AD than controls abolishing the genotype differences. Age-dependent decrease in taurine level was detected in transgenic animals leading to significantly lower taurine/creatinine ratio in 12 and 18-month-old 3xTg-AD animals compared to the controls. This age-related dynamics of *Trpa1* and UCN1 expression of 3xTg-AD mice suggests that altered UCN1 signaling may contribute to AD-associated mood disorders and memory decline.

◆ ◆ ◆

Exp Neurol. 2026 Jun;400:115684. doi: 10.1016/j.expneurol.2026.115684. Epub 2026 Feb 10.

Targeting cholinergic cells in a mouse model of Alzheimer's disease: Validating a quadruple transgenic model

Farkas S.^{1,2,3}, Jasper V.^{1,3}, Nyers-Marosi K.^{1,3}, Petrovai B.^{1,3}, Szabó A.^{2,3}, Kvak E.E.^{2,3}, Sólyomvári C.^{2,3,4}, Varga R.^{2,3}, Kormos V.⁵, Makkai G.^{1,3}, Ábrahám I.M.^{1,3}, Zelena D.^{1,2,3}, Kovács T.^{1,3}

¹Molecular Neuroendocrinology Research Group, Institute of Physiology, University of Pécs, Hungary. ²Laboratory of Behavioral and Stress Studies, Institute of Physiology, University of Pécs, Hungary. ³Centre for Neuroscience, János Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ⁴Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs, Hungary

Abstract. Alzheimer's disease (AD) is an increasing health and social problem worldwide with prevalent cholinergic cell involvement. To reveal the details of the exact mechanisms, further preclinical studies in animals are needed. Our aim was to create a mouse model that represents the progression of AD with easy cholinergic manipulation. The 3xTg-AD and ChAT-Cre strains were crossbred. After serial genotyping, a colony, homozygote for all four genes (PSEN1, APPSwe, tauP301L and Cre; 3xAD-ChAT-Cre) was established. The presence of amyloid- β (A β) plaques and phosphor-Tau (pTau) aggregates was confirmed by immunohistochemistry. To test the functionality of the Cre enzyme, a stimulating DREADD virus (AAV8-hSyn-DIO-hM3Dq-mCherry) was injected unilaterally into the nucleus basalis magnocellularis, and clozapine-N-oxide-induced c-Fos activation was compared between the two hemispheres. Behavioral characterization was performed using the Y-maze, social discrimination (SDT), single pellet reaching (SPR), fox odor (FOT), and splash tests (ST). Food, water consumption and body weight change were investigated. Immunostaining and RNAscope confirmed the expression of Cre in ChAT-positive cells and the progressive appearance of pathological hallmarks (A β and pTau). The c-Fos activity was significantly increased in the virus-injected hemisphere. Compared with control mice, 3xAD-ChAT-Cre mice showed decreased locomotion (Y-maze, SDT, FOT), increased anxiety (FOT, ST) and weaker fine motor skills (SPR). In conclusion, newly created animals have a functional Cre recombinase enzyme in cholinergic cells. Additionally, the animals presented the pathophysiological hallmarks of AD in specific brain areas and maintained the typical behavioral alterations previously reported in 3xTg-AD mice. Thus, this strain seems to be appropriate for further studies.

◆ ◆ ◆

Sci Rep. 2026 May 4. doi: 10.1038/s41598-026-51774-7. Online ahead of print.

Hypothalamic orexigenic and anorexigenic neuropeptides in the rotenone model of Parkinson's disease

Márton Z.^{1,2}, Pytel B.^{1,2}, Kovács D.^{1,2}, Szabó M.^{1,2}, Havasi Z.^{1,2}, Berta G.³, Farkas J.^{1,2}, Kovács L.Á.^{1,2}, Füredi N.^{1,2}, Kormos V.⁴, Gaszner B.^{1,2}

¹Department of Anatomy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Research Group for Mood Disorders, Centre for Neuroscience, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Beyond depression and anxiety, non-motor symptoms of Parkinson's disease (PD) also include body weight changes with an unclear neurobiological background. Here, we aimed to characterize the functional-morphological changes of the main orexigenic and anorexigenic hypothalamic peptidergic systems in the rotenone model of PD in male rats. We also tested their response to benserazide/levodopa (B/L) anti-PD therapy alone or in combination with antidepressant (fluoxetine) medication. In the model, anhedonia and compromised motor coordination were observed in sucrose preference and rotarod tests respectively, with an acceptable therapeutic response. RNAscope in situ hybridization, combined with immunofluorescence, revealed that rotenone did not cause significant peptidergic neuron loss in the hypothalamus but reduced the expression of hypocretin and proopiomelanocortin mRNAs, in line with reduced orexin-1 and α -melanocyte-stimulating hormone immunoreactivities. The expression of neuropeptide y and cocaine- and amphetamine-regulated transcript was downregulated only at the mRNA level. B/L alone or in combination with fluoxetine failed to reverse these functional-morphological changes. Our findings suggest complex functional alterations in both orexinergic and anorexigenic peptidergic systems in the rat model of PD that are not reversed by anti-PD and antidepressant administration.

◆ ◆ ◆

Biophys J. 2026 May 13:S0006-3495(26)00355-3. doi: 10.1016/j.bpj.2026.05.015.

Iomeprol X-ray contrast media alter conformation and affinity of the ATP binding pocket of actin

Telek E.¹, Hild G.¹, Takács-Kollár V.¹, Zsidó B.Z.², Hetényi C.^{2,3}, Ujfalusi-Pozsonyi K.¹, Csonka Z.¹, Bécsi B.⁴, Lukács A.¹, Kunsági-Máté S.^{5,6}, Hild G.⁷, Ujfalusi Z.¹

¹Department of Biophysics, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Pharmacoinformatics Unit, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ⁴Department of Medical Chemistry, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ⁵Department of Organic and Medicinal Chemistry, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary. ⁶János Szentágothai Research Center, Pécs, Hungary. ⁷Languages for Biomedical Purposes and Communication, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Contrast materials are widely used in various X-ray/CT and MRI diagnostic procedures. When administered in high volumes, contrast agents can strain kidney function and lead to acute renal failure. Contrast materials may damage the plasma membrane and penetrate into tissue cells. Some iodine-based contrast agents have been reported to distort the shape of red blood cells, implying a rearrangement of the actin cytoskeletal network. As actin plays a crucial role in numerous cellular processes, the effects of iodine-based contrast media on actin require clarification. We characterized the effect of Iomeprol on the structure and function of actin using calorimetry, co-sedimentation, fluorescence spectroscopy and molecular docking. Our results revealed that Iomeprol disassembles the F-actin network by interacting with G-actin, suggesting a direct influence on its structural and functional properties. In line with this, polymerization and dilution-induced depolymerization assays, as well as critical concentration measurements, showed pronounced effects on actin dynamics. Iomeprol alters the conformation of G-actin, particularly the ATP-binding pocket - which becomes more open - and significantly (~3-fold) decreases ATP affinity. Molecular docking supported these findings, indicating that Iomeprol interacts with the ATP-binding cleft of G-actin. An additional interaction site was identified in the SD1/3 cleft - a known binding site for WASP and profilin - suggesting that Iomeprol may also influence the association and dissociation dynamics of actin-binding proteins. Overall, our findings indicate that Iomeprol can influence the structural and functional properties of actin, raising the possibility that such alterations may contribute to changes in actin organization and, consequently, to actin-dependent cellular processes.

◆ ◆ ◆

Int J Legal Med 140, 1837–1848 (2026) doi: 10.1007/s00414-025-03691-z.

The use of 3D-printed replicas of homicide weapons during autopsy

Simon G., Tóth D., Heckmann V., Poór V.S.

Department of Forensic Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. A large percentage of homicides involve sharp or blunt weapons. Analyzing injuries and their mechanisms in such cases should include comparing the weapon with the injuries and evaluating the direction of impact(s). This is done

typically through macroscopic observations, measurements, tool mark analysis or imaging techniques. Using replicas of weapons created via three-dimensional (3D) printing during autopsy can implement the application of these methods. Scaled photographs of weapons, routinely made during crime scene investigation, provide a perfect basis for 3D modelling. Three-dimensional objects such as hammers or axes, can be modeled with computer-aided design (CAD) software or 3D scanning methods like photogrammetry. Five case reports of homicides involving sharp or blunt weapons are presented to illustrate the routine application of 3D-printed replicas. The case reports illustrate how this technique can help demonstrate the mechanism, especially if combined with 3D reconstruction methods.

◆ ◆ ◆

Nutrients. 2026; 18(7):1164. <https://doi.org/10.3390/nu18071164>

Iodine content of commercially available iodized salts in Hungary determined by iodometric titration: implications for the effectiveness of salt iodization

Hunter N.¹, Berényi K.¹, Csergő Á.¹, Zand A.¹, Bufa A.², Dörnyei Á.³, Németh B.¹, Kiss I.¹, Árvay B.¹, Szendi K.¹

¹Institute of Public Health Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Institute of Bioanalysis, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Department of Analytical and Environmental Chemistry, Institute of Chemistry, Faculty of Science, University of Pécs, Hungary.

Abstract. *Background/Objectives:* Iodine deficiency remains an important global public health concern. Although iodized salt is the primary strategy for iodine deficiency prevention, its effectiveness depends on adequate iodine concentrations in commercially available products. However, laboratory data on the iodine content of retail salt products in Hungary are currently lacking. Therefore, this study aimed to determine the iodine concentration of commercially available iodized table salts in Hungary and to assess their compliance with the WHO-recommended range of 20–40 ppm. *Methods:* Twenty different brands of iodized table salt were purchased from major retail outlets in Pécs, Hungary, representing the dominant food retail sector. According to product labels, ten salts were fortified with potassium iodate (KIO₃) and ten with potassium iodide (KI). Iodine concentrations were determined by iodometric titration following WHO-recommended laboratory methods. All measurements were performed in triplicate and expressed as mean values. In addition, a small exploratory wholesale micro-survey examined purchasing patterns of iodized and non-iodized salt in the regional supply chain. *Results:* Measured iodine concentrations varied substantially among products, ranging from 0 to 33.9 ppm. Overall, 65% of the analyzed salt samples contained less than 20 ppm iodine, while only 35% fell within the WHO-recommended range of 20–40 ppm. Notably, several products declared iodine concentrations below recommended levels on their labels. The wholesale micro-survey showed that ten times more iodized than non-iodized salt was ordered during the observation period. *Conclusions:* These results suggest that the presence of iodized salt on the market does not necessarily guarantee adequate iodine supply and highlight the potential relevance of considering iodine status during the differential diagnosis of hypothyroidism.

◆ ◆ ◆

Front Immunol. 2025 Feb 20;16:1429252. doi: 10.3389/fimmu.2025.1429252. eCollection 2025.

Effects of light exposure during IVF: transcriptomic analysis of murine embryos and embryo-derived EVs

Nagy B.¹, Bognár Z.^{2,3,4,5}, Csabai T.J.^{2,3,4,5}, Fekete N.¹, Buzás E.I.¹, Kovács Á.F.⁶, Szekeres-Barthó J.^{2,3,4,5}, Pállinger É.¹

¹Institute of Genetics, Cell- and Immunobiology, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ²Department of Medical Biology and Central Electron Microscopic Laboratory, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Szentágothai János Research Center, Pécs, Hungary. ⁴National Laboratory on Human Reproduction, University of Pécs, Hungary. ⁵MTA - PTE Human Reproduction Research Group, Pécs, Hungary. ⁶Tűzoltó Utcai Unit, Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary.

Abstract. *Introduction:* Light exposure of embryos during assisted reproduction affects embryo quality and implantation capacity in a wavelength dependent manner. We investigated the molecular mechanism of these light-induced changes through the comparative analysis of gene expression and regulatory miRNA profile of murine embryos cultured in dark environment and those exposed to white- or red filtered light. miRNA sequencing was used to assess the role of embryo-derived extracellular vesicles in the endometrium-embryo dialogue. *Methods:* *In vitro* cultured mouse embryos at 3.5 days post coitum (dpc) were exposed to white or red filtered light. After 24 hours mRNA and miRNA content of the embryos as well as the miRNA content of embryo-derived extracellular vesicles were isolated and RNA-sequencing was performed. Differential expression analysis and functional enrichment analysis were used for evaluating the transcriptome results. *Results:* Light exposure caused transcriptomic changes in the embryos. White light upregulated apoptotic pathways, while red filtered light gave rise to the activation of regeneration pathways, including DNA repair mechanisms. Embryo-derived extracellular vesicles enclosed wavelength dependently unique miRNA cargos the target genes of which play a role in embryo implantation. *Discussion:* White light upregulates apoptotic pathways, at both the transcriptome and regulatory miRNAs levels. Red filtration partially counterbalances these negative effects by shifting the cellular processes towards regeneration, including DNA repair mechanisms. Extracellular vesicles of light exposed embryos play a role in blastocyst-decidua communication through the

horizontal transfer of regulatory miRNAs. Our data prove that light exposure during *in vitro* fertilization modifies cell function that might affect the outcome of implantation.

◆ ◆ ◆

Animals (Basel). 2026 Mar 6;16(5):829. doi: 10.3390/ani16050829.

Clinical and epidemiological features of calicivirus infections in cattle

Bányai K.^{1,2,3}, Ndze V.N.⁴, Bogdán Á.¹, Kiss A.⁵, Tóth T.⁵, Lanszki Z.^{6,7}, Lanave G.⁸, Pellegrini F.⁸, Di Martino B.⁹, Martella V.^{2,8}

¹Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary. ³National Laboratory of Infectious Animal Diseases, Antimicrobial Resistance, Veterinary Public Health and Food Chain Safety, HUN-REN Veterinary Medical Research Institute, Budapest, Hungary. ⁴Faculty of Health Sciences, University of Buea, Cameroon. ⁵Agricultural and Food Research Center, Széchenyi István University, Győr, Hungary. ⁶National Laboratory of Virology, Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ⁷Institute of Biology, Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ⁸Department of Veterinary Medicine, University of Bari Aldo Moro, Valenzano, Italy. ⁹Department of Veterinary Medicine, Università degli Studi di Teramo, Località Piano D'Accio, Teramo, Italy.

Abstract. The family *Caliciviridae* encompasses a diverse group of non-enveloped, positive-sense RNA viruses that are significant pathogens in veterinary medicine. This narrative review summarizes the current state of knowledge regarding the clinical, molecular, and epidemiological features of the three calicivirus genera identified in bovine hosts: *Norovirus*, *Nebovirus*, and *Vesivirus*. Bovine noroviruses and neboviruses are neglected enteric pathogens, frequently detected in association with neonatal calf diarrhea and often present in co-infections with other enteric agents. Clinical presentations for these enteric viruses range from severe, watery diarrhea to asymptomatic shedding, with distinct pathogenic profiles observed between norovirus genotypes GIII.1 and GIII.2. In contrast, the genus *Vesivirus* exhibits a broad host range, and bovine vesivirus strains are phylogenetically linked to vesiviruses identified in pigs and marine animals. Bovine vesivirus infections are associated with a broader spectrum of clinical manifestations, including respiratory disease, vesicular lesions, and abortion. Serological and virological surveys indicate that exposure to these viruses is ubiquitous in cattle populations globally. While direct evidence of human infection by bovine noroviruses and neboviruses remains limited, vesiviruses possess a confirmed capacity for cross-species transmission to humans. Significant knowledge gaps remain, particularly regarding *in vitro* culture systems, necessitating further research to facilitate vaccine development and clarify transmission dynamics.

◆ ◆ ◆

Res Vet Sci. 2026 May 6;208:106237. doi: 10.1016/j.rvsc.2026.106237. Online ahead of print.

Experimental evolution of enrofloxacin resistance and cross-resistance in *Escherichia coli* using a MEGA-plate system

Kerek Á.^{1,2}, Török B.¹, Laczkó L.^{3,4}, Kardos G.^{2,3,5,6}, Banyai K.^{1,2,7,8}, Kaszab E.^{2,3,9}, Bali K.^{2,9}, Jerzsele Á.^{1,2}

¹Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine Budapest, Budapest, Hungary. ²National Laboratory of Infectious Animal Diseases, Antimicrobial Resistance, Veterinary Public Health and Food Chain Safety, University of Veterinary Medicine Budapest, Budapest, Hungary. ³One Health Institute, University of Debrecen, Hungary. ⁴HUN-REN-UD Conservation Biology Research Group, Debrecen, Hungary. ⁵National Public Health Center, Budapest, Hungary. ⁶Department of Gerontology, Faculty of Health Sciences, University of Debrecen, Nyíregyháza, Hungary. ⁷Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁸HUN-REN Veterinary Medical Research Institute, Budapest, Hungary. ⁹Department of Microbiology and Infectious Diseases, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary.

Abstract. Fluoroquinolones are widely used in veterinary medicine, and their extensive application has raised concerns regarding the selection of antimicrobial resistance and cross-resistance. This study investigated the experimental evolution of enrofloxacin resistance and associated cross-resistance in *Escherichia coli* using a Microbial Evolution and Growth Arena (MEGA)-plate system. A reference *E. coli* strain (ATCC 25922) was exposed to stepwise increasing concentrations of enrofloxacin, enabling the spatial separation and isolation of bacterial populations adapted to different levels of selective pressure. Isolates recovered from distinct exposure zones were subjected to phenotypic antimicrobial susceptibility testing, including minimum inhibitory concentration (MIC) determination, and whole-genome sequencing to identify genetic changes associated with resistance development. Progressive exposure to enrofloxacin increased the enrofloxacin MIC from 0.003 µg/mL (parental) to 4 µg/mL in 1000 × -zone isolates (1333-fold). Cross-resistance was observed for selected non-fluoroquinolone agents, with MIC increases ranging from 8 to 33-fold for β-lactams, 4-fold for tetracyclines, and 16-fold for florfenicol. Genomic analysis identified mutations in genes encoding fluoroquinolone target enzymes (*gyrA*, *parC*) as well as regulatory genes linked to multidrug efflux systems (*acrR*, *marR*, *robA*, *emrR*). Together, these findings indicate that enrofloxacin-driven selection can promote cross-resistance through a combination of target-site alterations and changes in the regulation of efflux-associated resistance mechanisms. The results show that the MEGA-plate system is a suitable experimental model for studying stepwise resistance evolution and underscore the need for prudent use of enrofloxacin in veterinary settings.

◆ ◆ ◆

Biology (Basel). 2025 Nov 21;14(12):1634. doi: 10.3390/biology14121634.

The effect of a dominant inhibitory p53 protein on stress responses induced by toxic and non-toxic concentrations of anisomycin in PC12 cells

Schipp R.¹, Varga J.¹, Bátor J.¹, Vecsernyés M.¹, Árvai Z.², Kele-Morvai P.¹, Szeberényi J.¹, Pap M.¹

¹Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory of Virology, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Anisomycin, a ribotoxic compound, is an efficient inhibitor of eukaryotic translation: at toxic concentrations, it interferes with the function of ribosomal peptidyl transferase, blocks protein synthesis, and ultimately leads to apoptosis. The process is accompanied by the activation of various cellular stress mechanisms. Subinhibitory anisomycin concentrations, in contrast, do not inhibit translation and cause apoptosis, but still activate certain stress pathways. The present study aimed to compare the signaling effects of toxic (1 µg/mL) and non-toxic (10 ng/mL) anisomycin treatment in PC12 cells. In addition, the role of the p53 tumor suppressor protein in these processes was explored, using a PC12 cell line expressing a dominant inhibitory p53 protein. Apoptosis-mediating events (PKR cleavage; eIF2α phosphorylation; activation of caspase 3, 8, and 9 enzymes) were caused by high, but not low, anisomycin concentration in a p53-dependent manner. MAPK pathways (JNK, p38 MAPK, ERK) were stimulated by non-toxic anisomycin treatment, with a more complex p53 involvement. The apoptotic response of cells appeared to be supported by exosomal paracrine signaling.

◆ ◆ ◆

Biology (Basel). 2025 Sep 16;14(9):1277. doi: 10.3390/biology14091277.

Role of the transcription factor CREB in ethanol-induced endoplasmic reticulum stress and apoptosis in PC12 cells

Németh M.¹, Brandt B.¹, Les H.¹, Kele-Morvai P.¹, Maifeld A.², Rauch T.A.³, Schwartz K.⁴, Pap M.¹

¹Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Charité Research Organisation, Berlin, Germany. ³Department of Biochemistry and Medical Chemistry, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Psychology and Health Management, Faculty of Health and Sport Sciences, Széchenyi István University, Győr, Hungary.

Abstract. Ethanol is a known neurotoxic agent that induces endoplasmic reticulum (ER) stress and apoptosis in nerve cells. The transcription factor CREB is crucial for cell survival under stress; however, its involvement in ethanol-induced endoplasmic reticulum (ER) stress remains poorly understood. We examined the effects of ethanol on wild-type PC12 cells and CREB-overexpressing PC12-CREB cells. Cell viability was evaluated by ATP assays, apoptosis was detected by Hoechst staining, and key proteins involved in ER stress and apoptotic signaling were analyzed by Western blot analysis. Ethanol treatment decreased cell viability and increased apoptosis in wild-type PC12 cells in a time-dependent manner. In contrast, PC12-CREB cells maintained viability and showed significantly lower apoptotic cell numbers. Ethanol activated markers of ER stress (BiP, CHOP, ATF6) and pro-apoptotic pathways (phosphorylation of JNK and p38 MAPK) in wild-type cells. In CREB-overexpressing cells, CHOP induction and JNK activation were decreased, while the expression of the anti-apoptotic protein Mcl-1 was increased. CREB overexpression protects against ethanol-induced ER stress and apoptosis. This protective effect is mediated through modulation of unfolded protein response (UPR) signaling and regulation of pro- and anti-apoptotic gene expression. These findings underscore a potential role for CREB in attenuating ethanol-induced neurotoxicity.

◆ ◆ ◆

Viruses. 2026 Mar 13;18(3):352. doi: 10.3390/v18030352.

Detection and phylogenetic characterization of canine distemper virus from a red fox in Hungary

Szieber D.¹, Ábrahám Á.^{1,2}, Bányai K.^{3,4}, Malik P.⁵, Nándori A.⁵, Fézer B.⁵, Bacsadi Á.⁵, Bodó K.², Szabó A.^{1,2}, Kemenesi G.^{1,2}, Lanszki Z.^{1,2}

¹Institute of Biology, Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory of Virology, Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ³Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary. ⁵Department of Virology, Directorate of the Veterinary Diagnostic Laboratory, National Food Chain Safety Office, Budapest, Hungary.

Abstract. Canine distemper virus (CDV) affects both domestic and wild carnivores and is associated with a high mortality rate. The virus can cross species barriers, infecting a wide range of mammals, which raises concerns for both wildlife conservation and domestic animal health. During our study, we processed a total of $n = 552$ oral and rectal swab samples from $n = 260$ red foxes (*Vulpes vulpes*) and $n = 16$ golden jackals (*Canis aureus*). The samples were collected by the National Food Chain Safety Office (NÉBIH) as part of a Rabies monitoring programme from Hungary in 2024. We performed a Real-Time RT-PCR, followed by a CDV-specific amplicon-based sequencing method using Oxford Nanopore Technologies to obtain the complete genome. All golden jackal samples tested negative, while both oral and rectal samples of one red fox tested positive for viral

RNA. From this positive sample, we were able to sequence a partial CDV genome. Based on phylogenetic analysis of the haemagglutinin gene, our CDV sequence was assigned to the Europe lineage, one of the endemic lineages in the continent, infecting both threatened and common animals. This finding highlights the ongoing presence of CDV in wildlife populations and illustrates the value of integrated monitoring systems.

◆ ◆ ◆

Biomedicines. 2025 Nov 21;13(12):2850. doi: 10.3390/biomedicines13122850.

Quantification of the actin-binding protein Flightless-I in human serum by automated Western blot system and investigation of its diagnostic potential in sepsis

Szirmay B.^{1,2}, Ragán D.^{1,3}, Huber T.⁴, Bugyi B.⁵, Tóth N.³, Deres L.^{2,6}, Mühl D.³, Csontos C.³, Halmosi R.^{2,6}, Miseta A.¹, Kőszegi T.^{1,2}, Horváth-Szalai Z.^{1,2}.

¹Department of Laboratory Medicine, University of Pécs Medical School, Hungary. ²János Szentágothai Research Center, Molecular Medicine Research Group, University of Pécs, Hungary. ³Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy, University of Pécs Medical School, Hungary. ⁴Department of Biophysics, University of Pécs Medical School, Hungary. ⁵Department of Medical Biology, University of Pécs Medical School, Hungary. ⁶1st Department of Internal Medicine, University of Pécs Medical School, Hungary.

Abstract. *Background:* The actin-binding protein Flightless-I (Flii) has not been quantified in the human serum yet. We aimed to determine serum Flii levels in healthy individuals and to investigate Flii as a potential marker in patients with sepsis focusing on diagnosis, organ failures, and short-term mortality. *Methods:* A total of 30 controls and 64 septic and 22 non-septic patients were enrolled in this follow-up study. Serum Flii levels were quantified by using the capillary electrophoresis-based Simple Western™ system with chemiluminescent detection. The assay was calibrated by applying dilution series of a purified recombinant human Flii standard and a parallel internal standard. *Results:* Flii levels of healthy controls were found between 3.5 and 8.8 mg/L, while septic and non-septic patients showed significantly lower values ($p < 0.001$). First-day Flii could differentiate sepsis from the non-septic inflammatory state (AUC: 0.667; $p < 0.05$) and indicated acute respiratory distress syndrome (ARDS) among septic patients (AUC: 0.686; $p < 0.05$). Furthermore, a combination of Flii and other sepsis markers seemed to offer an improved diagnostic performance (sepsis vs. non-sepsis, AUC of Flii + gelsolin (GSN) + Gc-globulin + procalcitonin: 0.974; $p < 0.001$ and ARDS vs. non-ARDS, AUC of Flii + GSN + presepsin: 0.776; $p < 0.001$) compared with single markers even in the prediction of 14-day mortality (AUC of Flii + GSN + Gc-globulin: 0.76; $p < 0.001$). *Conclusions:* We adapted a properly precise and reproducible automated Western blot method to determine concentrations of Flii in human serum. Our results revealed the relationship between Flii and sepsis; however, Flii alone did not appear to be a prominent sepsis marker. When combined with other biomarkers, measurement of serum Flightless-I may provide additional value supporting patient care.

◆ ◆ ◆

Vet Sci. 2026 Jan 14;13(1):81. doi: 10.3390/vetsci13010081.

Completion of the genome sequence of a historic CDV vaccine strain, Rockborn: Evolutionary and epidemiologic implications

Lanszki Z.^{1,2}, Bányai K.^{3,4,5}, Bogdán Á.³, Kemenesi G.^{1,2}, Diakoudi G.⁶, Lanave G.⁶, Pellegrini F.⁶, Decaro N.⁶, Martella V.^{4,6}

¹National Laboratory of Virology, Szentágothai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ²Faculty of Sciences, Institute of Biology, University of Pécs, Hungary. ³Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary. ⁵National Laboratory for Infectious Animal Diseases, Antimicrobial Resistance, Veterinary Public Health and Food Chain Safety, HUN-REN Veterinary Medical Research Institute, Budapest, Hungary. ⁶Department of Veterinary Medicine, University of Bari Aldo Moro, Valenzano, Italy.

Abstract. The historic Rockborn strain of the canine distemper virus was widely used as a vaccine, but its use was discontinued due to safety concerns. Yet, Rockborn-like canine distemper virus strains are still used in some vaccine formulations. Genetic analysis of this strain was previously limited to the H gene, leaving its full evolutionary and pathogenic potential unclear. This study aimed to determine the complete genome sequence of the Rockborn strain to reconstruct its origin, understand its evolution, and provide a reference for improving diagnostics and future research on virulence markers. An amplicon-based sequencing protocol using MinION nanopore technology was employed to determine the complete genome of the Rockborn-46th laboratory strain. The genome was assembled, annotated, and analyzed in comparison with 223 genomes. The complete genome of the Rockborn strain was 15,690 nucleotides in length. Phylogenetic analysis revealed that Rockborn forms a unique lineage with field isolates from a masked civet in China and a dog in the United States. Crucially, a significant recombination event was identified, showing that the Rockborn strain acted as a parental strain, contributing its F and H genes to create mosaic viruses. The full-genome characterization of the Rockborn strain confirms that Rockborn-like viruses persist and actively contribute to the evolution of canine distemper virus through recombination. This finding highlights the inadequacy of single-gene analysis for diagnostics and surveillance, and underscores the necessity of whole-genome sequencing to accurately track the virus epidemiology and evolution.

◆ ◆ ◆

Foods. 2026 May 3;15(9):1574. doi: 10.3390/foods15091574.

Factors influencing biofilm formation of *Salmonella* spp. and the biofilm-degrading potential of essential oils

Seres-Steinbach A.¹, Szabó P.^{2,3}, Balázs Lilla V.⁴, Riethmüller E.⁵, Szmolka A.⁶, Bányai K.^{7,8}, Schneider G.¹

¹Department of Medical Microbiology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Geology and Meteorology, Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ³Environmental Analytical and Geoanalytical Research Group, Szentágotthai Research Center, Pécs, Hungary. ⁴Department of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ⁶HUN-REN Veterinary Medical Research Institute, Budapest, Hungary. ⁷Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁸Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary.

Abstract. The formation of biofilms by *Salmonella* is of considerable interest to the food production and medical industries. This study investigated the effects of a carrier medium (Luria-Bertani, Mueller-Hinton II, Brain Heart Infusion or chicken meat juice), temperature (14 °C, 23 °C or 37 °C) and surface type (adhesive, non-adhesive or suspension plate) on biofilm formation in 16 different *Salmonella* isolates belonging to the serovars *S. Enteritidis* (five isolates), *S. Infantis* (five isolates) and *S. Typhimurium* (six isolates). Chicken meat juice was found to have a moderate yet balanced supportive effect, while Mueller-Hinton II (MH-II) medium drastically supported biofilm formation at low temperatures, albeit with significant variation among the isolates. Temperature and medium also affected the antibacterial, biofilm inhibitory and destructive effects of essential oils. At 14 °C and 23 °C, 35% of essential oils exhibited antibacterial activity against *Salmonella* serovars at a concentration of 0.1%, as determined by the drop plate method. Ajowan, thyme, orange, clove and oregano EOs completely inhibited biofilm formation at a concentration of 0.1%. More than half of the 60 essential oils tested reduced the optical density of mature biofilms (OD: 0.15-0.36) to below 0.05; ajowan, lime, palmarosa, thyme, oregano and clove were the most effective, exhibiting antibacterial, biofilm inhibitory and biofilm destructive effects on all of the investigated *Salmonella* isolates.

◆ ◆ ◆

Int J Mol Sci. 2025 Mar 24;26(7):2943. doi: 10.3390/ijms26072943.

Proteasome Inhibitors: Potential in Rheumatoid Arthritis Therapy?

Tarjányi O.¹, Olasz K.², Rátky F.¹, Sétáló G.¹, Boldizsár F.²

¹Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Immunology and Biotechnology, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Rheumatoid arthritis (RA) is a chronic autoimmune disease that leads to the destruction of peripheral joint cartilage and bone tissue. Despite the advent of biological therapies in the past decades, the complete remission of RA patients is still out of reach. Therefore, the search for novel therapeutic approaches is still open in the field of RA. Proteasome inhibitors (PIs) were originally designed to be used in hematological malignancies like multiple myeloma. However, evidence has shown that they are potent inhibitors of the NF-κB pathway, which plays a pivotal role in inflammatory processes and RA. Furthermore, inhibition of cell activation and induction of apoptosis was also reported about PIs. In the present review, we summarize the current knowledge about the potential effects of PIs in RA based on reports from animal and human studies. We believe that there is substantial potential in the use of PIs in RA therapy either alone or in combination with the medications already used.

◆ ◆ ◆

Animals (Basel). 2026 Jan 12;16(2):223. doi: 10.3390/ani16020223.

Surveillance of shrew-borne hantaviruses expands viral host range in Hungary

Varga G.^{1,2}, Dóró R.³, Kuczmog A.^{1,2}, Horváth G.², Kemenesi G.^{1,2}, Bányai K.^{4,5}, Madai M.^{1,2}

¹National Laboratory of Virology, Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ²Institute of Biology, Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ³Institute of Physiology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Pharmacology and Toxicology, University of Veterinary Medicine, Budapest, Hungary.

Abstract. Since the late 2000s, a growing diversity of distinct hantaviruses has been identified in shrews across Europe. However, knowledge about shrew-borne hantaviruses in Hungary is limited. This study was initiated to investigate the prevalence and host range of these viruses in shrew populations in Hungary. Between 2007 and 2011, 129 shrew specimens, representing six species, were collected from four locations in Southern Transdanubia. Lung tissues were analyzed for the presence of hantaviral RNA by RT-PCR targeting the L genomic segment. Hantavirus RNA was detected in four shrew species. This study provides the first molecular evidence of hantavirus infection in the pygmy shrew (*Sorex minutus*), Miller's water shrew (*Neomys milleri*), and the Eurasian water shrew (*Neomys fodiens*) in Hungary, while also confirming infection in the Eurasian common shrew (*Sorex araneus*). The overall prevalence varied among species, with marked detection rates in *S. minutus* (50%) and *N. fodiens* (33.3%). Our findings document the co-circulation of hantaviruses in four distinct shrew species within the same ecosystems in Hungary, thereby expanding the known host range for these viruses within the country. This contributes to the understanding of the complex hantavirus landscape in Central Europe and highlights the need for genetic characterization of identified viruses to assess their evolutionary dynamics.

A GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KAR HÍREI

„A gyakorló gyógyszerészet aktualitásai” kötelező, szintentartó továbbképzésről

A PTE GYTK 2026. március 6–8. között ismét Pécsen rendezte meg „A gyakorló gyógyszerészet aktualitásai” című kötelező, szintentartó továbbképzését. A háromnapos rendezvényen mintegy 170 gyógyszerész vett részt, és a program szakmailag és szervezésében is sikeresnek bizonyult. A kötelező továbbképzéseket egyesek akár teherként élik meg, ezért idén a háromnapos pécsi továbbképzést úgy szerettük volna megvalósítani, hogy a résztvevők inkább lehetőségként éljék meg, lehetőség a találkozásra, a közös gondolkodásra és az inspirációra. A résztvevőket kávéval, teával és frissítő falatokkal vártuk, hogy a szakmai program mellett a jó hangulat se maradjon el.

A program összeállításakor nem csupán a „szinten tartás” volt a cél, hanem a „szintlépés”: szándékunk volt, hogy a résztvevők maguk is alakítói, aktív részesei legyenek a gyógyszerészi hivatás folyamatos fejlődésének. Ennek megfelelően a három nap szakmai tartalma és közösségi légköre egyaránt a megújulást és az előrelépést szolgálta.

Oktató gyógyszerészek szakmai továbbképzése

A PTE GYTK-n a jubileumi év keretén belül sikeresen valósult meg az „Oktató gyógyszerészek szakmai továbbképzése kiemelt gyakorlati képzőhelyek számára” című kétnapos képzési program. A továbbképzés nemcsak új ismeretek átadására adott lehetőséget, hanem inspiráló szakmai párbeszédnek és tapasztalatcserének is teret biztosított. Az ilyen alkalmak elősegítik a szervezeti tanulást, a jó gyakorlatok megosztását, valamint az egyetem és a gyakorlati képzőhelyek közötti partnerség további erősítését.

A PTE GYTK és az eszéki Élelmiszertechnológiai Kar közös képzésfejlesztése

Az eszéki Élelmiszertechnológiai Karon (PTFOS) tartották meg a Baranya Alliance for Biotechnology Education (BABE) projekt nyitókonferenciáját, amely az Interreg VI-A Magyarország–Horvátország 2021–2027 program

keretében valósul meg. A projekt két évig tart, összértéke 151 000 euró, amelyből az Európai Unió 121 000 eurót finanszíroz. A projekt vezetője a PTFOS, partnere pedig a pécsi GYTK.

„A projekt célja két rövid képzési program kidolgozása: az egyik az élelmiszer-biotechnológia területén, amelyet az eszéki Élelmiszertechnológiai Kar fejleszt, mivel elsődleges feladata az élelmiszertechnológiai képzés, bár az utóbbi időben egyre inkább nyitunk az élelmiszer- és környezeti biotechnológia felé is. A gyógyszeripari biotechnológiához kapcsolódó programot pedig a pécsi GYTK kollégái dolgozzák ki. Ez a két rövid képzési program mikrotanúsítvány-alapú módszertant alkalmaz majd, emellett pedig létrehozunk egy MOOC-ot (Massive Open Online Course), egy online kurzust is, amely elérhető lesz karunk honlapján, és az általános biotechnológia területére fókuszál” – mondta *Natalija Velić* professzor.

Doktori és díszdoktori elismeréseket adtak át a PTE ünnepi szenátusi ülésén

A PTE vezetése március 15-e alkalmából ünnepi szenátusi ülést tartott a dr. Halasy-Nagy József aulában. Az ünnepségen PhD-, DLA- és habilitált doktori okleveleket vehettek át a friss fokozatszerzők, valamint címzetes egyetemi docensi, professor emeritusi és díszdoktori címeket is átadtak. **PhD-oklevelet** vehettek át a gyógyszerészeti tudományok területén: *Tyukodi Levente*, a GYTK Gyógyszerészi Kémiai Intézet tanársegédje, *Szél Viktor*, az AOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet Farmakoinformatikai Tanszék PhD-hallgatója. **Habilitált doktori oklevelet** vehetett át a gyógyszerészeti tudományok területén: *Börzsei Rita Judit*, az AOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet adjunktusa.

A PTE szenátusa **professor emeritusi címet és az egyetem arany kitűzőjét** adományozta: *Deli Józsefnek*, a Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi tanárának és *Perjesi Pálnak*, a Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi tanárának.

Elismerés egy életpályának – hivatás, amely túlmutat a szakmán

A magyar gyógyszerészet és oktatás iránti elkötelezett, több évtizedes munkájáért részesült rangos állami kitüntetésben *dr. Télessy István Gábor*, a PTE GYTK címzetes egyetemi tanára. A **Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével** elismert szakember pályája nemcsak szakmai sokszínűségével, hanem értékalapú szemléletével is példát mutat a fiatal generáció számára. A március 15-i nemzeti ünnepünkhöz kapcsolódóan 2026. március 13-án, a Pesti Vigadóban átadott kitüntetést az indoklás szerint dr. Télessy István azért kapta, mert munkásságával „a haza érdekeinek előmozdítását és az egyetemes emberi értékek gyarapítását” szolgálta.

Tíz év önálló fejlődés: a PTE Gyógyszerésztudományi Kar jubileuma

Idén ünnepli megalakulásának tizedik évfordulóját a PTE Gyógyszerésztudományi Kara, amely 2016. január 1-jén vált önálló intézménnyé. Története azonban már jóval korábban, a 2000-ben indult pécsi gyógyszerészképzéssel kezdődött, amikor a szak az AOK keretében kezdte meg működését. Az elmúlt évtized során a kar nemcsak a képzés és a kutatás terén, hanem a hallgatói élet és a közösségi programok szervezésében is jelentős fejlődésen ment keresztül.

Harmadik hely az „Év Gyógyszerészhallgatója” versenyen

2026. március 27-én Budapesten tartották az „Év Gyógyszerészhallgatója” országos betegtanácsadási versenyt. Pécsen három gyógyszerészhallgatónk képviselte, akik a XV. pécsi „Betegtanácsadás és gyógyszerészi gondozás a gyakorlatban” című hallgatói versenyen kvalifikálták magukat a döntőbe: *Mariczki Lilien Mónika*, *Szmik Hajnalka* és *Schreiner László*. Az idei verseny tematikái a lázcsillapítás gyermekkorban és allergiás rhinitis voltak. Hallgatóink a versenyt megelőző másfél hónapban lelkiismeretesen készültek a megmérettetésre *dr. Vida Róbert* és *dr. Sokoray-Varga Júlia* segítségével.

Nagy segítség lehet az AI a gyógyszerfelismerésben, de a kórházi környezet komoly erőpróba

Valódi segítséget jelenthet a mesterséges intelligencia a gyógyszerbiztonság kérdésében, különösen a kórházakban, ahol az automatizált rendszerek érdemben csökkenthetnék az egészségügyi dolgozók terhelését. Egy frissen megjelent nemzetközi tanulmány azonban arra figyelmeztet: az AI megoldások laboratóriumban mért pontossága nem garancia a valós kórházi működésre. A PTE GYTK és a Pannon Egyetem kutatóinak friss tanulmánya szerint a felismerés megbízhatóságát sok esetben jobban befolyásolják a klinikai körülmények – fényviszonyok, eszközhasználat, emberi tényezők –, mint az, hogy melyik technológiai platformot használják.

MTA-pályázat a gyermeket nevelő kutatóknak: dr. Farkas Ágnes is sikerrel pályázott

Idén is meghirdette a gyermeket nevelő kutatók tudományos előmenetelét segítő pályázatát a Magyar Tudományos Akadémia, melyre sikerrel adta be pályamunkáját *dr. Farkas Ágnes*, a PTE GYTK Farmakognóziái Intézetének egyetemi docense. Az MTA kezdeményezésének célja, hogy a családi kötelezettségeik mellett is eredményesen folytathassák kutatásaikat azok, akik a tudományos pályán egyensúlyoznak a magánélet kihívásaival. Ennek keretében az MTA doktora cím megszerzésére irányuló kérelem benyújtásához szükséges értekezés megírásának támogatására (1. kategória), valamint – a kisgyermeket nevelő kutatók reintegrációját segítő – tudományos eredmények publikálásának támogatására (2. kategória) lehetett pályázni.

MTA pályázat gyermeket nevelő kutatóknak: dr. Hegyi Eszter is sikerrel pályázott

Dr. Hegyi Eszter, a PTE ÁOK Transzlációs Medicina Intézet és a KK Orvosi Genetikai Intézet egyetemi adjunktusa is eredményes volt a Magyar Tudományos Akadémia pályázatán, mellyel a gyermeket nevelő kutatók tudományos előmenetelét segítik. Az MTA kezdeményezésének célja, hogy a családi kötelezettségeik mellett is eredményesen folytathassák kutatásaikat azok, akik a tudományos pályán egyensúlyoznak a magánélet kihívásaival. Ennek keretében az MTA doktora cím megszerzésére irányuló kérelem benyújtásához szükséges értekezés megírásának támogatására (1. kategória), valamint – a kisgyermeket nevelő kutatók reintegrációját segítő – tudományos eredmények publikálásának támogatására (2. kategória) lehetett pályázni.

Az MTA honlapján közöltek szerint a legutóbbi felhívásra 57 érvényes pályázat érkezett a bölcsészet- és társadalomtudományok, élettudományok, valamint matematikai és természettudományok területéről. 19 pályamunkát az első, 38 pályázat pedig a második kategóriában nyújtottak be. Az 1. kategóriában pályázók bruttó 3 000 000 Ft támogatást, a 2. kategóriában bruttó 600 000 Ft összegű vissza nem térítendő ösztöndíj-támogatást nyerhettek el az aspiránsok. A benyújtott pályázatokat az adott tudományterületek szakér-

tőiből álló zsűri szakmai és esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével értékelt, majd javaslatot tett a támogatandó pályázókra. A zsűri javaslata alapján a nyertes pályázatokról az MTA főtitkára döntött. Idén az első kategóriában 15, a második kategóriában 25 pályázat támogatására nyílt lehetőség összesen bruttó 60 millió Ft támogatási összeggel.

Dr. Hegyi Eszter a második kategóriában pályázott sikerrel. Segítségével a „karboxil-észter lipáz hibrid alléljának szerepe a hasnyálmirigy-adenokarcinóma kialakulásában és klinikai lefolyásában” témában tudja publikálni tudományos eredményeit. „Az MTA kisgyermeket nevelő kutatók támogatása nemcsak anyagi segítséget jelent, hanem egyfajta visszajelzés is arról, hogy a tudományos pálya és az anyaság összeegyeztethető. Emellett erőt és motivációt is ad a folytatáshoz, mert azt üzeni: értékes, amit csinálok, és van helyem a tudományos közösségben így is. Sajnos kevés olyan pályázati lehetőség létezik, amely kifejezetten a kisgyermekes anyákat támogatja, ezért is különösen értékes és hiánypótló ez a kezdeményezés” – fogalmazott. A támogatás 2026. május 1. és 2027. április 30. között vehető igénybe, választhatóan három, négy, hat, nyolc vagy tizenkét hónapos időtartammal, annak megfelelő hónaponkénti bontásban.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Endokrinológia és Anyagcsere Osztály/Tanszék

■ *Bajnok László* március 14-én a XXIV. Szekszárdi Kardiológiai Napok „Dyslipidaemiák” szekció üléseelnöke volt és „Kockázatbesorolás – mi változott?” című előadást tartotta, valamint március 28-án a Szegedi Hypertonia Napokon a „Kardiorenális-metabolikus veszélyeztettség csökkentése a napi gyakorlatban” címmel tartott összefoglalót.

Kardiológiai Osztály/Tanszék

■ *Tóth Kálmán* a március 27-én az Egerben megrendezett XVII. Egri Kardiológiai Napokon az Aktualitások, érdekességek I. szimpózium üléseelnökeként „Újdonságok az elmúlt időszak nagy kongresszusairól” címmel, míg a Panaszos CCS beteg érdemi főág szűkület nélkül – Hogyan lépünk tovább? szimpózium üléseelnökeként „Hogyan érjük el Tibor vérnyomás céltartományát?” címmel adott elő. *Habon Tamás* az MKT főtákará, „Szívelégtelenség”, valamint „Szívelégtelen betegek kezelése a különböző szakmai irányelvek szerint, azok közötti különbségek, illetve újdonságok 2026-ban” című előadásait ismertette, továbbá a Fiala kardiológusok esetbemutatói szimpózium üléseelnöke volt, melynek keretében *Bálint Alexandra* „Szíven szűrt férfibeteg coronaro-ventricularis shunttel” címmel adott elő. *Habon Tamás* üléseelnöki teendőket látott el továbbá a Betegprofil-alapú döntések: direkt orális antikoagulánsok és kombinált antitrombotikus stratégiák szimpóziumon (melyen *Készmárky Gábor* is szerepelt), „A kis dózisú rivaroxaban + acetilszalicilsav terápia helye” című előadását hallhatták.

II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

■ A Zalaegerszegen 2026. március 17-én megrendezett szakmai kerekasztal-beszélgetés középpontjában az SGLT2-gátló terápia gyakorlati alkalmazása, valamint az alapellátás, a diabetológia és a nephrológia együttműködésének lehetőségei álltak. A rendezvény során *Wittmann István* moderatori és szakmai reflexiós szerepet vállalt.

■ 2026. március 19-21. között Balatonalmádiban rendezték meg a XXIX. Dunántúli Diabetés Hétféget, melynek programjában munkatársaink számos előadással, tudományos szimpóziumban való részvétellel, valamint üléseelnöki feladatok ellátásával képviselték Klinikánkat. *Wittmann István* a rendezvény programbizottságának tagjaként vett részt a konferencia szakmai előkészítésében. *Molnár Gergő Attila* több tudományos programban is szerepet vállalt. A március 19-i plenáris ülésen „GLP-1-rezisztencia, non-responder betegek” címmel tartott előadást. Ugyanezen a napon, a DDH Műhely I. keretében „A CKD, diabétesz és szarkopénia háromszöge” címmel adott elő a geriátriai szemlélet és a cardio-renális-metabolikus összefüggések témakörében. Március 20-án a Lilly tudományos szimpózium üléseelnöki feladatait látta el, amely az új testtömegcsökkentési és kardiometabolikus terápiás lehetőségekre fókuszált. A konferencia zárásában szintén szerepet vállalt *Havasi Anett* mellett. *Fülöp Gábor* a Boehringer Ingelheim tudományos szimpózium kerekasztal-beszélgetésének résztvevőjeként szerepelt, ahol a társszakmák közötti együttműködés és a célszerv-protekciónak gyakorlati kérdéseit vitatták meg. Március 20-án a Sanofi tudományos szimpózium üléseelnökeként működött közre, majd „A bázisinzulinok szerepe napjainkban a T2DM-kezelésben” címmel tartott előadást.

■ 2026. március 24-én Pécsen, a Pátiria Hotel Rendezvénytermében rendezték a „Súlyos állapotok az obezitással élő betegeknél – Előzzük meg! III. rész” című kardiometabolikus szakmai rendezvényt. Az esemény moderatori feladatait *Wittmann István* látta el. A tudományos program keretében *Fülöp Gábor* „A kardiovaszkuláris események csökkentése a testsúly csökkentése mellett” címmel tartott előadást.

■ 2026. március 26-28. között Székesfehérváron került sor a Belgyógyászati Kötelező Szinttartó Tanfolyamra, amelyen klinikánk munkatársai szintén aktív tudományos szerepet vállaltak. A konferencia keretében *Wittmann István* „Újabb lehetőségek a cukorbetegség kezelésében” címmel tartott előadást, amely a diabetológiai terápia korszerű

irányait és a legújabb kezelési lehetőségeket ismertette. A rendezvény második napján *Kovács Tibor* „Újdonságok a vesebetegségek ellátásában” címmel adott elő.

■ 2026. április 23-26. között Szegeden, az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központban tartották a Magyar Diabetés Társaság XXXIV. Kongresszusát, amely a hazai diabetológiai szakma egyik legjelentősebb tudományos fóruma. A kongresszus nyitónapján, a díjazott előadások szekciójában *Wittmann István* üléseelnöki feladatokat látott el. Ezt követően az MDT elnöksége által felkért előadás keretében „Antidiabetikumok és tumorok” címmel tartott bemutatót. A kongresszus „Szövődmények I.” szekciójában *Wittmann István* ismét üléseelnökként működött közre. A „Szövődmények II.” tudományos blokkban *Molnár Gergő Attila* üléseelnöki szerepet vállalt. A szekció a diabetes mellitus cardiovascularis és nephrológiai szövődményeinek aktuális kérdéseit állította középpontba, különös hangsúlyt fektetve a krónikus vesebetegség és a cardiovascularis rizikó kapcsolatára. A konferencia „Glükóz monitorozás II.” szekciójában *Molnár Gergő Attila* „Matematikai/statisztikai kapcsolatok a CGM-ből származó adatok és a HbA1c között” címmel tartott előadást.

■ A Novo Nordisk Hungária Kft. „Holisztikus célszervvédelem GLP-1 RA kezeléssel” című szimpóziumán *Molnár Gergő* „Vesevédelem új perspektívában – Mit nyújt a GLP-1 RA?” címmel tartott előadást. A kongresszus „Esettanulmányok” szekciójában *Fülöp Gábor* üléseelnökként vett részt, moderálva a különböző diabetológiai és anyagcsere-betegségekkel kapcsolatos klinikai esetbemutatókat.

■ 2026. április 24-25. között Kecskeméten rendezték meg 9. alkalommal az Onko-Kardiológiai Napokat, ahol *Sebők Judit* ismertette előadását „Nefrológus – Cardio-renális és reno-kardiális szindrómák: az alapok” címmel.

■ 2026. május 15-én „A hipertóniás beteg ellátásának aktualitásai 2026-ban” online továbbképzés keretében adott elő *Kovács Tibor* „Hipertónia-mediált szervkárosodások 4: a vese. Hipertónia és a krónikus vesebetegség” címmel.

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

■ *Márk László* sikeresen megvédte „Lézeres mintabevitelre épülő tömegspektrometriás módszerek fejlesztése és alkalmazása bioaktív vegyületek vizsgálatában” című nagydoktori disszertációját Budapesten, az MTA Humán Tudományok Kutatóháza Nagytermében 2026. május 18-án.

■ Intézetünk oktatói, kutatói (*Bognár Zita, Bagóné Vántus Viola, Debrece-ni Balázs, Deák Péter, Hocsák Enikő, Kálmán Nikoletta, Radnai Balázs, Vámos Eszter*) részt vettek a 2026. május 12-15. között hagyományokhoz híven Sümegen megrendezett 55. Membrán-Transzport Konferencián és az alábbi eredményeket mutatták be: *Bagóné Vántus Viola* és mtsai: „A szerkezetileg különböző MIF tautomeráz inhibitorok gátolják az M1 polarizációhoz kapcsolt metabolikus újraprogramozódást”; *Deák Péter* és mtsai: „A TE-91 MIF tautomeráz inhibitor hatásának vizsgálata M1 polarizált makrofágokban”; *Hocsák Enikő* és mtsai: „Egy PARP-inhibitor indukált retrográd útvonal feltérképezése oxidatív stresszben”; *Vámos Eszter* és mtsai: „A trimetil-amin bélhám-károsító és gyulladáskeltő hatásainak vizsgálata”

■ *Szilágyi Tamás Gábor* „Cuprizon-indukálta patológiai változások a sclerosis multiplex rágcslómodelljében” című PhD értekezésének nyilvános vitája 2026. május 11-én volt a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet könyvtárában.

■ *Pusztai Viktória* angol nyelvű poszterelőadást tartott 2026. március 27-én a „9th Cholnoky Symposium PTE-GYTK” című konferencián, „Pharmacokinetic characterization and interaction risk assessment of *Withania omnifera* components using integrated analytical and biochemical methods.” címmel.

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

■ *Helyes Zsuzsanna*, 2026. március 18-án tartotta az MTA rendes tagja székfoglaló előadását „Új irányok a fájdalomkutatásban és fájdalomcsillapító-fejlesztésben” címmel az MTA Székház dísztermében.

■ 2026. március 27-28. között rendezték meg a PTE Idegtudományi Centrumának konferenciáját, melyek intézetünk munkatársai és hallgatói eredményesen szerepeltek. A PhD 1-es szekcióban *Biskup Dóra* 1. helyezést ért el „Kis molekulájú SST4 agonisták *in*

silico és *in vitro* összehasonlítása” témájával, valamint a PhD-vándorszerleget is elnyerte. Szintén ebben a kategóriában *Török Izabella* „Az alkoholfogyasztás stresszadaptációra kifejtett hatásának vizsgálata a centrális projekciójú Edinger-Westphal magban funkcionális neuromorfológiai módszerekkel” témájával 2. helyezést ért el. A TDK 2-es szekcióban *Karakai Lajos* „Antitumor effect via lipid raft disruption” témájával 2. helyezést ért el. A PhD 5-ös szekcióban *Steib Anita* „A Tranzien Receptor Potenciál Ankyrin 1 (TRPA1) és Vanilloid 1 (TRPV1) ioncsatornák expressziójának és funkcionalitásának vizsgálata prosztata- adenokarcinómában” témájával 2. helyezést ért el. *Pápai Péter* a PhD 6-os szekcióban szintén 2. helyezést ért el „Acute systemic inflammation induces astrogliosis in the brain: in vivo optical imaging using GFAP-Luc transgenic mice” témájával. A PhD 7-es szekcióban *Hernádi Zsófia* „When work meets reward: Exploration of effortful choice in rats” témájával 2. helyezést ért el.

■ 2026. április 16-18. között rendezték meg az IMBRAIN & ISBAP 2026 konferenciát Málagaban. *Pintér Erika* Miguel Pérez de la Mora-val (Universidade Nacional Autónoma de México) közösen a „Bioactive Peptides in the CNS: Circuits, Plasticity & Neurogenesis (Part I)” és a „Bioactive Peptides in the CNS: Circuits, Plasticity & Neurogenesis (Part II)” szimpóziumok vezetője volt. *Kormos Viktória* a „Bioactive Peptides in Health & Diseases: Physiological Functions and Therapeutic Perspectives (Part I)” szimpózium keretén belül, „Contribution of urocortin 1 expressing neurons to neurobiology of migraine.” címmel tartott előadást. *Pintér Erika* „Preclinical comparison of small molecule somatostatin 4 receptor agonists: in silico, in vitro and in vivo approaches.” címmel, *Biskup Dóra* „Estimation of target-ligand binding affinity by in silico approach.” címmel, *Konkoly János* „Pharmacological inhibition of transient receptor potential ankyrin 1 (TRPA1) ion channel may modulate the function of brainstem urocortinergic neurons in the mouse model of acute stress.” címmel, *Szegner Laura* „The role of TRPA1 in response to acute stress in mice.” címmel, *Borbély Éva* „Unravelling the role of hemokinin-1 in thermoregulation.” címmel és *Petrák Rebeka* „The role of hemokinin-1 in stress-induced pain

mouse model.” címmel posztert mutattak be.

■ 2026. április 16-18. között tartották Marosvásárhelyen az EME XXXIV. Tudományos Ülésszakát. *Helyes Zsuzsanna* Krizbai Istvánnal (Szeged) közösen a „Kísérletes Orvostudomány szekció üléselnöke volt, melynek keretén belül „Idegrendszeri fejlődési, neuroinflammációs és fájdalom mátrix konnektivitás-változások fibromyalgiás betegekben” címmel előadást is tartott.

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

■ 2026 tavaszán a PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika Parodontológiai és Dento-alveoláris Sebészeti Grémiuma két előadást szervezett elsősorban rezidensek, leendő rezidensek, valamint érdeklődő kollégák részére. 2026. április 7-én *Molnár Bálint*, a SOTE egyetemi docense tartott előadást „Implantológia a parodontológia és a dento-alveoláris szájsebészet tükrében” címmel. 2026. április 23-án pedig „Az intelligens szövet (humán plazma eredetű vérkészítmény) elméleti alapjai és gyakorlati alkalmazása a dento-alveoláris sebészetben és a parodontológiában” címmel adott elő *Csöngé Lajos*, a Győri Szövetbank igazgatója, a Magyar Regeneratív Medicina Egyesület elnöke és *Tálos Marianna* alelnök.

Orvosi Biológiai Intézet

■ A sümegi 55. Membrán-Transzport Konferencián (2026. május 12-15.) intézetünket *Tarjányi Oktávia*, *Rátky Fanni* és *Plank Lili* képviselte. A PTE ÁOK Kutatási Alap támogatásával (ÁOK KA 2025 20/304878) megvalósult kutatásaik eredményeit poszter formájában mutatták be „Proteaszóma gátlók (bortezomib és MG 132) hatásainak összehasonlító vizsgálata Jurkat és Raji sejtekben” és „Az IκB lebontását gátló szerek (GS143 és BAY 11 7082) hatásainak vizsgálata Jurkat és Raji sejtekben” címmel. A PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézettel közös munkájuk eredményeit két további poszter foglalta össze: „Proteaszóma gátló szerek hatásának vizsgálata a T sejt aktiváció jelátvitelére” és „Az NFκB útvonal gátló szereinek in vitro vizsgálata egér lépsejtekben egy reumatoid artritisz modellben”. A konferencia részvételét a PTE ÁOK Kutatási Alap - Konferencia részvétel és kutatási együttműködési látogatás támogatása pályázat, valamint a Romhányi György Alapítvány támogatta.

Orvosi Képző Klinikák

■ Március 19-én *Oláh Zsannett* sikeres európai intervenciós radiológia licenc vizsgát tett, ezzel megszerezte az EBIR minősítést, mely a CIRSE (Európai Intervenciós Radiológus Társaság) hivatalos minőségbiztosítási bélyegzője.

■ 2026. április 16-án Pécsen, a Takeda cég On Connect (A jó minta dönt – mintavétel és mintamenedzsment a tüdőrák diagnosztikájában) rendezvényén előadást tartott *Oláh Zsannett* „Amikor a tü vizs közelebb a diagnózishoz – perkután biopszia szerepe” címmel.

■ Az Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály 2026. április 20-i Tanulmányos esetek fórumán *Tóth Arnold* tartott előadást: „Combamputáció? Nem feltétlenül – komplex végtagmentés kritikus végtagizskémiában” címmel (eset-

gazdák: *Késmárky Gábor*, I. sz. Belgyógyászati Klinika Angiológiai Osztály és *Tóth Arnold*, Orvosi Képző Klinikák).

■ 2026. május 14-én a Lélek Imre kongresszus keretében Zalakaroson vascularis UH kurzus zajlott, amelyen *Járay Ákos* a Doppler UH vizsgálatokról és a portális vénás keringés értékeléséről, *Botz Bálint* pedig a mikrovaszkuláris ultrahang technikákról és a kvantitatív kontrasztanyag ultrahang lehetőségeiről adott elő. Az eseményen *Faluhelyi Nándor* Lélek Imre emlékplakettet kapott, emlékelőadásának címe: „Ultrahang a komfortzónán kívül”.

■ A klinikán az Általános Orvostudományi Kar *Botz Bálint* MTA Lendület pályázatához adott anyagi támogatása révén egy MindRay Resona A20 csúcskategóriás, kvantitatív és mikrovaszkuláris, valamint kisizületi vizsgálatokra

is alkalmas ultrahang készüléket üzemeltünk be, mely az eredményes kutatómunka mellett közvetlenül a betegellátást is szolgálja.

Orvosi Népegészségtani Intézet

■ 2026. március 25-én *Matteo Dembech* sikeres PhD-vizsgát tett „Public health response and resilience during emergencies: a policy analysis of the Syria refugee crisis” témában.

■ 2026. április 17-én *Rákósy-Vokó Zsuzsa* sikeres habilitációs vizsgát tett Molekuláris karcinogenezis, biomarkerek, prevenció címmel; tudományos előadásának témája: „A molekuláris kockázati tényezőktől a társadalmi sérülékenységig: a daganatprogresszió biomarkerei és a sérülékeny társadalmi csoportok egészségproblémái, egészségfejlesztési lehetőségei”.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2026. március 23.

1. Doktori ügyek

Csurgók Roland Lajos doktorvárományos (II. Belgyógyászati Klinika, Nephrológiai és Diabetológiai Centrum) értekezésének véde 2026. február 24-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Jüngling Adél egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) értekezésének véde 2026. március 2-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Klabuzai Ágnes doktorvárományos (II. Belgyógyászati Klinika, Nephrológiai és Diabetológiai Centrum) értekezésének véde 2026. március 2-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Pozsgai Melánia doktorvárományos (Bőrgyógyászati Klinika) értekezésének véde 2026. március 9-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Teutsch Brigitta doktorvárományos (Transzlációs Medicina Intézet) értekezésének véde 2026. március 10-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Heckmann Veronika doktorvárományos (Igazságügyi Orvostani Intézet) értekezésének véde 2026. március 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

2. Habilitációs ügyek

2/a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a Tanács engedélyezi alább nevezetteknek a nyilvános előadások megtartását:

dr. Fazekas Gábor, adjunktus, Érsebészeti Klinika

dr. Frank Dorottya, adjunktus, Fogászati és Szájsebészeti Klinika

dr. Gaszterné dr. Kormos Viktória, adjunktus, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

dr. Kellermayer Zoltán, adjunktus, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

dr. Kuthi Levente, patológus szakorvos, Országos Onkológiai Intézet, Daganatpatológiai Központ, Sebészeti és Molekuláris Patológiai Osztály

dr. Marada Gyula, adjunktus, Fogászati és Szájsebészeti Klinika

dr. Mikó Baráth Eszter, adjunktus, Élettani Intézet

dr. Mintál Tibor, adjunktus, Sportmedicina Tanszék

dr. Rákósy-Vokó Zsuzsa, adjunktus, Orvosi Népegészségtani Intézet

dr. Sándor Barbara, adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika

dr. Simon Gábor, adjunktus, Igazságügyi Orvostani Intézet

2/b Habilitációs pályázat lezárása

A Tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezett részére a cím odaítélését:

dr. Párniczky Andrea, adjunktus, Transzlációs Medicina Intézet

dr. Szolcsányi Tibor János, adjunktus, Magartartástudományi Intézet

*Dr. Bogár Lajos, egyetemi tanár,
a PTE OGY Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke*

„A második helyért járó serleg is szépen csillog” – pécsi ezüstérem az 53. Medikus Kupán

A második helyet szerezte meg a pécsi orvosképző együttese az 53. Medikus Kupán, amiért idén otthonukban küzdhettek a csapatok április 9-11. között. A magyarországi orvos-, fogorvos-, gyógyszerész- és egészségtudományi karok legnagyobb sporteseményére Budapestről, Szegedről és Debrecenből érkeztek hallgatók. A három nap alatt a meccsek mellett koncertek, bulik és közösségi programok is várták a fiatalokat Pécs különböző helyszínein.

A Medikus Kupát 1972 óta minden évben megrendezik, a sporteseményen több mint 400 sportoló küzd egymással, és több ezer szurkoló buzdítja saját egyetemének csapatát. A házigazda minden évben a négy orvosképző egyetem – a Semmelweis Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem – egyike. 2024-ben Debrecenben gyűltek össze a csapatok, onnan a meccsaljajai a Medikus Kupával a hónap alatt tértek haza, tavaly Szeged adott otthont a megmérettetésnek, akkor bronzérmesek lettek a pécsiek, míg most, az otthoni környezetben a dobogó második fokára állhattak.

„A Medikus Kupa sokkal több, mint eredmények és helyezések. A sportban ugyanazok az értékek jelennek meg, amik az orvosi hivatásban is alapvetőek: kitartás, fegyelem, csapatmunka és egymás tisztelete. Ezek azok a dolgok, amik nemcsak jobb sportolóvá, hanem jobb szakemberré és emberré is tesznek bennünket. Persze jó érzés nyerni, de az igazi érték az út, amit közben bejárunk. A közös élmények, a szurkolás hangulata, egy-egy emlékezetes mérkőzés, vagy egy sportszerű gesztus mind hozzájárulnak ahhoz, hogy ez az esemény valóban különleges legyen” – vallja *dr. Nyitrai Miklós*, a pécsi orvoskar dékánja. A csapatok öt sportágban – kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, vízilabda és röplabda –, női és férfi kategóriákban mérték össze tudásukat. A hangulat idén is fergeteges volt, igazi közösségépítő élményt jelentett. A POTE-drukkerek most is bikafejes pólóban, elképesztő vehemenciával és kitartással buzdították a csapatokat.

„Fantasztikus volt a hangulat mind a három nap alatt, igyekeztünk mindenkit túlharsogni a szurkolásunkkal. Remélem, hogy a sportolóink is érezték, mennyire velük vagyunk, és ez sokat lendített a teljesítményükön. Ez már a harmadik Medikus Kupa, amin részt vettem, ki nem hagynám! Az együvé tartozást, a közösség erejét itt lehet igazán megtapasztalni, és ennek élménye sokáig elkísér” – nyilatkozta egy harmadéves pécsi szurkoló. A rendezvénysorozat első napja az esti nyitóbulikkal indult, majd a második napon már a reggeli órákban elkezdődtek a sportversenyek, a csapatok körmérkőzéseket játszottak egymással. Késő délutánig zajlott a versengés, majd egy kis pihenést követően folytatódtak a hajnalig tartó bulik. A harmadik napon voltak a végső összecsapások, a döntők, majd a sportágankénti és kategóriák szerinti eredményhirdetés, előtte a cheerleaderek bemutatójával. Az összesített eredmények alapján a POTE a 2. helyezést érte el.

„Az előzetes várakozásnak megfelelően a pécsi és a budapesti egyetem viaskodott az első helyért. A Semmelweis Egyetem 5 győzelme mellett nekünk három meccset sikerült megnyerni, ami a második helyhez volt elég. Ennek egyik

oka, hogy a fővárosiak rendkívül erős csapatokkal érkeztek, másrészt a többi egyetem sem tudott hozzájárulni ahhoz, hogy – egy-két vereséggel – gyengítsék a pozíciójukat. Összességében meg kell állapítanom, hogy reális eredmény született. A második helyért járó serleg is szépen csillog” – mondta értékelésében *Téczy Tamás*, a Medikus Kupa Bizottság elnöke. Kiemelte a női és férfi kézilabda, valamint férfi labdarúgó csapataikat, akik az 53. Medikus Kupa bajnokokai lettek. Örömmel nyugtázta, hogy a társegyetemek nagyon megdicsérték a szervezést, az eseményt magas színvonalúnak tartották, és értékelték az újításokat is. Hozzátette: a legnagyobb elismerést az eredménykövető, a mérkőzéseket élőben követhető, a kupával kapcsolatos, továbbá egyéb információkat is tartalmazó applikáció váltotta ki.

Az előzetes felkészülést sikeresnek gondolta, az edzők a szezon előtt kidolgozták az erről szóló tervet, és annak alap-

ján indult el a munka. Heti két alkalommal, főként az esti órákban álltak rendelkezésre a sporthelyszínek, ahol intenzív edzések zajlottak. Ezeket egészítette ki a kondiedzés, amit térítésmentesen biztosítottak a csapattagok számára. Voltak olyan játékosok, akik hetente többször is éltek ezzel a lehetőséggel. Azokba a sportágakba, amikben a vármegyei sportági szövetségek szerveztek bajnokságot, a Medikus Kupa csapatait is benevezték, hogy sorozatmérkőzésekkel is készülhessenek a megmérettetésre. Ez a tematikus felkészülés mindkét tanulmányi félévben töretlenül zajlott.

„2023-ban a bizottságunk készített egy egymásra épülő szervezeti és feladatpiramist, aminek a csúcsa a „tanulás – sport – egészség” mottó volt. Ez a stratégia jelentette az alapját a szervezett felkészülési munkának, amihez idén még hozzájött a kupa rendezési feladatainak ellátása is. Úgy érzem, hogy a stratégia bevált, ami több ösztönző elemet is tartalmazott: a konditerem térítésmentes látogatása mellett korlátozott létszámban, de biztosítottunk masszázsolétszámot, a sérült játékosok rehabilitációs kezeléseket kaptak, valamint sportcipőik vásárlásához is hozzájárultunk. A sportösztöndíj

bevezetése, továbbá a csapatok eredményességi támogatása számítottak a leginkább motiváló tényezőknek. Sokat segített a sikerközpontság fenntartásában, hogy a Medikus Kupát nyert csapatokat jelentős összeggel támogattuk egy külföldi sporteseményen való részvételben is” – fűzte hozzá. Mint mondta, a verseny után fontos, értékelő szakasz következik. Ami már most megállapítható és örvendetes, hogy a cheerleader csapat tagjaival együtt közel kétszáz hallgatónak tudtak rendszeres és szervezett sportolási lehetőséget nyújtani.

Az 53. Medikus Kupa végeredménye az összesített pontok alapján:

1. Semmelweis Egyetem, 40 pont
2. Pécsi Tudományegyetem, 33 pont
3. Szegedi Tudományegyetem, 19 pont
4. Debreceni Egyetem, 18 pont

Szeretettel gratulálunk a pécsi csapat kiváló teljesítményéhez!

A mérkőzések részletes eredményei, további fotók:

Fókuszban a szív – gyermekrajz-kiállítás nyílt a pécsi orvoskar régi aulájának galériáján

A pécsi orvoskar well-being hetének részeként, a well-being program öt éves jubileumának apropóján „Tárd ki a szíved!” címmel gyermekrajz-kiállítás nyílt március 23-án a PTE ÁOK dr. Romhányi György aulájának galériáján. A Magyar Kardiológusok Társasága felhívásához az ország több óvodája és iskolája is csatlakozott, sokféle színes és kedves alkotás született, középpontban a szívvel, a szeretet szimbólumával.

A Szív Világszövetségének a kezdeményezésére minden év szeptemberének 29-én a világ számos pontján megrendezik a Szívünk Napját, amihez Magyarország is csatlakozott. Célja, hogy felhívja a figyelmet a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére és hatékony kezelésére, a lehetséges rizikófaktorokra, a szűrővizsgálatok jelentőségére, valamint hozzájáruljon az egészségtudatos életmód népszerűsítéséhez. A Magyar Kardiológusok Társasága évek óta gyermekrajz-pályázattal is összeköti a programot, és hívószavak mentén biztatja alkotásra az óvodásokat és iskolásokat. Felhívásuk tavalý a „Tárd ki a szíved!” címet kapta. A kicsik

2025-ben is nagy lelkesedéssel vettek részt a közös és egyéni munkában.

„Több mint 250 alkotás, rajz és fotó érkezett, amiket a Szívünk Napja rendezvény keretében állítottunk ki és digitálisan is megjelentettünk. A szakmai zsűri által legjobbnak, legkifejezőbbnek tartott munkákat díjaztuk is, az oklevelet és az ajándékokat a gyerekek a szüleikkel együtt nagy izgalommal és büszkeséggel vették át” – nyilatkozta dr. Habon Tamás, a Magyar Kardiológusok Társaságának főtitkára, a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinikájának egyetemi docense. Mint mondta, az ilyen programok során a gyerekek lehetőséget kapnak az önkifejezésre, megélhetik az alkotás örömét és sikerélményét, a szülők pedig büszkékké lehetnek rájuk. Hozzáfűzte, hogy ezeknek a rendezvényeknek közösségépítő szerepük is van, továbbá fontos üzenetet hordoznak arról, hogy már ebben a korban is érdemes figyelni a kicsik gondolataira, érzéseire és kreativitására.

A kiállítást szeretnék minél több helyre eljuttatni, más intézményekbe és közösségi terekbe is. Tervezik bemutatni Budapesten, Debrecenben és Szegeden is, a társegyetemek gyermekklinikáin. „A gyermekrajz-pályázat a Szívünk Napja egyik legkedvesebb és egyben legfontosabb eleme. A mostani mottó különösen kifejező: egyszerre utal az empátiára, a közösségre és az egészségtudatosságra. A gyerekek alkotásai túlmutatnak a vizuális élményen. Ezek a rajzok a jövő generációjának üzenetei, amik arra emlékeztetnek bennünket, hogy az egészséges életmód alapjai már gyermekkorban kialakulnak. A mostani program sikere megerősített bennünket abban, hogy nagy igény van az ilyen jellegű kezdeményezésekre” – fogalmazott dr. Habon Tamás.

A kiállítás a pécsi orvoskaron május végéig volt látható.

További fotók.

Schweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

REGELE TÍMEA

Úgy szeress

Úgy szeress engem, ahogy soha más:
 legyél valósággá lett látomás,
 legyél sóhaj és gyilkos fájdalom,
 könny és kacagás véres vállamon;
 ne adj semmit és mindent elfogadj,
 enyém légy, s ha akarom, magamra hagyj,
 viselj, bírj, élj túl bármit értem,
 ne létezzen más: csak amit kértem!
 nyitott könyv légy, hogy lássam lelkedet,
 s az én lelkem titkát soha ne keresd;
 szeress úgy, ahogy létem félted,
 szeress úgy: ha kell, én meghaljak érted!
 lélegzetem is te légy – én nem létezem -
 úgy szeress, te legyél örök mindenem;
 legyél veszélyes, titkos gondolat,
 el nem hangzott végzetes mondat;
 úgy szeress engem, oly szabadon,

ahogy ígéret szárnyal súlyos szavakon,
 szeress égő lobbanásnak, fekete tűznek,
 jeges zápornak, dübörgő víznek;
 szeress úgy, ahogy libbenő pillangót tart kezed,
 tarts, mint szikla: ami ha ugrom enged...
 soha ne kérdezz és mindenre felelj,
 fel, fel az égre repíts, emelj!
 szeress, mint egy csodát, mi csak egyszer jön el,
 s eltűnik, ha a nap egyszer végleg fölkel...
 úgy szeress, hogy holnap eljön a halál,
 ahogy a fuldokló újra levegőt talál,
 hogy nekem mindig, mindig itt legyél,
 de tőlem egy percet el ne vegyél,
 legyél te a föld, ahová zuhanok,
 legyél út, ha feléd rohanok:
 legyél minden, s én semmi neked –
 szeress úgy, hogy nem sírsz, mikor tovább megyek.

REGELE TÍMEA

A tavasz érkezése

Valami megváltozott. Még nem is igazán tudom, mi az, de mégis érzem. Van valami a levegőben, ami még nincs, csak ígéret, várakozás, jóleső borzongás: mindjárt, mindjárt! Aztán egy reggel még félálomban lassan a tudat szintjére kúszik a felismerés: más a fény, ami a szobában van. Először csak valami halvány derengés, mint a tojásból kikelő fióka, amikor éppen csak kopogtat csőrével a burok belsején.

Valami változik. Még nem érkezett meg, de olyan, mint a messziről jövő vendég. Nem mondta pontosan, mikor toppan be, de érezzük közeledtét, hiszen az élet ígéretét hozza magával. Minden porcikánk, minden apró sejtünk, minden rezdülésünk érzi: közeledik.

Aztán egyik hajnalban hallom: megváltoztak a hangok. Már nem csak érzés, hogy elérkezik, már mások is észrevették, izgatott csiviteléssel adják tovább egymásnak: érzed? érzed? Itt van! Most, mindjárt...! Hajnalról hajnalra egyre hangosabban.

Majd egy kora estén megállok egy pillanatra: miért is? Valami más. Mi? Éreztem az előbb is, de... mi volt az? Behunyom a szemem, és figyelek. Igen, valami halvány illat. Beleszimatolok a levegőbe, először csak kicsit, óvatosan, tapogatózva a pincurka, libegő illatocska után, vadászva rá, hogy elkaphassam, hopp! megvan. Itt van az orromban, az agyamban, a szívemben. De jó! Hatalmas levegőt veszek, és még egyet, még egyet... élvezem a tudómba áramló langyos

levegőt, amelyben valahol ott bujkál az a pici illat, ami most már részemé vált, én magam vagyok. Kitisztulok, átáramlik rajtam az illatos lég, áttetszővé válok, könnyűvé, súlytalanná... már lebegek, szállok a friss illatocskával együtt, érzem, ahogy mások belélegeznek, átjárom tüdejüket, orrocskájukon át bebújok az agyukba, megcsiklandozom az örömközpontot, aztán szétáradok, körbeölelem a szívüket, és elpihenek benne. Boldogok, érzem, hiszen az én boldogságom is.

Aztán egyszerre csak robbanásszerűen megtörténik: színekkal, virágokkal érkezik, tárt karokkal ontja maga előtt, nem fukarkodik, minden kincsét lábuk elé szórja. Elvárásolja a fákat, virágköpenyt kanyarít karjaikra, végig csokolja a földet, és csókjai nyomán illatos színorgiába borul a nedves talaj, széthinti a levegőben a madarak rajongó énekét, akik eksztázissal ünneplik betoppanását, végigbizsergeti ereinkben a vért, fényt lop a szemünkbe, és a beteljesült várakozás ujjongó kacagását húzza ajkunkra. Állok az utcán: olyan szép... pedig csendes, szemérmes alkony van, mégis, benne csintalankodik minden érzés, minden vágy, minden élet.

Elalvás előtt még egymásra kuncognak a virágok a fák ujjain, a madarak még pajkosan összedörzsölik fejcskékjüket, és álmában is mosolyog az illatos föld, ahová a távolról jött vendég lehajtja fejét. Tavasz van.

REJTVÉNY

Francis Picabia (1879-1953) francia festő érdekes meglátása

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10		11		12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21		22		23	24	25	26	27	28	29	30		31	32	33
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45		46	47	48	49	50		

1) Tarka mintázatú tyúkféle

10 50 45 37 32 4 31 41 20 24 43

2) Munkát nem fejez be

12 3 28 46 9 18 29 33 21

3) Alapos

30 15 2 47 5 9 42

4) A kiadásra vonatkozó adatok a könyv végén

17 27 39 44 34 19 25

5) Mesebeli királykisasszony

11 8 22 48 21 40 29 14

6) Kaposmenti település

6 38 8 26

7) Forgástest

18 7 49 23 13 36

8) Vincenzo Bellini 1831 decemberében bemutatott operája

16 35 4 31 1

John Lennon (1940-1980) egyik híres mondása

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13	14		15	16	17	18	19	20
			21	22	23	24		25		26	27	28	29	30	31	32	33	34			
				35	36	37	38	39	40		41	42	43	44	45						

1) Település a Velencei-tó mellett

20 43 38 28 14

2) Csípés hatására hirtelen nagyobb lesz

41 13 30 18 44 39 25 40

3) Cigányzenekar egyik tagja

9 33 1 36 17 35 5

4) 1929-ben 3 Oscar-díjat nyert, 1927-ben készült amerikai némafilm

26 2 19 28 42 45 16 36

5) Csipkelődik, piszkálódik, ironizál

23 33 3 22 6 7 15 31 40 27 32

6) Reménykedés, sóvárgás

37 29 12 24

7) Szűrős négylábú

10 8 34

8) Iparosok, kereskedők érdekvédelmi társulása

4 11 21

Wilhelm Ferenc

A 2026 március-április havi rejtvény megfejtései

Demjén Ferenc három slágerének címe: **1.** Elvesztett gyémántok; **2.** Mikor elindul a vonat; **3.** Most kell eldöntenem

WILHELM FERENC VERSEI

Hőség

Mikor a forróságtól lefagy az agyad,
hasztalan keresed, nem találsz magad,
épkézlab gondolat egy se jut eszedbe,
nincs erőd fűszálat sem tenni keresztbe,
az izzó levegő körülölel, átjár,
úgy érzed magad, mint mélyben rekedt vájár,
levegőért kapkodsz, és hiába törlöd
a bőröd pórusán át patakzó gyöngyöt,
hiába mosod le, újra s újra ragad,
akármit érintesz, rögvest hozzád tapad,
tétován ténferegsz enyhülést keresvén,
kacagni sincs kedved a mások keservén,
tikkadtan lihegsz csak és szomjúság gyötör,
energálsz nem vonz erotikus gyönyör,
máshoz sincs étvágyad, nem vagy másnak ikon,
lennél inkább utas most a Titanicon,
s buzgón fohászkodva szólítod az Urat
úgy is, ha nem hiszed, hátha utat mutat,
merről jön egy felhő, mi esőt hoz végre,
epekedve nézel fel a magas égre,
hogyan látod jönni, legyen bármi fura,
amitől véget ér ez a kánikula.

Teliholdko(ó)r

Mikor a telihold telifolt arcát látom
akár csak mint álom
felsejlik sok emlék
mi már régmúlt s nemrég
bár mindegy is mikor s mi is volt az eset
valós volt valaha vagy tán meg sem esett
velem avagy veled vagy tán bárki mással
volt-e valaha is bárkire hatással
úgy volt-e pontosan vagy egészen másként
mondom a magamét vagy valaki másét
egyre csak színezve mint valami író
élelem át a mesét s majd az égi bíró
ez a fontolva haladó foltos arcú vándor
emlékké avatja minden látomásom.

Álmatlanság

Felhőtlen égen néma csillagok,
füben zajos tücskök és más neszek
voltak már, mikor még nem voltam,
s lesznek, mikor már nem leszek.

Éjféli erkélyen félhomályban állva
álmatlan tűnődöm el ezen,
hajnali rigófütty mikorra felcsendül,
tán majd elpihen kattogó eszem.

Amikor két gondolat találkozik, avagy megszépült az étkező a Gyermekgyógyászati Klinikán

A gyermekklinika élete nem minden esetben vidámság és kacagás. Van olyan alkalom, amikor a családok életét a gyermeket érintő betegség teljesen megakasztja és kiközköenti. Számptalan ember dolgozik nap mint nap azon, hogy ezt az időszakot megkönnyítse a gyógyítással és odafigyeléssel. A közösségi támogatás olyan lehetőség, amivel az emberek segítenek egymásnak a nehéz időkben. Van olyan helyzetek, amikor egyesek élet-halál helyzetre igényelnek pénzeszközöket, és vannak olyanok, akiknek anyagi segítségre van szükségük terveik megvalósításához.

Ebben az esetben nem gondoltam hatalmas dologra, csak egy kis boldogságra a klinika életében. Az ötlet még tavaly novemberben fogalmazódott meg, egészen pontosan advent idején. Mi volna, ha az ütött kopott ebédlő fényét kissé megemelnénk. Az ott lévő bútorok sokat látott, karcos, kissé felázott felülete, billegő székei nem igazán járultak hozzá, az egyébként is gondokkal teli időszak eltöltéséhez, hiszen, számos szülő étkezik ebben a környezetben. Egykor a dolgozók jó része is itt töltötte az ebédidőt, lehetőséget adva egy kis beszélgetésre is a munka mellett. Sok csapatépítés és búcsúztató, vagy éppen ünneplő osztályértekezlet helyszíne volt egykori fényében az ebédlő.

Egy kitartó támogatóval beszélve szóba került a tervek megvalósítása. És minden lett! Érkezett asztal, szék, tállaló, függöny, terítő mikrosütő és pár finomság kíséretében az adományozók. Lesz még hűtő és kávéfőző is. Az ebédlő megkopott fénye ismét ragyoghat. Egy gondolat kimondva, rátalált egy másikra.

Kedves támogatóink: *Nagy Attila*, Sellye polgármestere; *Dr. Szieberth Mihály Péter*, Szmagro Kft.; *Romeisz Róbert felesége*, Viki Rovitex Homedeco Kft.; *Schmalzbauer család*, Borjádi Zrt.; *Kászonyi Norbert*, Drávaablak Kft.; *Maros Ferenc*, Digistar Kft. és *Fábos Pál*, Növker Kft.

*Demeterné Medve Éva diplomás ápoló
Gyermekgyógyászati Klinika*

Orvostudomány op-art stílusban

Vasarely konferenciaplakátjai a Pécsi Egyetem történeti Gyűjteményben

„Vasarely 2026 – Pécs” címmel hirdette meg Pécs városa az idei esztendő kiemelt eseményét, mely a művész születésének 120. évfordulójához kapcsolódik. A kulturális évadban az évfordulóhoz kapcsolódó kiállítások, programok szerepelnek. Gyűjteményünk egy különleges orvosi plakátgyűjteménnyel csatlakozik az emlékéhez.

Az 1984-es nemzetközi szimpózium Vasarely által tervezett plakátja

A Pécsi Egyetem történeti Gyűjteménybe Mózsik Gyula professor ajándékként kerültek be Victor Vasarely által a Pécsi Orvostudományi Egyetem számára átengedett alkotások, melyeket az egyetem plakátokon, illetve kiadványokon jelentetett meg. 1984-ben jelentős tudományos elismerést jelentett a Pécsi Orvostudományi Egyetem részére, hogy augusztus 6. és 7. között Pécsen rendezték meg az „International Symposium on Experimental and New Therapeutic Approaches to Ulcer Disease” című tudományt ülést. A konferenciát a pécsi Mózsik Gyula és Sandor Szabo, a Harvard Egyetem munkatársa szervezték. A pécsi szimpózium kapcsolódott a Londonban megrendezett Farmakológiai Világkongresszushoz is, annak szatellit rendezvényeként. A tanácskozáson 22 ország 150 kutatója vett részt. Jávor Tibor professor, a klinika igazgatója kiemelte: a nemzetközi elismertségüket mutatja, hogy a rendezvény Pécsen valósult meg. Ez a hírnév a klinika szakembergárdájának volt köszönhető: Mózsik Gyula docens mellett, aki a szimpózium társelnöke volt, Tárnok Ferenc, Deák Gábor és Past Tibor kémikus révén részben kidolgozták a fekély kezelésének – elméleti megfontolásokon és állatkísérleteken alapuló – új szemléletét. Továbbá a Tisacid nevű új gyógyszert szabadalmaztatták, melynek ekkor már törzskönyvezési eljárása is folyamatban volt.^[1]

Az 1990-ben rendezett kongresszus plakátja

Az 1990-ben rendezett kongresszus résztvevői a Pécsi Akadémiai Bizottság kertjében

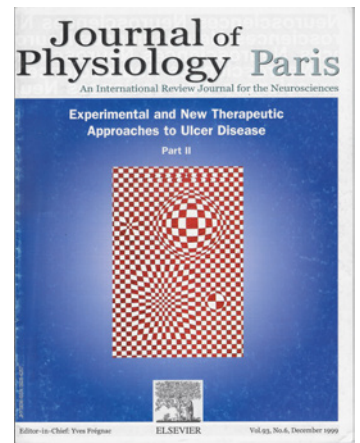
Az 1990-ben rendezett kongresszus résztvevői a Pécsi Akadémiai Bizottság kertjében

A szimpózium lényegét Jávor Tibor professor így foglalta össze: „A fekélybetegség népbetegség, a világstatisztikák szerint a lakosság 5–10 százaléka szenved benne. Sokáig reménytelennek látszott, hogy az időszakos javuláson túl a betegeket végleg ki is gyógyítjuk belőle. A kiújulások miatt a fekélyek kétharmadát műteni kellett. Évtizede azonban megjelent a Histodin nevű gyógyszer, ami ezt az eddigi kétharmados műtétarányt 60 százalékban feleslegessé tette. De az összes beteget továbbra sem vagyunk képesek gyógyszerrel kezelni, az egyes gyógyszerek különböző alkatú emberekre gyakorolt eltérő hatásai miatt. Úgy látszik, most vagyunk az áttörés pillanatában, amikor ismét több gyógyszer van, amivel még több betegre hatunk eredményesen.”^[2]

A Victor Vasarely által készített képet az esemény plakátjain, illetve a programfüzeten is használták. A mű azt szimbolizálja, hogy a gyógyszeres kezeléssel csupán a fekélybetegség felszínét, nem pedig a lényegét tudjuk csak befolyásolni.

1990. július 10–12. között Pécsen rendezték meg az „IUPHAR Gastrointestinal Satellita Symposiumot”, amely az egy héttel korábbi, amszterdami világkongresszust követte. A magyar konferencia „A fekélykezelés határai” címet kapta. A rendezvényt a pécsi PAB székházban tartották, 21 országból mintegy 100 orvos vett részt a programon. Sandor Szabo ismét társszervezőként munkálkodott a kongresszus sikeréért a pécsi klinika munkatársaival együtt. A Dunántúli Naplóban megjelent tudósításban szólt a tanácskozás fontosságáról: „A farmakológiai kongresszus egyik legnagyobb szimpóziuma ez, amit Pécsen rendeztünk meg. [...] Itt van minden fekélyelleni gyógyszerkészítmény eredeti vagy társfeltalálója. Amiről most eszmecsere váltunk, azt a gyakorló orvos 5–10 év múlva fogja felhasználni. Szó van a betegség megelőzéséről, az állatokon mesterségesen előidézett fekélyek gyógyszeres kezeléséről, amelyből számos új ismeret származik, meglévő anyagok új hatásairól, és új gyógyszercsoportokról is.”^[3] A programfüzet borítóján ismét Vasarely alkotása volt látható.

A következő tudományos tanácskozást 1995. október 12–14. között ismét a PAB Székházban tartották, a háromnapos kongresszuson 50 külföldi és hazai kutató ismertette eredményeit. A szervező ismét Mózsik Gyula professor volt, aki ekkor már a POTE I. sz. Belklinikájának igazgatójaként nyi-

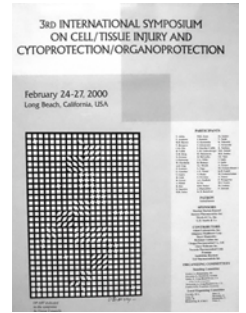
Journal of Physiology Paris folyóirat Vasarely alkotásával a címlapon

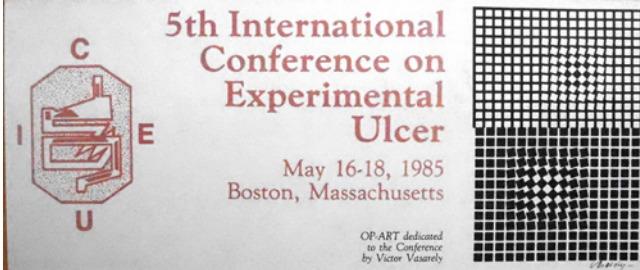
Az 1989-ben Kanadában rendezett Selye-szimpozium résztvevői

Az 1994-es VHMA kongresszus plakátja

A 2000-ben Long Beach-en rendezett szimpózium plakátja

Az 1985-ös bostoni konferencia plakátja

Az 1985-ös bostoni konferencia résztvevői

latkozott a konferencia eredményeiről. „Korábban a gyomorfekélyek gyógyításakor a gyomor savtartalmát szabályozták. Az új felismerés szerint az emésztőszervrendszer nyálkahártyasejtjeinek védekező mechanizmusától függ a betegség kialakulása, a gyógyításnál e mechanizmust kell helyreállítani. A kutatók és klinikusok azt vitatják meg, ki milyen eredményre jutott annak vizsgálatában, hogyan jön létre a sejtek károsodása. [...] Továbbá, hogyan lehet a nyálkahártya károsodási folyamatokba, illetve a sejtek védekező mechanizmusába biokémiai módszerekkel beavatkozni. Az előadásokból kiderül, hol tart az alap kutatás és hol a klinikai alkalmazás.”^[4]

1998-ban július 23–25. között ismét tudományos tanácskozás színhelye volt Pécs a „3rd International Symposium on Experimental and New Therapeutic Approaches to Ulcer Disease” kongresszus helyszíne újra a PAB-székház volt, ahol ismét 50 referátumot hallgattak meg az új kutatási eredményekről a világ minden tájáról érkező résztvevők. Mózsik Gyula professzor szerint „a szervezés célja, hogy összegyűjtjük a világ azon szakembereinek egy csoportját, akik az adott kérdésben nemzetközileg elismertek, így lehetőséget adunk a pécsi fiatal kutatók munkájának szakmai megmértetésére is. Az előző két szimpóziumnak – az ismeretek cseréjén túl – az is eredménye, hogy a klinika fiatal orvosai európai, amerikai és japán kutatóhelyeken dolgozhattak.”^[5] A Victor Vasarely által készített képet nemcsak a kongresszushoz kapcsolódó kiadványokon, hanem a *Journal of Physiology Paris* folyóirat borítóján is használták, melyben 1999 és 2000 között a szimpózium eredményeit a folyóirat 4 számában publikálták.

A Mózsik professzor által átadott anyagban még néhány külföldi kongresszus anyaga is megtalálható. A Bostonban 1985-ben tartott „5th International Conference on Experimental Ulcer” konferenciát a Harvard Egyetem rendezte, szervezője ismét Sandor Szabo professzor volt. Az első szekció elnök tisztét Mózsik Gyula és K.D. Rainsford professzorok töltötték be. A tanácskozáson öt, korábban Nobel-díjas tudós is előadást tartott.^[6]

A bostoni kongresszus emblémája ismét egy, a rendezvény számára dedikált Victor Vasarely kép volt. A művész ezen képe a fekélybetegség keletkezésének megértését az

ábra alsó részére helyezi, vagyis a folyamatok megértéséhez sokkal mélyebbre kell menni.^[7]

1989-ben Kanadában, Estérelben a „Hans Selye Symposium on Neuroendocrinology and Stress / Neuroendocrinology of Gastrointestinal Ulceration” címmel rendeztek összejövetelt. A rendezvény plakátja nem, de egy, a konferencián készült fénykép került gyűjteményünkbe, melyen emblémaként ismét Vasarely egyik alkotása látható. A kép háttérben a Vasarely-kép felhasználásával készült plakátok díszítik a terem falát.

Szintén az Amerikai Egyesült Államokban, Long Beach-en rendezték meg 2000. február 24-27. között a „3rd International Symposium on Cell/Tissue and Injury Cytoprotection/Organoprotection” konferenciát. A rendezvényen a pécsi egyetemet Mózsik Gyula professzor képviselte. A szimpózium plakátján ismét Vasarely egy alkotását helyezték el.

Az 1994-ben megrendezett budapesti „2nd International Congress of WHMA” azaz a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiája számára szintén a művész tervezett plakátot. A szervezetben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen több oktató és professzor is képviselte.

A Vasarely-émlékéhez kapcsolódó minikiállítás a Pécsi Egyetem történeti Gyűjtemény Pécs, Szepesy utca 3. alatti épületében 2026. április 9-től szeptember 15-ig ingyenesen tekinthetik meg az érdeklődők (hétfőtől szombatig 8–16 között).

Dezső Krisztina

[1] MÓZSIK Gyula: *Záróra előtt. Egy gyógyító, oktató és kutató belgyógyász egyetemi tanár életútja*. Pécs, 2008. 442–445.; FÖLDESSY Dénes: A POTE és a jövő egyik gyógyszerere. Nemzetközi orvostanácskozás Pécsen. *Dunántúli Napló*, 1984. augusztus 7. 5.

[2] FÖLDESSY 1984. 5.

[3] SZ. J.: Nemzetközi orvosi szimpózium Pécsen. A fekélykezelés új határai. *Dunántúli Napló*, 1990. július 12. 5.

[4] S. ZS.: Gyomorfekély és sejtvédekezés. Kongresszus a fekélyek kezelésének új irányatairól. *Dunántúli Napló*, 1995. október 10. 1., 5.

[5] TÖRÖK É.: A fekélybetegséget kutatják. *Dunántúli Napló*, 1998. július 24. 5.

[6] MÓZSIK 2008. 450–452.

[7] MÓZSIK 2008. 452.

Dr. Mózsik Gyula emeritus professzor, a PTE Klinikai Központ I. sz. Belgyógyászati Klinikájának egykori igazgatója 2026. április 12-én, 87 éves korában elhunyt. Temetése 2026. április 25-én volt a Pécsi Központi Temetőben. Az elhunytat a Pécsi Tudományegyetem, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara és az I. sz. Belgyógyászati Klinika nevében dr. Szabó Imre, az I. sz. Belgyógyászati Klinika docense búcsúztatta.

Tisztelt Gyászoló Család! Kedves Kollégák, Barátok!

Mély fájdalommal állok itt ma, hogy búcsút vegyek Dr. Mózsik Gyula professzor úrtól, aki számomra nemcsak munkahelyi vezető volt, hanem mentor és – bátran mondhatom – több is ennél. Egyidejűleg tolmácsolom az Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar Dékáni vezetésének és az I. sz. Belgyógyászati Klinika valamennyi dolgozójának megrendülését és osztozunk a család gyászában.

Professzor úr életútja egy alföldi kis faluból indult. A berettyóújfalui gimnáziumon át vezetett a debreceni orvosegyetemig, ahol már korán megmutatkozott kivételes tehetsége és szorgalma. Pályája a tudományos diákköri munkával kezdődött az egyetem Élettani Intézetben másodévesként, ahol harmadévesen már önálló gyakorlatvezető volt. Majd ötödévesként már szinkronban TDK-zott a debreceni II. sz. Belklinikán is. Ide a végzés után felvették gyakornoknak. Mesterei között olyan meghatározó tanárok voltak, mint *Krompecher*, *Went* és *Petrányi* professzorok, akik szemléletét tovább vitte és gazdagította élete során.

Nemzetközi látásmódja is korán kialakult: hosszabb tanulmányutat tett Norvégiában és rövidebbeket több másik országban. Széleskörű kapcsolatokat épített ki amerikai, angol, erdélyi, horvát, japán, hongkongi kutatócsoportokkal és a későbbiekben maga is számos hazai és nemzetközi konferencia szervezője volt hidat képezve tudományos műhelyek és gondolkodásmódok között. Életútjának következő fontos állomása 1969. január 1., amikor Pécsen kezdett dolgozni az I. sz. Belklinikán, aminek akkor a szintén Debrecenből érkező *dr. Jávör Tibor* lett a vezetője. Jávör professzor, klinikaigazgatóként Mózsik adjunktust bízta meg a gasztroenterológiai munkacsoport létrehozásával és tudományos tevékenységének vezetésével.

Kutatóként különösen közel állt hozzá a gyomorfekély kérdésköre, legtöbbit a gyomornyálkahártya károsodás mechanizmusait kutatta. Sokszor emlegette, hogy a gyomorfekély „fekete doboz”, amelyben számtalan élettani, kóreltani, biokémiai folyamat megjelenik, de sokszor ugyan ezek ellenkezője vagy hiánya is kimutatható. Ebben a gondolatban ott volt a tudósi alázata, kételye és gondolkodásának mélysége is. Akadémiai nagydoktori disszertációját 1977-ben védte meg, így lett 39 évesen Magyarország legfiatalabb akadémiai doktora. Hosszú évekig a klinika oktatási felelőse volt. Jávör Tibor távozása után, 1992-től egy éven át megbízott, majd 10 éven át megválasztott klinikaigazgató professzorként vezette a pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinikát. 3 évig az egyetem klinikai dékánhelyettesi pozícióját is betöltötte. Vezetése alatt számos fejlesztést valósított meg, ilyenek voltak például a belgyógyászati ambulancia átépítése, elindította a hematológia betegek autológ csontvelő-transzplantációját, létrehozta az országban elsőként a gasztrointesztinális vérző betegek részére a szubintenzív ellátó részleget, a ferezis-labort, manometriás és PCR labort alakított ki a jobb betegellátás illetve kutatási célból. Részt vett az egészségügyi főiskolai kar létrehozásában is.

Később emeritus professzorként is követte a tudományos életet, a klinika és munkacsoport tevékenységét, ekkor is még sokat opponált, bírált, publikált. Még a felesége éveken át tartó odaadó ápolása mellett sem mondott le erről a hivatásáról. Tudományos munkássága csupán az elmúlt esztendőben csendesedett el, amikor a betegség fokozatosan felőrölte erejét.

Életét maga is úgy foglalta össze egy vele készült interjúban: „két ember életét éltem” egyfelől a klinikusét, másfelől a kutatóét. Vallotta, hogy a tudományt és a gyógyítást sem egymás nélkül, sem együtt nem lehet igazán művelni. Mégis, talán mindig egy kicsit inkább kutató maradt, olyan kutató, akit a betegek sorsa tett igazán hitelessé. Az egyik legmaradandóbb öröksége a több száz publikáció (tudományos folyóiratcikk, könyvfejezet, könyv) és több szabadalom mellett az a tanítványi közössége, amelyet maga köré gyűjtött. Számtalan fiatal indított el a pályán. Közülük – igazgatói éve alatt – 26-an szereztek doktori fokozatot, 11-en habilitáltak, és 3-an az MTA doktorai lettek. Azóta ezek a számok jóval magasabbak. Sokan közülük ma klinikusok, egyetemi oktatók, többen egyetemi tanárok, vezető szakemberek. Ő azonban ezért cserébe soha nem várt el semmit, talán csak annyit, hogy ne csupán tanárként, hanem egyfajta családtagként tekintünk rá.

Milyen ember rejlett a nemzetközi hírű klinikaigazgató, professzor úr mögött? Valódi úriember! A klinika épületében mindenkit ismert, nem csak az orvosokat és a kutatókat, hanem minden dolgozót. A legegyszerűbb munkatársakat is mindig előre köszöntötte és mindenkihez volt néhány kedves, udvarias szava. Ez a figyelmesség természetes volt számára. Nem kizárólag szakmai kérdésekben lehetett hozzá fordulni: ha valakinek személyes vagy magánéleti gondja volt, ő akkor is ott volt és segített csendesen, természetesen. Betegként is sokan keresték fel: a városból és Magyarországon távoli részeiről is eljöttek hozzá. Mert tudták, hogy nála nem csak kiváló orvosi tudást kapnak, hanem figyelmet, emberséget és valódi törődést.

Számomra – ahogy sok más kollégám számára is – a professzor úrral való kapcsolat személyes történeté is vált a 33 éves ismeretségünk során. Először harmadévesen, a belgyógyászat propedeutika-vizsgán találkoztam vele és az ott szerzett élmény vetetett ahhoz, hogy TDK- és később PhD-hallgatónak is az ő munkacsoportjába jelentkeztem. Az ő bizalmának és támogatásának köszönhetem szakmaválasztásomat, szakmai fejlődésemet, külföldi tanulmányutamat és sok minden mást. Ez az, ami igazán jellemezte őt: észrevette a fiatalokban a lehetőséget, hitt bennük és feladatot adott nekik.

Hiányozni fog a nyugalma, a bölcsessége, az embersége, az a csendes, mégis meghatározó jelenlét, amely biztonságot adott mindannyiunknak. Professzor úr példája velünk marad, és irányt mutat továbbra is. Köszönöm a bizalmát és mindazt, amit kaptunk Öntől!

Nyugodjon békében!

Dr. Mózsik Gyula

(1938-2026)

„Ars longa, vita brevis.”

Mózsik Gyula emeritus professzor, a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinikájának egykori igazgatója 2026. április 12-én, 87 éves korában elhunyt. 1962-ben végzett a Debreceni Orvostudományi Egyetemen, majd a DOTE II. sz. Belgyógyászati Klinikáján helyezkedett el, ahol 1967-ben belgyógyászati szakvizsgát szerzett. 1968-ban Norvégiában (Department of Pharmacology, University of Oslo-Blindern, Department IX. Ullevaal Sykehus, Oslo) volt vendégkutató. 1969. január 1-jén került Pécsre, a POTE I. sz. Belgyógyászati Klinikájára adjunktusként, Jávor Tibor professzor meghívására. Itt oktatási felelős lett, feladatai közé tartozott a gasztroenterológiai betegellátás és kutatás elindítása is. 1970-ben az orvostudományok kandidátusa lett, majd 1977-ben megszerezte az MTA doktori címet. 1985-ben tanulmányúton vett részt a Harvard Egyetemen, Bostonban, a Department of Pathology-Chemical Pathology Laboratory-ban, amit hosszútávú kutatási együttműködés követett. 1994-től akkreditálták doktori (PhD) programját, amiben 16-an szereztek PhD-fokozatot. Igazgatása alatt a klinikán 11-en habilitáltak és ketten szereztek MTA doktori fokozatot.

1996-1999 között a POTE ÁOK klinikai dékánhelyettese, 1998-2007 között a Magyar Belgyógyász Társaság Dunántúli Szekciójának elnöke volt, bevezette a F fiatal Orvosok Kutatói Fórumát. Évtizedeken át dolgozott a Magyar Gasztroenterológiai Társaság vezetőségi tagjaként, 25 évig a Kutatói Fórum vezetőjeként, valamint 22 további tudományos társaság tagjaként. 1984-től 1990-ig a Harvard Egyetemen közösen szervezett nemzetközi gasztroenterológiai konferenciákat Pécsen (Experimental and New Therapeutic Approaches to Ulcer Disease). Rendszeres szervezője volt az International Conferences on Experimental Ulcernek, és tagja, majd 1976-2008 között elnöke a Standing Committee-nek. Tevékenykedett az International Brain-Gut Society konferencia házigazdájaként, 1997-2001 között folyóiratának, a J. Physiology Paris-nak főszerkesztője és a társaság kitüntetettje volt. 1989-1993 között alapító főszerkesztőjeként dolgozott az Experimental Clinical Gastroenterology folyóiratnak is. 1988-89-ben megalapította a Dietetikai Főiskolát Pécsen.

A Magyar Gasztroenterológiai Társaság Hetényi Géza emlékéremmel tüntette ki 1983-ban, 1989-ben tudományos és szakmai munkájáért Pro Optimo Merito in Gastroenterologia életműdíjat kapott. 1984-ben a Magyar Táplálkozástudományi Társaság a Soós József emlékére létrehozott kitüntetéssel ismerte el munkáját. 2014-ben az International Union of Pharmacology gasztrointesztinális szekciója (IUPHAR GI Section) André Robert díjat adományozott neki. Pályafutása során 14 különböző egyetemi kitüntetést kapott. 2022-ben a Magyar Lovagrend Tisztikeresztjét vehette át. Élelmiszeripari területen összesen 11 szabadalma született, európai szabadalma volt a kapszaicin gyógyszeres felhasználásának területén.

52 könyve és 83 könyvfejezete jelent meg, a közleményeinek száma 558, az összesített impakt faktora 149,9, összes idézettsége 3725, h-indexe 30. 2008 májusától emeritus professzor volt. Emlékét tisztelettel és szeretettel őrizzük!

*Dr. Tóth Kálmán professzor, az I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója
Dr. Vincze Áron professzor, az I. sz. Belgyógyászati Klinika gasztroenterológiai osztályának vezetője*

Elhunyt Kékes Ede professzor

az I. sz. Belgyógyászati Klinika tudományos tanácsadója

Kékes Ede 1932-ben született Budapesten. A Budapesti Orvostudományi Egyetemet 1956-ban végezte el *summa cum laude* minősítéssel. 1961-ben belgyógyászatból, 1980-ban kardiológiából tett szakvizsgát. 1985-ben informatikus végzettséget is szerzett és rendelkezett hypertonologia és obezitológia licensszel is.

Egyetemi tanulmányait követően 1956-tól az Orvostovábbképző Intézet, majd Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem, illetve a Semmelweis Egyetem (SE) Egészségtudományi Kar Belgyógyászati Klinikáján dolgozott. 1972-ben lett az orvostudomány kandidátusa. 1980-ban egyetemi tanárrá nevezték ki. 1985-1989 között az Országos Szakvizsga Bizottság elnökhelyettese volt. Nevéhez fűződik a multimédiás vizsgáztató rendszerek bevezetése. 1993-ban kinevezést kapott az SE Orvosi Informatikai Tanszékének tanszékvezetői posztjára, amelyet 1999-ig töltött be. 1999-től az International Medical Services Kft. (IMS) orvosigazgatója, a kardiológiai szakrendelés vezetője, majd 2010-2015 között a Kardiológiai Diagnosztikai és Hypertonia Központ igazgatója volt. Nyugállományba vonulását követően is szakmailag aktív életet élt, 2016-tól a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika Kardiológiai Tanszékének tudományos tanácsadója volt. Ennek során több közös közleményünk is született.

Kékes professzor úr szakmapolitikai tevékenysége is nagyon sokrétű volt: 1975-től az MTA Informatikai Tudományos Bizottság tagja, 1985-től a Magyar Méréstudományi és Automatizálási Társaság vezetőségi tagja volt. 1990-1998. között a Magyar Kardiológusok Társasága (MKT) elnökségének tagja, majd az MKT alelnöke, és ugyanebben az időszakban a Magyar Egészségügyi Informatikai Társaság elnökéként is tevékenykedett. 1993-ban a Magyar Hypertonia Társaság (MHT) egyik alapítója volt, majd több cikluson át vezetőségi tagja, az utóbbi időben pedig az MHT tiszteletbeli vezetőségi tagja volt. 1994-től az International Society of Non-invasive Cardiology elnökségi tagja.

Kékes professzor egész életében szenvedélyesen kutatott az új témák iránt, rendkívül termékeny szerzői munkásság jellemezte elsősorban a hypertonia, a szívritmuszavarok és elektrokardiográfia, valamint az egészségügyi informatika területén. Több mint 700 közleménye, 31 könyve, könyvfejezete jelent meg élete során.

Számos szakmai és állami kitüntetés tulajdonosa. Az MHT Török Eszter emlékdíját 2003-ban, a Marosvári Miklós emlékdíját 2019-ben kapta meg. 2018-ban az MHT és az MKT felterjesztésére megkapta a MOTESZ-díjat, amelyet a tagegyesületek közötti együttműködés, a szövetség egészének formálása és fejlődése érdekében végzett társadalmi munkának az elismerésére adományoznak. 2024-ben az MKT ezüstérme kitüntetésben is részesült. Személyisége, az új ismeretek iránt mutatott szenvedélyes érdeklődése, kifogyhatatlan energiája és kérlelhetetlenül logikus gondolkodásmódja sokunk számára példakép marad. Emlékét tisztelettel és szeretettel őrizni fogjuk.

Prof. Dr. Farsang Csaba, Prof. Dr. Járjai Zoltán és Prof. Dr. Tóth Kálmán

Dr. Kishindi Kiss Katalin

(1938-2026)

Kishindi Kiss Katalin 1938. március 27-én Pécsen született. Középfokú tanulmányait a pécsi Leówey Klára Gimnáziumban végezte, majd az érettségi után a Pécsi Orvostudományi Egyetemre jelentkezett és nyert felvételt. 1962-ben szerezte meg diplomáját általános orvosi szakon. A végzés után az I. sz. Belgyógyászati Klinika Tbc Osztályán kezdte meg pályafutását, melyet 1964-ben a frissen megnyíló Baranya Megyei Tüdőgyógyintézetben folytatott. 1966-ban szakvizsgázott tüdőgyógyászatból, s 1973-tól 1998-as nyugdíjazásáig a Pécsi Városi Tüdőgondozóban dolgozott. Ezt követően még 2013-ig vállalt helyettesítő feladatokat először a Tüdőgyógyintézet ambulanciáján, majd megszűnése után a komlói és a pécsi Tüdőgondozóban.

1978-tól a gondozói munkája során, a 80-as évek elején elsők között észlelte a városban a Mycobacterium xenopi által okozott fertőzések ugrásszerű megnövekedését. Feltűnt neki, hogy a betegek Pécs város egy viszonylag jól körülírt területéhez köthetők. Kiderítette, hogy a megbetegedések halmozott előfordulása a nyílt szennyvíziszap-tároló sávjában, az uralkodó széliránynak megfelelő lakókörnyezetben található. Ezt követően feltételezte, hogy a fertőző forrás a szennyvíztelepen, esetleg a környező talajban keresendő. Az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézettel és a Pécsi Tüdőgyógyintézet Mikrobiológiai laborjával közösen végzett vizsgálatok igazolták, hogy a kórokozók a városi szennyvíztelepről kerülnek ki a környezeti levegőbe. 1988. december 31-ig 79 megbetegedést és 331 fertőzést regisztráltak. Az elvégzett levegőbakterológiai vizsgálatok a kórokozón túl azt is kimutatták, hogy a szennyvíztelepről nagy mennyiségben kikerülnek más kórokozók is. Ezen felismerések nagyban hozzájárultak javító célú műszaki intézkedésekhez, a szennyvíztelep zagytározójának lefedéséhez.

Nagy tapasztalata és naprakész tudása miatt munkatársai sokszor kérték ki véleményét és tanácsát, akiknek mindig segített a szakmai dilemmák, kihívások megoldásában. Főorvosnőt betegek nemcsak tudása, lelkiismeretessége miatt szerették, hanem kedves személyisége, empátiája miatt is. Mindig nyitott volt az emberek problémáira, a testen túl igyekezett a lelket is gyógyítani. Sőt, gyakran betegek szociális gondjaira is ő keresett megoldást. Igazi gondozó orvosként sokakat egy életen át kísért, gyógyított, gondozott. Széleskörű szakmai ismeretén túl maradandó emlék a személyes, baráti, nagyon emberi viszonyulása azokhoz, akik körülötte akár betegek, akár kollégák voltak. Sokunknak szakmaválasztást meghatározó példakép volt. Emlékét szeretettel megőrizzük.

A pécsi tüdőgyógyászok nevében: Dr. Ruzsics István egyetemi adjunktus, PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika, Pulmonológiai Osztály

Schultz Károly professzor

(1943-2026)

Schultz Károly 1943-ban született, az akkor Püspöknádasdnak is nevezett Mecseknádasdon, Baranya vármegyében. Egyetemi tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egyetemen folytatta, ahol 1967-ben szerzett orvosdoktori diplomát. A Gyermekgyógyászati Klinikán állt munkába, ahol kerek 20 esztendőn keresztül, 1987-ig dolgozott.

Csecsemő- és gyermekgyógyászatból 1971-ben, neonatológiából 1983-ban, gasztroenterológiából 1997-ben tett szakorvosi vizsgát. Az akkori munkarendnek megfelelően a klinika számos osztályán dolgozott. Különböző időszakokban adjunktusként vezette a klinika Intenzív Terápiás és Gasztroenterológiai Osztályát. Az önálló magyar gyermek-gasztroenterológiai betegellátás egyik úttörő képviselője volt. Az elsők között végzett endoszkópos vizsgálatot gyermekekben Magyarországon. Fontos szerepet töltött be a gyermek-gasztroenterológiai szakma önállósodásában és a szakvizsga létrejöttében egyaránt.

Élete minden időszakában szívügyének tekintette a fiatalabb kollégák képzését és oktatását. Klinikusként a csecsemő- és gyermekgyógyászat oktatása mellett aktívan részt vett az orvosi etika tantárgynak a Pécsi Orvostudományi Egyetemen való kialakításában és oktatásában egyaránt. A Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Tanárképző Főiskolai Karán szociális munkás hallgatók oktatásában is részt vett. Széles körű oktatási tevékenysége elismeréseként a PTE Egészségtudományi Kara 2006-ban címzetes egyetemi tanárrá nevezte ki.

Már fiatal orvosként is igen aktívan bekapcsolódott a Gyermekgyógyászati Klinikán folyó tudományos kutatómunkába. Elsődleges érdeklődési területe a koraszülöttek adaptációjának kérdésköre volt. Tudományos aktivitását jól jellemzi, hogy 1971-ben, a szakvizsgája évében, nem kevesebb, mint 4 olyan tudományos közleménynek volt a szerzője, melyek ma is megtalálhatóak a Medline adatbázisában. A nemzetközileg is figyelmet keltő tudományos munkájának köszönhetően 1973-74-ben Kanadában, Hamilton városában működő McMaster Universityn folytatott eredményes tudományos kutatómunkát az újszülöttek-koraszülöttek adaptációjának témakörében. Később rövidebb tanulmányutakon vett részt Swansea-ben (Wales) és a New York-i Hastings Centerben. PhD-fokozatát 1981-ben szerezte meg. Négy évtizedes kutatói pályafutása alatt közel 100 angol és magyar nyelvű tudományos közleményt írt, számos előadást tartott, regionális és országos szakmai konferenciákat szervezett.

A gyermekgyógyászati kutatási területek mellett aktívan részt vett az orvosi etika klinikai vetületének tudományos vizsgálatában is. Vezető szerzőként publikált nemcsak gyermekgyógyászati, hanem etikai folyóiratokban is. Az 1994-1996 közötti időszakban az Európai Bizottságnak a mesterséges megtermékenyítés etikai vonatkozásait tárgyaló szakbizottságának tagjaként is tevékenykedett. 1994 és 2002 között a Tolna Megyei Orvosi Kamara Etikai Bizottságának elnöke és egyben a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottságának tagja volt.

20 éves klinikai tevékenységet követően 1987-ben átvette a szekszárdi Balassa János Kórház Gyermekosztályának vezetői feladatait. Főorvosi tevékenységének első éveiben elérte az osztály korszerűsítését, 3 fekvőbeteg részleg mellett nem kevesebb, mint 11 szakrendelés kialakítását. Az ő nevéhez fűződik Szekszárdon a teljesen szabad beteglátogatás bevezetése, anyaszállás kialakítása és a gyermekek és szülők együttes elhelyezését lehetővé tevő kórterem létrehozása. A Szekszárdi Kórház Gyermekosztályán 1987 és 2008 között dolgozott, majd nyugdíjas éveiben a Mohácsi Kórház Gyermekosztályán folytatta a betegellátó munkáját. Folyamatosan dolgozott a 2026. május 9-én tragikus hirtelenséggel bekövetkezett haláláig.

Schultz Károly személyében a magyar gyermekorvos-társadalom 6 évtizeden át gyógyító tagját veszítette el, aki mindennapi betegellátó munkája mellett folyamatosan és aktívan részt vett az ifjabb nemzedékek tanításában és a gyermekgyógyászat tudományos ismeretanyagának bővítésében egyaránt.

Emlékét tisztelettel és szeretettel megőrizzük!

Dr. Decsi Tamás

